

Årsredovisning
2017

VÄRMDÖ KOMMUN

VÄRMDÖ KOMMUNS ÅRSREDOVISNING 2017
Värmdö kommun • Skogsbovägen 9–11 • 134 81 Gustavsberg
Telefon: 08–570 470 00 • Fax 08–570 483 05
E–post: varmdo.kommun@varmdo.se • Webbplats: varmdo.se
Produktion: Värmdö kommun 2018
Formgivning: AAS Form & Illustration/ann.se
Foton: Värmdö kommun
Omslagsfoto: "I hästhagen vid Lemshaga" av Helen Liljeblad

VÄRMDÖ KOMMUN

INNEHÅLL

Kommunstyrelsens ordförande	4
Korta fakta om Värmdö kommun	6

4

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Omvärldsanalys	8
Finansiell analys	13
Nämndernas och bolagens investeringar	22
Nämndernas och bolagens ekonomiska utfall	24
Värmdö kommuns medarbetare	26

7

ÅRETS VERKSAMHET

Värmdö kommuns organisation	32
Värmdö kommuns styrsystem	34
Kommunfullmäktige mfl	40
Kommunstyrelse	42
Överförmyndarnämnd	44
Utbildningsnämnd	46
Kultur- och fritidsnämnd	50
Vård- och omsorgsnämnd	52
Socialnämnd	54
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd	56
Näringslivsnämnd	60
Teknisk nämnd	62
Koncern Värmdö kommun	64
Gustavsbergsprojektet	66

31

EKONOMISK SAMMANSTÄLLNING

Resultaträkning	68
Betalningsflödesrapport	69
Balansräkning	70
Driftsredovisning	71
Investeringsredovisning	71
Noter – Kommun och koncern	72
Resultaträkning och balansräkning – VA	81
Noter – VA	82
Resultaträkning och balansräkning – Renhållning och slam	84
Noter – Renhållning och slam	85
Redovisningsprinciper	87

67

ÖVRIGT

Kommunens kvalitet i korthet	90
Anställningsförmåner	94
Arvoden och ersättningar	95
Förtroendevalda per nämnd	97
Andra politiska uppdrag	98
Revisionsberättelse	99
Karta över Värmdö kommun	100

89

God ekonomi är A och O

Det är glädjande att vi uppnår vårt resultatmål även för 2017, trots den uppförsbacke vi haft under året. Resultatet på 64 miljoner är lägre än 2016 och de resultat vi kunnat se flera år i följd innan dess. Det visar på behovet av beredskap för de utmaningar som vi står inför. En åldrande befolkning och bostäder av alla slag, som studentbostäder, seniorbostäder men också bostäder för de nyanlända som blir anvisade till vår kommun, är bara några av de utmaningar vi står inför. Det tål därför att upprepas att en god ekonomi är grundläggande för att vi ska kunna utveckla vår kommun.

På kommunstyrelsens uppdrag redovisades en omfattande analys av kommunens behov av investeringar i verksamhetslokaler fram till år 2030. Analysen som gjordes av PwC visar på ett investeringsbehov på 6,9 miljarder kronor, givet att allt ägs och drivs i kommunens regi. Efter exploateringsintäkter och effektiviseringar kommer detta att innebära en skuldökning på 4,4 miljarder kronor till 2030. En insikt som förhoppningsvis bidrar till en konstruktiv politisk diskussion om hur vi kan hitta alternativ som främjar en kvalitetskonkurrens men också investeringsfördelning. Värmdö kommun ska vara en möjliggörare men inte nödvändigtvis en utförare.

Förebyggande arbete för trygghet vardag

Ett ämne som är viktigt ur flera perspektiv är det förebyggande arbetet. Det handlar om allt ifrån utbudet av fritidsaktiviteter till direkt riskprevention som bland annat trygghetsrådet, TRÅ. TRÅ är kommunens samordnande organ i trygghetsfrågor. Kommundirektören har etablerat en operativ tydlighet vilken är grundläggande för ändamålet.

Ett rikt fritids- och kulturliv är en av de bästa förebyggande satsningarna. Därför har bland annat ytterligare två ridstigar inrättats. I ämnet naturnära kan även den digitala appen "Naturkartan" läggas. Appen erbjuder guidning i vårt vackra Värmdö.

Kultursidan har dominerats av ödesfrågan om framtiden för Gustavsbergs Porslinsmuseum, som till sist fick ett lyckligt slut med övergången till Nationalmuseums regi. Sommarutställningen 2017 med föremål av Wilhelm Kåge blev början till det långsiktiga samarbetsavtalet med Nationalmuseum.

Fokus på kvalitet och kompetensutveckling

Värmdö kommun har tillsammans med sex andra kommuner gått med i det treåriga forsknings- och utvecklingsprogrammet (FoU) om inkluderande lärmiljöer i samarbete med iFous och Högskolan i Borås. Syftet är att sammanhanget ska anpassas för att möta varje enskild individs behov och inte tvärtom. Programmet syftar också till att främja utvecklingen av inkluderande lärmiljöer, öka kunskaperna på skol- och huvudmannanivå samt genom forskning bidra till att stärka den samlade kunskapen om inkluderande lärmiljöer.

Särskild vikt har även lagts på en vidareutveckling av det systematiska kvalitetsarbetet i skolorna där Värmdö kommun bland annat anordnat kompetensutvecklingsinsatser. Skolledare har genomgått utbildning i analys av systematiskt kvalitetsarbete.

Politiker och tjänstemän från utbildningsnämnden genomförde en ungdomsdialo g med elever i högstadiet med temat trygghet i skolan. Ett förebyggande arbete mot mobbning och kränkande behandling. Ekedalsskolan fick också en lösning som byggde på en demokratisk process där föräldrar och medborgare fick vara med. Skolan kommer således att behålla sitt miljö- och kulturella värde men förblir i samma storlek som tidigare. Det ökade behovet av skolplatser kommer istället att tillgodoses i den nya skolan i Charlottendal som enligt kommunstyrelsens intention ska byggas och drivas i privat regi.

Inom vård- och omsorgsnämnden har en ny tjänst, seniorlots/demenssjuksköterska tillsatts.

Flera aktiviteter har anordnats för personer med funktionsnedsättning som funkisdisco, bowling, besök på Kolmården, Eskilstuna zoo, Siggesta gård, Skansen och mycket mer. Dessutom genomfördes ett sommarkollo för alla som ansökte om sommarkollo enligt LSS.

Investeringar för en levande skärgård

Det har varit fokus på fastighetsunderhåll under 2017. Under hösten startades ett projekt upp om underhållsinventering som beräknas vara klart våren 2018.

Värmdö har under 2017 gjort investeringar på 550 mnkr vilket ligger nästan 45 procent över föregående års nivå. Utöver de som kommer från skattekollektivet, har investeringar gjorts på VA-utbyggnad på 221 mnkr vilka belastar VA-kollektivet. Tekniska nämndens skattefinansierade investeringar har till stor del gått till renoveringarna i Gustavgården och Kattholmen samt färdigställandet av Farstavikens skola på Kvarnberget.

En utbyggnad av Djuröhemmets särskilda boende är igång. Intill Djuröhemmet har även bygget av ett nytt trygghetsboende startat under hösten 2017.

Värmdö kommun är med och investerar i ett större skärgårdsprojekt

under namnet SEASTOP. De sammanlagda investeringarna i projektet kommer att vara på drygt 42 mnkr och finansieras bland annat genom EU:s projekt Central Baltic.

Syftet med projektet är att båtplatser, reningsverk och service i gästhamnar ska utvecklas och rustas upp. Nio hamnar i Värmdö berörs och satsningen gör att vi får en fantastisk hävstångseffekt i flera bemärkelser. SEASTOP gör att många fler kan besöka attraktiva hamnar och bidra till ökade intäkter för besöksnäring och skärgårdsbor.

Demokrati och fortsatt utveckling för Värmdö

Som ett led i arbetet för mer öppenhet och transparens har ett arbete inletts med en styrmodell som är tydlig att följa och genomföra alla områden. Gemensamma politiska visioner ska eftersträvas konsekvent och oavsett installationsår vid nya mandatperioder och valår. Hög servicegrad, ansvarskänsla och konsekvensanalys av de egna handlingarna hos politiker som tjänstemän är en minsta gemensamma plattform som krävs för att uppnå det. Det är något som alla och envar borde kunna lova i stundande valår, varken mer eller mindre.

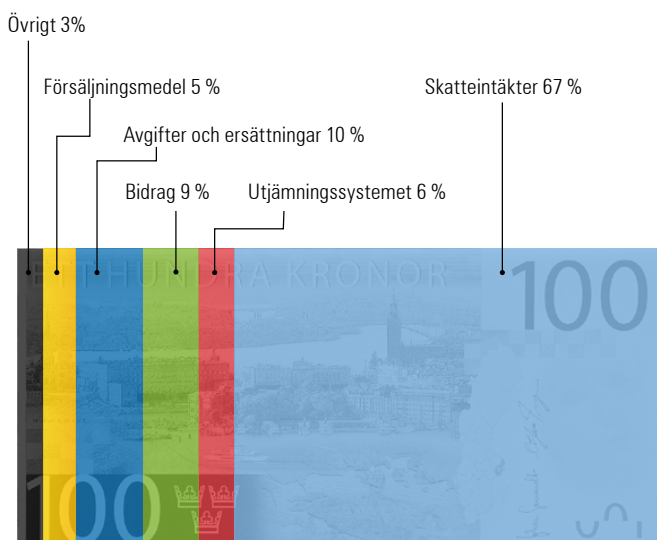
Deshira Flankör,
kommunstyrelsens ordförande
i Värmdö kommun

Korta fakta om Värmdö kommun

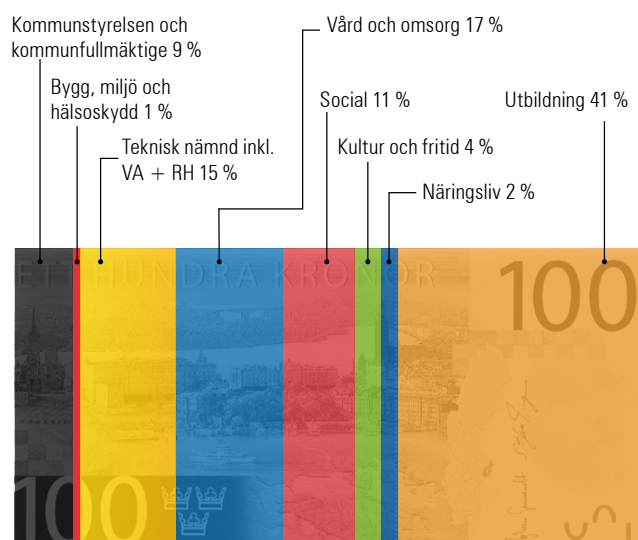
5 ÅR I SIFFROR	2013	2014	2015	2016	2017
Antal invånare 31 december	39 784	40 541	41 107	42 000	43 444
Total kommunal skattesats i Värmdö varav till Värmdö kommun	32,18 20,08	32,01 19,91	32,01 19,91	31,96 19,88	31,26 19,18
Antal anställda (exkl timanställda) i kommunen	2 514	2 553	2 558	2 621	2 658
Årets resultat, mnkr	124,2	47,6	100,1	157,2	63,8
Nettokostnadsandel av skatteintäkterna och generella statsbidrag, procent	90,4	96	94	92	96
Nettoinvesteringar, mnkr	190,3	268,9	294,5	380,3	550,0
Soliditet (exkl pensionsskuld, ansvarsförbindelser), procent	26,8	26,8	27,4	29,8	28,1
Tillgångar per invånare, kronor	80 631	83 443	89 494	93 385	100 946
Skulder och avsättningar per invånare, kronor	59 022	61 062	64 988	65 542	72 560

Uppgifterna i översikten redovisas enligt de redovisningsprinciper som har tillämpats under respektive år.

Kommunens pengar kommer från:

Kommunens pengar fördelas på följande verksamheter:

Mandatfördelning i Kommunfullmäktige efter valet 2014, totalt 51

Parti	Mandat	Parti	Mandat
Moderata Samlingspartiet	17	Socialdemokraterna	15
Liberalerna	5	Miljöpartiet De Gröna	5
Centerpartiet	2	Sverigedemokraterna	4
Kristdemokraterna	2	Vänsterpartiet	1

Förvaltnings- berättelse

IN
T
A
V
B
F

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen speglar yttre omständigheter som påverkar Värmdö kommuns utveckling.

Avsnittet behandlar bland annat samhällsekonomin, kommunernas ekonomi, befolkningsutvecklingen samt arbetsmarknad och infrastruktur.¹

Sverige i högkonjunktur 2017 och 2018

Den internationella ekonomiska utvecklingen har förbättrats måttligt under 2017, förstärkningen förväntas fortsätta vara måttlig även under 2018. Draghjälpen från utlandet kommer därmed inte att vara särskilt stark för Sveriges framtida ekonomiska tillväxt. Nettoexporten höll, tillsammans med minskad investeringstakt, tillbaka den svenska tillväxten under 2017. Sveriges kommuner och landsting (SKL) påminner om osäkerheten i internationella prognoser, då politiska kriser och/eller förändrade förväntningar på t.ex. tillväxten i USA eller återhämtningen i Euroområdet snabbt kan ändra spelplanen.

Sverige befann sig 2017 planenligt i en högkonjunktur även om BNP inte har vuxit i sådan omfattning som tidigare beräknats. Kulmen på denna högkonjunktur beräknar SKL att Sverige når under 2018. Trots att investeringstakten minskat utgör investeringarna den starkaste komponenten i landets tillväxt tillsammans med offentlig och privat konsumtion.

De två viktigaste förutsättningarna i kommunernas skatteunderlag

Procentuell förändring	2017	2018	2019	2020	2021
BNP	2,6	2,6	1,4	1,7	1,8
Arbetslöshet	6,7	6,2	6,4	6,5	6,5
Konsumentpris, KPI	1,8	1,8	2,3	2,8	2,6
Skatteunderlag	4,8	3,5	3,2	3,4	3,9
Realt skatteunderlag	1,5	1,1	0,4	0,2	0,9
Befolkning	1,4	1,1	1,0	1,0	1,1

Källa: SKL.

är antalet arbetade timmar och lönesumman för dessa. Båda har fortsatt att öka under 2017 och beräknas göra det även under 2018. Även landets arbetslöshet påverkar men beräknas inte kunna sjunka mycket lägre än 6,2 procent utan att arbetslösheten bland utrikes födda och personer som saknar utbildning minskar markant. Trots den arbetskraftsbrist som råder beräknas timlöneökningarna hålla sig under den nivå på 3,4 procent som anses förenlig med det svenska inflationsmålet på 2 procent. En utmaning för inflationsmålet är också den starkare svenska kronan vilken bidrar till en svag prisökningstakt vilket i sin tur gör att Riksbanken lär dröja med att höja styrräntan till hösten 2018.

Åren efter 2018 ser SKL som svårprognosticerade men gör ett antagande om en relativt snabb återgång till ett neutralt konjunkturläge vilket för med sig en uppbromsning av skatteunderlagets utveckling. En bidragande orsak är att skatteintäktsökningen på sikt tunnas ut av ett ökat antal nya invånare med lägre arbetskraftsdeltagande eftersom de hittills haft en längre väg till arbete. 2019 beräknas skatteunderlaget öka långsammare än det gjort sedan år 2000. Sett till den prognosen är det uppenbart hur stor utmaning de ökade demografiska behoven, tillsammans med tillvaratagandet av den resurs de utrikes födda utgör, innebär för kommunerna.

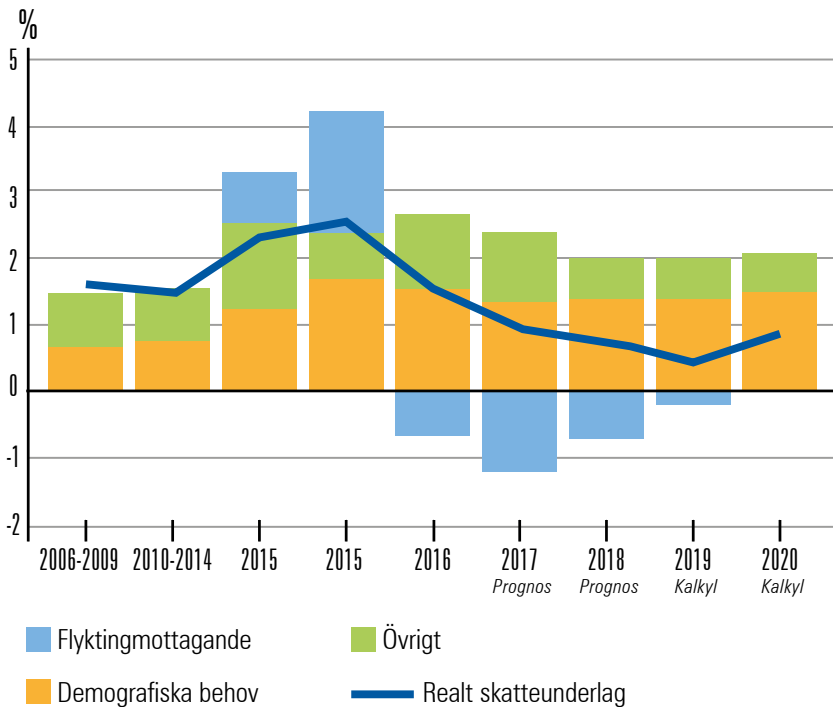

Höst på kobbarna utanför Runmarö. Foto: Tomas E Berglund.

1. Siffror inom parentes avser föregående år, 2016

Procentuell utveckling av skatteunderlag och kostnader

Gapet mellan framtida intäkter och kostnader

De ökande kraven på verksamheten och den minskande tillväxttakten som nämnts tidigare kommer att skapa utmaningar i form av gap mellan kommunsektorns kostnader och intäkter.

2019-2021 visar SKL:s illustration ovan på en årlig ökning av reall skatteunderlag med 0,4 till 0,9 procent medan de demografiska kraven ökar med ungefär 1,5 procent. Den förestående utmaningen är den största under den senaste 50-årsperioden för kommunsektorn – hur ska hanteringen av de ökade demografiska kraven effektiviseras för att undvika eller minimera behovet av skattehöjningar? Hela den offentliga sektorn, stat, landsting och kommuner, kommer att behöva ta ett gemensamt ansvar med omfattande nytänkande om hur verksamheter ska utformas och utvecklas.

Bakgrunden till de demografiska kraven utgörs främst av en ökning av personer 0-19 år och personer över 65 år som är större än ökningen av

personer 20-64 år. Skillnaden blir än större med en framskrivning över en 10-årsperiod. Fler äldre innebär stigande drifts- och investeringskostnader i äldreomsorgen och fler barn driver upp motsvarande kostnader för förskola och utbildning. Att det är en förhållandevis betydligt mindre ökning av befolkningen i arbetsför ålder, 20-64 år, innebär problem i och med att det är denna ålderskategori som i hög grad bidrar till kommunernas skatteunderlag. Skillnaderna i förutsättningar mellan enskilda kommuner kan dock vara betydande. Ytterligare en påverkande faktor är flyktingmottagandet som förväntas minska kommande år men även fortsatt utgör en mycket viktig utmaning vilken beskrivs nedan.

Fortsatt svår bostads-situation för nyanlända

Under 2017 ansökte 25 666 (29 000) personer om asyl i Sverige. Liksom tidigare år kommer de flesta asylsökande från Syrien, 4 718 personer. Många kommer också från Irak och

Eritrea. 1 336 (2 200) av de asylsökande var ensamkommande barn.

Färre personer har sökt asyl i Sverige under 2017 jämfört med 2016 och enligt Migrationsverkets prognoser kommer antalet asylsökande att vara fortsatt lågt under 2018. Handläggningstiderna hos Migrationsverket har emellertid varit – och är alltjämt – långa efter de omfattande flyktingströmmarna under hösten 2015. De personer som då sökte asyl i Sverige har därför först under 2016 och 2017 fått beslut om uppehållstillstånd, och anvisats till kommuner för bosättning. Från och med 2018 väntas antalet anvisade nyanlända minska.

Den 1 mars 2016 trädde bosättningslagen i kraft, vilket medfört att Värmdös mottagande av nyanlända 2016 och 2017 kraftigt överstigit mottagandet under tidigare år, och lett till ett akut och omfattande behov av att hyra och uppföra bostäder för nyanlända. De omfattande svårigheterna med att tillgodose behovet av bostäder för de nyanlända som anvisas Värmdö kommun har kvarstått under hela 2017, och väntas fortsätta även under 2018.

Under 2017 tog Värmdö kommun emot 26 ensamkommande barn och ungdomar. Även i arbetet med de ensamkommande barnen är boendefrågan en utmaning. Svårigheten med att hitta boendeplatser gäller alla former av boenden för ensamkommande barn, och inte minst att tillhandahålla boende för de som behöver träna på att bo på egen hand. En effekt av bristen på boendeplatser är att dygnsavgiften för en boendeplats har ökat.

Om svårigheterna med att resa genom Europa kvarstår beräknar Migrationsverket att 19 000 personer kommer att söka asyl i Sverige under 2018. Om det däremot blir lättare att resa genom Europa, och Tyskland och Nederländerna behåller en restriktiv asylpolitik kan antalet asylsökande i Sverige 2018 uppgå till 33 000 personer. Migrationsverkets planeringsantagande är 24 000 asyl-

sökande under 2018. Faktorer som kan komma att påverka hur många människor som söker asyl i Sverige är bland annat hur överenskommelsen mellan EU och Turkiet utvecklas, om en överenskommelse mellan EU och Libyen kommer till stånd, fördelning av flyktingar mellan länder inom EU, samt hur länge Sveriges gränskontroller kvarstår. I dagsläget gäller beslutet om gränskontroller till och med 11 maj 2018, men beslutet kan komma att förlängas ytterligare.

Samtidigt som flyktingmottagandet är en svår och kostsam utmaning utgör gruppen tillsammans med anhöriginvandringen en ökning av Sveriges andel invånare i arbetsför ålder. Utan dessa skulle andelen minska. Hur integrationen fungerar, t.ex. avseende regeringens satsningar på yrkesutbildning och extratjänster, kommer således att spela en stor roll för Sveriges potentiella arbetskraftsdeltagande och arbetslöshet.

Statsbidrag - kommunal-ekonomisk utjämnning

Det kommunala utjämningsystemet syftar till att ge alla Sveriges kommuner förutsättningar att, trots stora olikheter i demografiska, geografiska och socioekonomiska förutsättningar, kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig service. Systemets viktigaste komponenter är inkomstutjämnningen och kostnadsutjämnningen.

Värmdö fick 2017 13,2 (11,7) mnkr i inkomstutjämningsbidrag. Kommunens egen skattekraft har, i förhållande till rikets skattekraft, försvagats något och ligger numera på 114,2 (114,3) procent av rikets medelskatte kraft, vilket förklarar ökningen av bidraget jämfört med föregående år. Värmdö kommun är bidragstagare även i kostnadsutjämnningen och erhöll 2017 97,8 (108,1) mnkr. Den särskilda LSS-utjämnningen innebar för Värmdö en kostnad på 34,0 (41,3) mnkr.

Boverket lämnade bidrag på cirka 1,8 miljarder under 2017 för ökat bostadsbyggande. Denna, tidigare

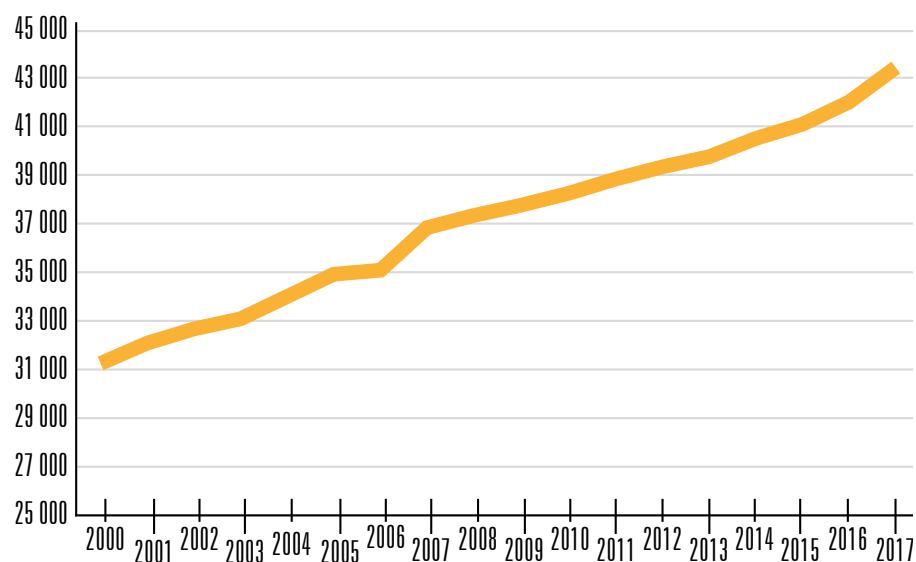
kallad Byggbonus, resulterade för Värmdös del 2017 i 10,3 (8,0) mnkr. Kommande år minskar bidraget på riksnivå till 1,3 miljarder.

Under 2016 beslutade staten om tillskott till kommuner och landsting från och med 2017 med 10 miljarder årligen, de så kallade Valfärdsmiljarderna. Bidraget fördelas dels utifrån invånarantal och dels utifrån flykting-

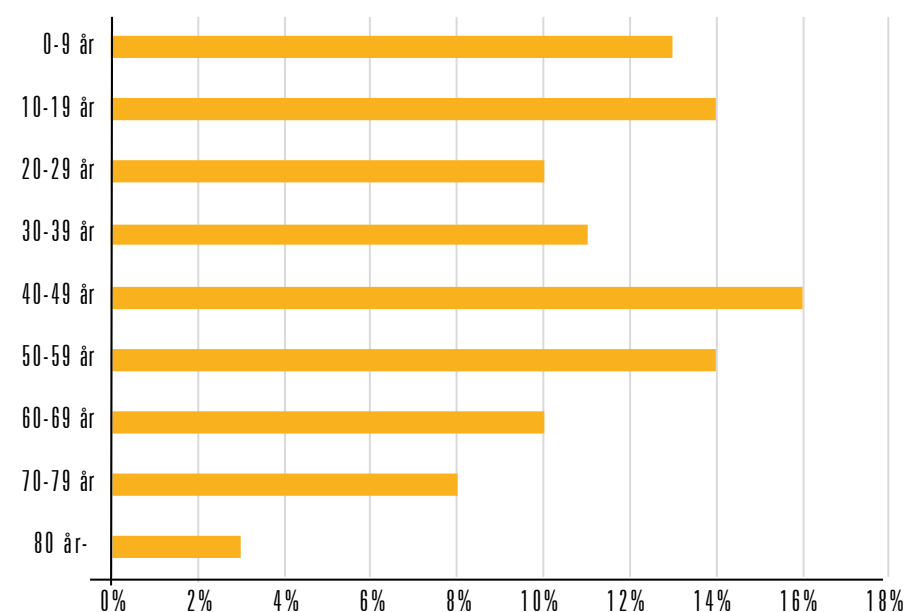
mottagande. Under 2017 fick Värmdö knappt 15,4 mnkr i bidrag.

Samtidigt sänkte staten kraftigt bidraget till kommunerna för täckande av kostnader för ensamkommande barn och unga. Efter invändningar från kommunsektorn senarelades ikraftträdandet ett halvår till den 1 juli 2017. Frågan behandlas närmare

Befolkningsutveckling i Värmdö kommun 2000 - 2017

Åldersklassernas andel i befolkningen 2017

i Socialnämndens verksamhetsberättelse för 2017.

Befolkningen ökar

Värmdö kommun fortsätter att växa. Under 2017 fick Värmdö kommun 1 444 nya invånare och hade, per den sista december, 43 444 invånare. Detta motsvarar en befolkningsökning på cirka 3,2 procent, vilket kan jämföras med 2016 då Värmdös befolkning ökade med 893 personer. Tillväxten är störst i Gustavsberg, beroende på det höga bostadsbyggandet i framför allt Porslins kvarteren.

Värmdös stora befolkningstillväxt beror på en stor nettoinflyttning; 1 061 personer flyttade under 2017 till Värmdö kommun från andra delar av Sverige. Detta utgör drygt 74 procent av den totala folkökningen för året. Resterande befolkningstillväxt kommer av invandring från utlandet, 193 personer, samt nyfödda, 189 personer.

Andelen invånare som är 65 år och äldre har ökat i Värmdö, liksom i riket i övrigt, under de senaste åren. Detta innebär att Värmdö kommuns demografiska sammansättning tenderar att allt mer överensstämma med sammansättningen i länet och riket i övrigt, även om Värmdö fortsatt har en något högre andel barn och unga under 18 år.

Sysselsättningen ökar

Värmdö kommun har en fortsatt hög sysselsättningsgrad och låg arbetslöshet. Sysselsättningsgraden i Värmdö har ökat något sedan 2016 och uppgår till 85,6 procent, vilket är bland de högsta i länet. Genomsnittet i Stockholms län uppgår till 80 procent.

Förklaringen till Värmdös höga sysselsättningsgrad finns i kommunens närhet till Sveriges största arbetsregion samt en hög andel nyföretagande. Många invånare pendlar från Värmdö till arbete i andra delar av regionen, cirka 13 700 personer. Drygt 4 200 personer pendlar in

från andra kommuner till ett arbete i Värmdö. Därtill kommer cirka 8 000 personer som både bor och arbetar i Värmdö kommun. Värmdö kommun är den största arbetsgivaren i kommunen, med cirka 3 500 anställda.

Nyföretagandet bland Värmdös invånare är bland de högsta i landet. Under 2017 startades 7,6 nya företag per 1 000 invånare, att jämföra med snittet för landet som är 5,2 företag.

Samhällsplanering och infrastruktur

Under året har kommunen aktualiserat översiktsplanen som antogs i slutet av 2011. Det innebär att en analys av dess aktualitet har gjorts och kommunfullmäktige har beslutat att planen kan anses vara aktuell. En revidering av översiktsplanen bedöms komma att behövas under nästa mandatperiod eftersom kommunen under året har påbörjat en analys av kommunens strategiska planering och dess påverkan på ekonomin. Den höga tillväxttakt som kommunen för närvarande har ställer höga krav på kommunen att anordna service i form av t.ex. nya förskolor och skolor. Samtidigt finns ett behov av att bygga ut infrastrukturen så att den klarar av det ökade befolkningstrycket. Detta kommer att påverka kommunens ekonomi och även ställa krav på samhällsplaneringen. Analyser av planeringsförutsättningar och kommunens möjligheter för att möta utvecklingen har därför gjorts. I arbetet under året har en serie seminarier ge-

nomförts för att belysa och diskutera frågorna. Arbetet syftar till att skapa en samsyn kring planeringsfrågor och genom en mer genomtänkt planering skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Arbetet kommer att fortgå under nästa år.

Den stora befolkningsökning som kommunen har haft under året beror till största del på utbyggnaden av Porslins kvarteren i Gustavsberg. Närmare 1900 bostäder kommer sammanlagt att byggas i området. Av dem är mer än hälften färdigställda. De flesta tillkommande bostäder i området är under produktion och hela området beräknas stå klart 2022. Över 400 lägenheter i området kommer att bli hyresrätter. Under 2017 startade också genomförandet av två andra bostadsområden i Gustavsberg, Strandvik och Ösby sjöpark. I och omkring Villa Strandvik ska ett 60-tal bostäder byggas och samtidigt ska kommunen rusta upp parken och delar av Gamla Skärgårdsvägen. Ösby sjöpark kommer att ge ett tillskott på 70 bostäder. Samtidigt har detaljplanearbetet i övriga delar av Gustavsberg fortsatt under året. Utöver de bostäder som byggs ut just nu planeras för mer än 2000 ytterligare bostäder i området. Under 2017 har kommunen även arbetat med att planlägga den framtida stadsparken i Gustavsberg och genomfört en markanvisning för Kvarnbergsterrassen.

Även för de andra större tätorterna Brunn, Hemmesta och Stavsnäs finns utvecklingsplaner som kommunen

Seglarbyn i Porslins kvarteren

har arbetat med under året. I Brunns centrum finns en antagen detaljplan för drygt 100 lägenheter och i Vargbacken finns också en detaljplan som är under genomförande. Detaljplanen för ett nytt äldreboende, Pilhamn på Ingarö, vann laga kraft under 2017. I Hemmesta har detaljplaneläggning för bostäder och verksamheter i centrumområdet fortsatt. Detaljplanen sändes ut på samråd under våren. Parallellt har även två medborgardialoger angående Hemmestas fortsatta utveckling genomförts som en del av ett arbete som kallas vägval Hemmesta. Huvudfrågeställningen i arbetet med vägval Hemmesta är om Skärgårdsvägen även i fortsättningen ska vara den enda huvudförbindelsen eller om en parallell väg genom Storskogen ska anordnas. Inom ramen för arbetet har också natur- och kulturvärdesinventeringar genomförts och två arkitektkontor har arbe-

tat fram två olika utvecklingsförslag. Under våren 2018 väntas beslut om hur kommunen ska gå vidare med arbetet. Trafikverket kommer tillsammans med kommunen att påbörja arbetet med en åtgärdsvalsstudie för väg 274 och väg 222 under 2018.

Parallellt med att detaljplaneringen i centrumområdena pågår har även planläggning inför utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp i kommunens prioriterade förändringsområden fortgått under året. Kommunen har också utrett en framtida prioritering av dessa områden som i ett senare skede kan ligga till grund för kommande översiktsplanarbete.

Kommunen deltar aktivt i såväl Trafikverkets som Trafikförvaltningens planeringsarbete för framtida vägar och kommunikationer. Bland annat i det arbete som pågår med att föreslå och planlägga en framtida

utformning av sträckan Mölnvik-Ålstäket. Kommunen har byggt om cirkulationsplatserna vid Mölnvik och fortsatt utbyggnaden av gång- och cykelvägar i kommunen.

Kommunen har deltagit aktivt i den regionala planeringen under året. Bland annat inom ramen för en ny regional utvecklingsplan som har ställts ut under året. Parallellt har även en Landsbygds- och skärgårdstrategi samt en Klimatfärdsplan 2050 tagits fram. En av de viktigaste regionala frågorna för kommunen är tillkomsten av Östlig förbindelse. Sverigeförhandlingens arbete med att tillsammans med berörda kommuner hitta en finansiering för en östlig förbindelse lades ner under året. Kommunen kommer fortsatt verka för att leden ska genomföras.

Finansiell analys

Sammanfattning och utblick framåt

Året som gått

Årets resultat: 64 mnkr

Årets resultat uppgår till +63,8 mnkr. Det är ett 93 mnkr lägre resultat jämfört 2016 års resultat på +157,2 mnkr. Resultaten påverkas delvis av jämförelsestörande poster. 2017 års balanskravsresultat uppgår till +62,0 (+136,4) mnkr, rensat från jämförelsestörande poster uppgår det till +55,8 (+126,5) mnkr. Balanskravsresultatet exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 2,8 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Koncernens resultat 2017 blev +77,7 mnkr.

Kommunens taxefinansierade verksamheter, Vatten och avlopp (VA) samt Renhållning (RH), redovisas separat och ingår inte i kommunens resultat. Dessa verksamheter balanserar sina resultat inom verksamheten, för VA +13,0 (+5,0) mnkr och för RH -2,4 (+5,4) mnkr.

Årets budgetöverskott är 38,6 mnkr och sammanfattas i tabellen:

Årets budgetöverskott	
Nämnder	-2,1
Sökningsbara statsbidrag	+11,8
Skatteavräkning	+4,8
Finansnetto	+2,3
Reavinst	+1,8
Övriga centrala poster (inkl reserver)	+20,0
Summa	+38,6

Balanskravet klaras

Det lagstadgade balanskravet innebär att kommunens resultat ska vara minst ett nollresultat. Värmdö kommun lever med viss marginal upp till lagens krav.

Finansiella mål uppnådda

Kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning innefattar fyra finansiella mål, måluppfyllelsen 2017 är enligt följande:

- Årets resultat enligt resultaträkningen i förhållande till skatteintäkter, skatteutjämning och generella statsbidrag ska vara minst 1

procent exklusive engångsposter. Resultatet uppgick till 2,8 procent, målet är således uppnått.

- Soliditeten ska öka. Soliditeten minskade, främst till följd av omfattande investeringar, med 1,7 procentenheter till 28,1 procent, målet är således inte uppnått. Nyckeltalet kan jämföras med riksgenomsnittet, som 2016 var 46 procent.
- Nämndernas budgetavvikelse ska vara positiv eller 0 procent. Budgetavvikelsen var sammantaget marginellt negativ och uppgick till -0,1 procent, målet är således inte uppnått.
- Affärsdrivande verksamhet, avgiftsfinansieringsgraden ska över tid vara 100 procent. Verksamhetens skuld till skattekollektivet får uppgå till 15 procent av omsättningen, under kort tid tillåts skuldsättningen öka till 25 procent, det förutsätter dock att det finns en tydlig plan för återbetalning. VA-verksamheten redovisar positivt resultat för 2017 och är nu helt skuldfri. Renhållningsverksamheten visar ett resultat 1,5 mnkr bättre än budgeterat, men det är likväl ett negativt resultat för året med 2,4 mnkr. Det innebär att skulden till skattekollektivet ökar till en relativt hög nivå om 13,2 mnkr, vilket motsvarar 18 procent av 2017 års omsättning. Verksamhetens taxor har höjts år 2018 vilket möjliggör återbetalning.

Skatteintäkter

Prognoserna för skatteunderlagets tillväxt höjdes under år 2017. Jämfört med kommunfullmäktiges budgetbeslut hösten 2016 ökade förväntningarna under tiden fram till revideringen av budgeten markant vilket, trots något minskade prognoser i utjämningsystemet, ledde till att budgeterade intäkter från skatter och utjämningsystem ökade med drygt 13 mnkr. Därtill höjdes prognosen för avräkningen 2016/2017 i slutet av året vilket gjorde att utfallet i bokslut

jämfört med reviderad budget blev ytterligare knappt 4,8 mnkr.

Nettokostnaderna ökade mer än skatteintäkterna

Intäkterna från skatter och utjämning steg 2017 med 2,4 (6,4) procent. Det kan jämföras med att verksamhetens nettokostnader steg med 7,1 (3,9) procent. Förhållandet dämpar markant resultatet för kommunen.

Nämndernas underskott: - 2,1 mnkr

Nämnderna redovisar ett underskott om -2,1 (+37,6) mnkr jämfört med budget. Det är en väsentlig skillnad jämfört med 2016. Variationen är stor mellan nämnderna där Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden redovisar underskott om -37 mnkr respektive -19 mnkr, samtidigt som betydande överskott finns hos Kommunstyrelsen (+27 mnkr) Utbildningsnämnden (+13,3 mnkr), och Näringslivsnämnden (+8,2 mnkr).

Befolkningstillväxten fortsätter

Invånarantalet i Värmdö kommun ökade under 2017 med 1 444 (893) personer till 43 444 (42 000) invånare.

Betydligt högre investeringstakt

Investeringarna på 550 (380,3) mnkr ligger nästan 45 procent över föregående års nivå. Även i ett längre tidsperspektiv har investeringarna ökat mycket kraftigt, investeringsnivån 2017 var 87 procent högre än 2015, en tydlig fingervisning om den investeringstakt Värmdö Kommun befinner sig i.

Låneskulden till kreditinstitut uppgår till 1 166,1 mnkr, en ökning med 281,4 mnkr jämfört med 2016. Orsaken till ökningen är framförallt nämnda investeringsökning. Kommunens bolag, Kommunhuset i Värmdö AB, med sin stora kassa från försäljningen 2015 av aktier i VärmdöBostäder AB, svarar för utlåning om 694 mnkr till kommunen. Den totala skuldsättningen är således fortsatt hög och trots det låga ränteläget går 28,8 (27,4) mnkr av kommunens skatteintäkter till att

betala räntor. På några års sikt finns en betydande risk för högre räntor än dagens nivåer.

Utblick framåt

2018 beräknas bli det år då högkonjunkturen når sin topp. Åren därefter går Sverige mot konjunkturell balans med betydligt svagare utveckling av sysselsättningen. Utvecklingen av det reala skatteunderlaget når sin botten år 2020, främst på grund av att skatteunderlagskomponenten Arbetade timmar då till och med är negativ, för att nästkommande år vända upp igen. Löneutvecklingen väntas vara fortsatt blygsam trots den arbetskraftsbrist som råder vilket leder till fortsatt lågt inflationstryck. Riksbanken väntas därför höja styrräntan tidigast i oktober 2018.

Tillväxten beräknas öka från 2,5 procent år 2017 till 2,8 procent 2018 för att sedan vända nedåt när inhemsk konsumtion och investeringar minskar.

SKL ser samtidigt genomsnittliga kostnadsökningar under en 10-årsperiod i kommunsektorn med cirka 1,4 procent årligen. Främsta orsak är det ökande demografiska trycket med ökat antal barn, ungdomar och äldre. Mellan 2016 och 2021 spås en ökning av behoven med 8 procent. Den snabba ökningen blir en utmaning för kommunerna som inte kan förvänta sig lika stora intäktsökningar som tidigare. Värmdö kommun kommer sannolikt inte vara något undantag därvidlag.

Efter att nämnderna i Värmdö under 2015 och 2016 redovisat överskott visar de 2017 sammantaget ett litet underskott. Enstaka nämnder visar alltjämt mer omfattande underskott. Det är viktigt, för att kunna upprätthålla en god ekonomi i kommunen som helhet, att även dessa nämnder når balans i förhållande till budget.

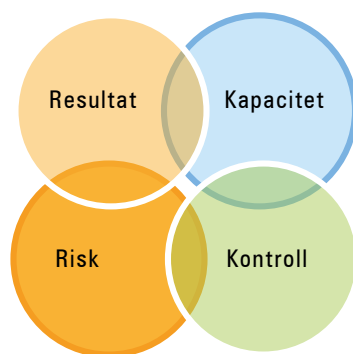
Värmdö kommun har en stor låneskuld som under 2017 har ökat till följd av omfattande investeringar. I det låga ränteläge, som för närvarande råder, är kommunens räntekostna-

der förhållandevis låga; dock måste man räkna med att marknadsräntorna kommer att stiga framöver, innebärande fördyringar för kommunen. En av de främsta utmaningarna för Värmdö blir att behålla en kontrollerad utveckling av låneskulden och att uppfylla målsättningen om stärkt soliditet, detta i ett läge när det finns relativt omfattande förväntningar rörande framtida investeringar. För att kunna klara ekvationen krävs både en sund ekonomi i grunden, med ett gott årligt driftresultat, och en väl avvägd och prioriterad planering av investeringar.

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

Den finansiella analysen grundar sig på den så kallade RK-modellen. Den utgår ifrån fyra finansiella aspekter;

Syftet är att identifiera finansiella möjligheter och problem samt att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal.

Resultat och kapacitet

Resultatperspektivet visar vilken balans som finns mellan löpande intäkter och kostnader under året och över tiden. Här analyseras och förklaras bland annat årets resultat och dess orsaker, balanskravsutredningen och investeringsutvecklingen. I kapacitetsperspektivet analyseras kommunens finansiella situation i ett längre perspektiv, exempelvis soliditetsutveckling och skuldsättning.

Positivt resultat 2017

Kommunen (mnkr)	2015	2016	2017
Årets resultat	100,1	157,2	63,8
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	77,5	126,1	55,8
Årets balanskravsresultat	97,2	136,4	62
Årets resultat*) i relation till skatteintäkter & utjämning (%)	4,2	6,3	2,8

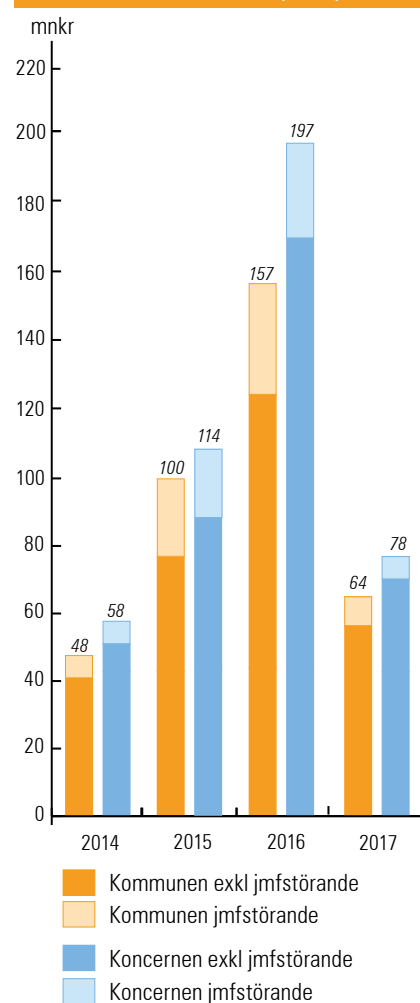
Koncernen	2015	2016	2017
Årets resultat	113,6	197,1	77,7

*) Balanskravsresultatet exkl jämförelsestörande poster.

Kommunen

Värmdö kommun uppvisar ett relativt gott resultat för 2017.

Årets resultat 2014 - 2017 (mnkr)

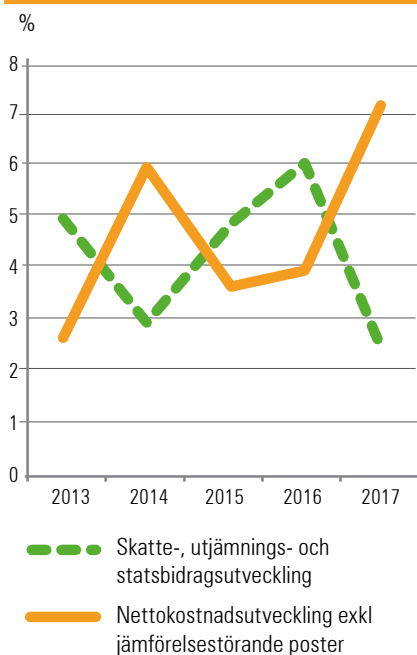

Koncernen

Kommunkoncernens resultat uppgick 2017 till +77,7 (197,1) mnkr med hänsyn tagen till att VärmdöBostäder AB ägs av kommunen till 51 procent och av Rikshem till 49 procent. Det är ett väsentligt lägre resultat än 2016. Dotterbolagen i KIVAB redovisar resultat enligt följande: VärmdöBostäder AB i sin helhet 16,9 (68,4) mnkr, Gustavsbergbadet -0,5 (0,0) mnkr och Värmdö Hamnar AB 4,1 (1,6) mnkr. Moderbolaget i den aktiebolagsrättsliga koncernen, Kommunhuset i Värmdö AB, redovisar ett överskott på 4,6 mnkr. Siffrorna ovan avser resultat efter koncernbidrag.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Skatte- och nettokostnadsutveckling 2013–2017 (%)

En orsak till resultatförsämringen år 2017 är att ökningstakten för skatteintäkter och skatteutjämnings (2,4 procent) var betydligt lägre än kommunens nettokostnadsutveckling (7,1 procent).

Lönekostnaderna, som utgör den i särklass största delen av kostnaderna, har stigit med ca 5,3 procent exklusive sociala avgifter. Inflationen har samtidigt varit 1,8 procent.

God ekonomisk hushållning – Balanskravet uppfyllt

Kommunallagen anger att ”Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet”. Det innebär för Värmdö Kommun att varje generation ska bära kostnaderna för den kommunala service som konsumeras och att kommunen uppnår uppsatta finansiella och verksamhetsmässiga mål.

För Sveriges kommuner gäller balanskravet, vilket innebär att kommunernas intäkter varje enskilt år måste överstiga kostnaderna. Balanskravsutredningen visar att Värmdö har efterlevt balanskravet 2017 med god marginal.

Balanskravsutredning	
=	Årets resultat enligt resultaträkningen 63 848
-	reducering av samtliga realisationsvinster -1 822
+	justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet 0
+	justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet 0
+	orealiserade förluster i värdepapper 0
-	justering för återföring av realiserade förluster i värdepapper 0
=	Årets resultat efter balanskravsjusteringar 62 026
-	reservering av medel till resultatutjämningsreserv 0
+	användning av medel från resultatutjämningsreserv 0
+	återföring av reservering (AFA) 0
=	Årets balanskravsresultat 62 026

Kommunens ekonomiska resultat (sista raden på resultaträkningen) är utgångspunkten vid avstämningen av balanskravet. Resultatet korrigeras för realisationsvinster (försäljning av fastigheter). Årets balanskravsresultat uppgår till +62,0 (136,4) mnkr.

Det finns en möjlighet för kommunerna att i balanskravsutredningen reservera delar av ett positivt

ekonomiskt resultat i en resultatutjämningsreserv. Reserven kan senare användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Värmdö kommun har antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning, men valt att inte införa en resultatutjämningsreserv.

Driftkostnadsandelen ökade

En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan löpande kostnader och intäkter. Detta kan mätas genom att se hur stor andel kommunens löpande nettokostnader tar i anspråk av skatteintäkter och statsbidrag. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av långfristiga lån, finansiering av investeringar och/eller sparande.

	Andel av skatteintäkter/ statsbidrag/ utjämnings (%)		
	2015	2016	2017
Verksamhetens kostnader och intäkter (netto)	90,5	88,6	91,2
Avskrivningar	4,5	4,4	5,0
Jämförelsestörande poster	-1,1	-1,4	-0,4
Finansnetto	1,2	1,1	1,3
Driftkostnadsandel	95,1	92,7	97,1

År 2017 uppgick driftkostnadsandelen till 97,1 procent, 4,4 procentenheter högre än 2016.

Investeringarna högre än föregående år

Kommunen	2015	2016	2017
Investeringsvolym netto	294,5	380,3	550
Investeringsvolym/nettokostnad (%)	15,3	19,3	26,1
Avskrivningar/nettoinvesteringar (%)	30,8	25,2	19,9

Investeringarna i kommunen har ökat i betydande omfattning även under 2017. Mer om investeringar går att läsa i avsnittet Nämndernas och bolagens investeringar.

Nyckeltalet avskrivningar i relation till nettoinvesteringar visar i vilken utsträckning kommunen ny- eller reinvesterar och om kommunen i längden riskerar kapitalförstöring. Nyckeltalet har sjunkit jämfört med föregående år. Värmdö har under den senaste treårsperioden legat avsevärt under 100 procent vilket indikerar att kommunen har byggt upp tillgångar.

Koncernen Investeringsvolym netto (mnkr)	2015	2016	2017
Kommunen	294,5	380,3	550
Gustavsbergsbadet AB	0,5	0,4	0,5
VärmdöBostäder AB	9	28,3	70,1
Värmdö Hamnar AB	7,9	3,7	4,4
Summa koncernen	311,9	412,7	625

Koncernen

2017 uppgick kommunen och bolagens investeringar till 625 mnkr. Ökningen har varit brant stigande jämfört tidigare år beroende på högre investeringar för kommunen och Värmdö Bostäder AB.

Självfinansieringsgraden av investeringar sjunker

Självfinansieringsgraden visar i vilken grad nya investeringar finansieras med egna medel/årets driftintäkter. Ambitionen bör vara att genom egna tillförda medel så långt möjligt finansiera investeringar för att inte behöva ta av sparade pengar eller tvingas låna externt. Tabellen visar

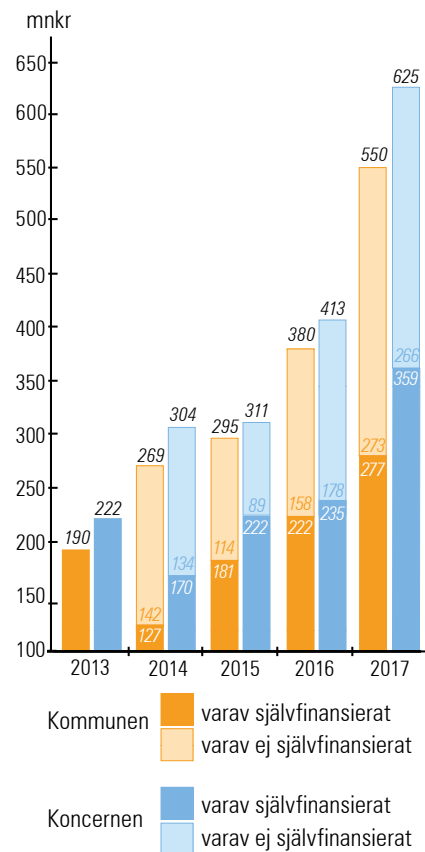
att en knapp tredjedel av kommunens investeringar har finansierats med driftresultatet, exkluderat VA-investeringar uppgår självfinansieringsgraden till 50,3 procent. VA-utbyggnaden svarar för ca 221,2 mnkr av investeringarna. Dessa ska finansieras av VA-kollektivet och inte inom ramen för kommunens skattefinansierade verksamhet.

Driftresultatet har minskat jämfört med 2016, därtill har investeringsvolymen ökat ytterligare. Tillsammans utgör det orsaken till att självfinansieringsgraden har sjunkit betydligt 2017.

Kommunen	2015	2016	2017
Driftresultat, exkl avskrivningar och vinst från fastighetsförsäljning	180,3	222,2	165,5
Summa årets nettoinvesteringar (mnkr)	294,5	380,3	550,0
varav VA-verksamheten	79,2	97,5	221,2
Självfinansieringsgrad (%)	61,2	58,4	30,1
exkl VA-verksamheten	83,7	78,6	50,3

Kommunkoncernen hade 2017 204,9 mnkr kvar av driftintäkter när den löpande verksamheten hade finansierats. Det kan jämföras med investeringar på 625 mnkr. Självfinansieringsgraden uppgick därmed till 50,7 procent.

Kommunens och koncernens nettoinvesteringar 2013-2017 (mnkr)

Lägre soliditet

Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med egna medel och är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Soliditeten påverkas av resultatet och förändringen av tillgångar och skulder.

En hög soliditet indikerar ett gynnsamt utgångsläge och en låg soliditet visar motsatsen. Den årliga förändringen av soliditeten är ofta ett mer intressant mått på kommunens finansiella status. Kommunens investeringar och andelen av dessa som finansieras med egna medel påverkar soliditeten och förbättras om kommunen amorterar på låneskulden.

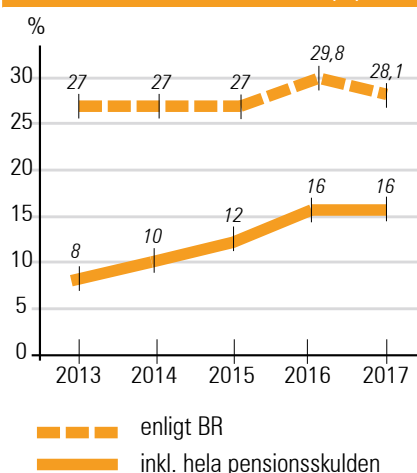
Kommunen (%)	2015	2016	2017
Soliditet enligt balansräkningen	27,4	29,8	28,1
Tillgångsförändring	8,8	6,6	11,8
Förändring av eget kapital	11,0	16,1	5,5
Soliditet inklusive hela pensionsskulden	12,4	16,2	16,2

Koncernen	2105	2016	2017
Soliditet enligt balansräkningen %	36,2	43,8	42,4
Tillgångsförändring mnkr	25,1	-385,2	503,8
Förändring av eget kapital mnkr	80,5	239,9	77,7
Soliditet inkl. hela pensionsskulden %	25,2	32,7	31,5

Koncernbolagens soliditet (%)	2015	2016	2017
Gustavsbergsbadet AB	22,1	22,4	22,9
VärmdöBostäder AB	22,0	29,3	28,4
Värmdö Hamnar AB	16,8	17,7	21,4
Stavsnäs Vinterhamn AB	-	-	-
Gustavsbergs Porslinsmuseum AB	-	-	-

Kommunen

Kommunens soliditet 2013-2017 (%)

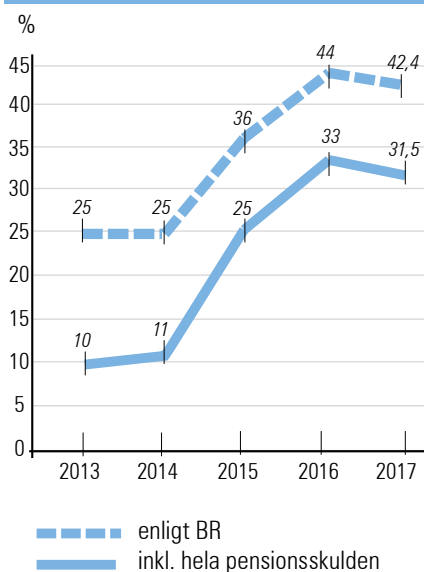
Kommunens soliditet uppgick 2017 till 28,1 procent, vilket innebär en minskning med 1,7 procentenheter jämfört med tidigare år. Kommunens eget kapital har ökat med 64 mnkr medan tillgångarna har vuxit med 463 mnkr.

Värmdö kommuns soliditet är fortfarande betydligt lägre än rikets genomsnitt, som 2016 var 46 procent. Det beror i första hand på att Värmdös investeringar i verksamhetsfastigheter historiskt huvudsakligen finansierats med lån.

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas än så länge, i enlighet med gällande rekommendationer, inte som skuld i balansräkningen. De rubriceras i stället som en ansvarsförbindelse och påverkar därmed inte formellt soliditeten. Åtagandet är ändå en realitet och kommer att utfalla i pensionsutbetalningar i framtiden. Om ansvarsförbindelsen tas med i beräkningen blir kommunens soliditet drygt 16 procent.

Koncernen

Koncernens soliditet 2013-2017 (%)

Koncernens soliditet har minskat marginellt och uppgår vid årets slut till 42 procent. Omräknad med samtliga pensionsåtaganden beaktade var den knappt 32 procent.

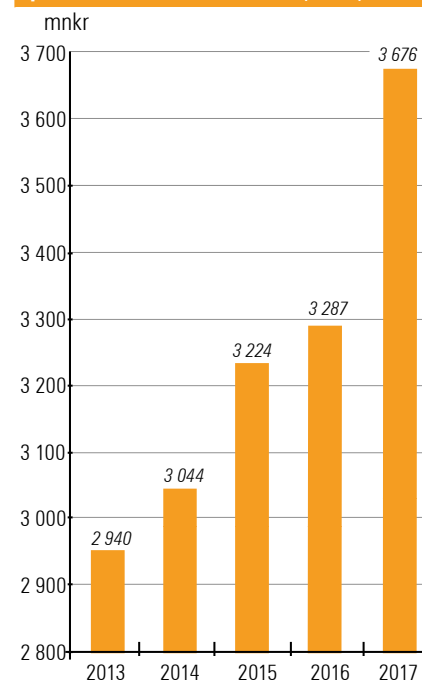
Kommunen

Kommunens totala skulder ökade under året med 384 mnkr till 2 903 mnkr. Den del som handlar om skulder till kreditinstitut ökade med 281 mnkr till 1 166 mnkr. Avsättningarna

för pensioner, intjänade från och med 1998, som också är en form av skuldsättning, ökade med 16 mnkr till 249 mnkr. I diagrammet nedan ingår även ansvarsförbindelsens pensioner och då blir skulden väsentligt högre, totalt 3 676 mnkr, vilket är en ökning med ca 389 mnkr jämfört med 2016.

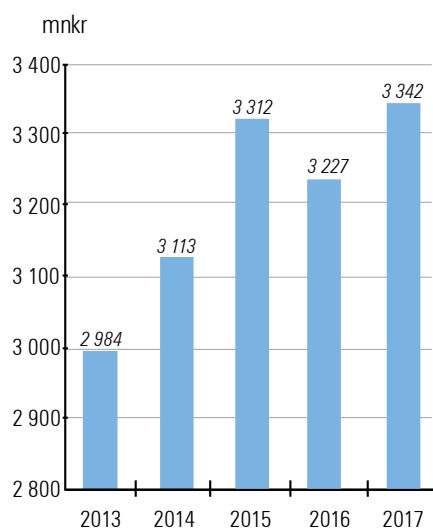
Kommunens låneskuld inkl hela pensionsskulden 2013-2017 (mnkr)

Koncernen

Med den fortsatt ökande investeringstakten ökade även den totala skulden under året med 115,3 mnkr till 3 342 mnkr, varav långfristiga skulder och avsättningar utgjorde 2 807,5 mnkr, övriga skulder var kortfristiga.

Koncernen Värmdö kommun
skuldsättning 2013-2017 (mnkr)

Kommunens intäkter

Andel av totala intäkter (%)	2015	2016	2017
Verksamhetens intäkter	25,0	25,8	26,1
Jämförelsestörande poster	0,8	1,0	0,3
Skatteintäkter	67,9	66,8	66,2
Statliga bidrag och utjämningsystem	6,1	6,2	7,3
Finansiella intäkter	0,2	0,2	0,2
	100,0	100,0	100,0

Kommunens klart största intäktskälla är skatteintäkterna, som år 2017 uppgick till 2 014 mnkr eller 66,2 procent av de totala intäkterna. En krona i förändrad skatt motsvarar ungefär 109 mnkr. Verksamhetens övriga intäkter, bl a avgifter och ersättningar för olika utförda tjänster, uppgick år 2017 till 793 mnkr eller 26,1 procent av kommunens sammanlagda intäkter.

Sänkt kommunalskatt

%	2015	2016	2017
Värmdö	32,01	31,96	31,26
Kommun	19,91	19,88	19,18
Landsting	12,10	12,08	12,08
Stockholm	30,53	30,60	30,57
Kommunerna i länet	18,43	18,52	18,49
Landsting	12,10	12,08	12,08
Riket	31,99	32,10	32,12
Kommunerna i riket	20,70	20,75	20,75
Landsting	11,29	11,35	11,36

Kommunalskatten i Värmdö sänktes 2017 med 70 öre jämfört med 2016. 14 av länets 26 kommuner hade under året högre kommunalskatt än Värmdö. Värmdö kommuns kommunalskatt är dock alltjämt högre än länsgenomsnittet, även om skillnaden minskade markant 2017.

I landet förbättrades Värmdös ranking från plats 63 till plats 32 (enligt principen låg total kommunalskatt ger hög ranking).

Drygt 30 kommuner i landet har under året höjt sina skattesatser samtidigt som ingen kommun gjort en lika stor sänkning som Värmdö. Ser man till den totala utdebiteringen, inklusive landstingsskatt, låg Värmdö 2017 86 öre under rikets genomsnitt. År 2018 ligger Värmdö kommuns skattesats kvar på samma nivå som 2017.

Risk – kontroll

Riskperspektivet analyserar de finansiella risker som kommunen kan utsättas för och som kan påverka resultat och kapacitet på kort och lång sikt. Här analyseras kassalikviditet, borgensåtaganden samt pensionsskuld.

I kontrollperspektivet redovisas hur finansiella målsättningar och planer följs, här analyseras exempelvis budgetföljsamheten.

God ekonomisk hushållning gör att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Kommunen bör ha en sådan kortsiktig betalningsberedskap att den kan betala löpande utgifter utan besvär.

Likviditet

Kommunens kassalikviditet visar dess betalningsberedskap på kort sikt. Vid ett värde på 100 procent täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel och kortfristiga fordringar.

Kommunen	2015	2016	2017
Kassalikviditet (%)	95,1	87,9	84,3
Rörelsekapital (mnkr)	84,8	57,1	41,1

Kommunen har minskat sin kassalikviditet jämfört 2015 och 2016. Som

regulator avseende likviditeten har kommunen och de kommunägda bolagen ett gemensamt koncernkonto, till vilken kopplats en checkräkningskredit.

I de kortfristiga skulderna ingår poster som endast delvis blir föremål för utbetalning inom den närmaste tiden. Det gäller t ex semesterlöneskulden på 48,8 mnkr.

Koncernen	2015	2016	2017
Kassalikviditet (%)	243,0	92,8	89,1
Rörelsekapital (mnkr)	839,6	120,9	98,6

För koncernen har skillnaderna i kassalikviditet och rörelsekapital varit marginella jämfört skillnaden mellan 2015-2016 där försäljningen av VärmdöBostäder AB ägde rum.

Finansiella nettotillgångar

Likviditeten bör ses ihop med skuldsidan. Exempelvis innebär en förbättrad likviditet i kombination med sänkt skuldsättning att kommunens finansiella handlingskraft stärks. Ett mått som beskriver detta förhållande är finansiella nettotillgångar (=skillnaden mellan finansiella tillgångar och skulder).

Kommunen (mnkr)	2015	2016	2017
Omsättnings- och finansiella anläggningstillgångar	784,6	770,7	794,4
Kort- och långfristiga skulder	2 452,7	2 519,7	2 903,3
Finansiella nettotillgångar	-1 668,1	-1 749,0	-2 108,9

Koncernen	2015	2016	2017
Omsättnings- och finansiella anläggningstillgångar	1 383,9	675,9	689,8
Kort- och långfristiga skulder	3 093,6	2 441,1	2 554,6
Finansiella nettotillgångar	-1 709,7	-1765,2	-1864,8

Vid årsskiftet översteg skulderna omsättnings- och finansiella anläggningstillgångar med drygt 2,1 miljarder kronor. Det är en avspeglning av att stora delar av kommunens investeringar under lång tid lånefinansierats. I jämförelse med många andra kommuner är Värmdös finansiella nettotillgångar synnerligen låga.

Ränterisker

Kommunens låneskuld till kreditinstitut, 1 166,1 mnkr, innebär en ökning med 281,4 mnkr under 2017, därutöver har kommunen lån från Kivab med 694 mnkr. Kommuninvest dominerar som extern kreditgivare med över 1 miljard kr i utlåning till Värmdö kommun. Koncernens låneskuld uppgick vid årsskiftet till 1 458,1 mnkr.

Snitträntan för kommunens lån under 2017 har varit 1,6 procent, vilket är i stort sett i nivå med 2016. Marknadsräntorna har legat lågt under hela 2017, Riksbankens repo-ränta har legat fast under året på -0,50 procent. Räntekostnaderna på kommunens långfristiga lån uppgick till 28,8 (27,4) mnkr. Koncernens totala räntekostnader uppgick till 19,4 (24,7) mnkr.

En ränteuppgång på en procent motsvarar på längre sikt en resultatpåverkan för kommunen på 18,6 mnkr. Emellertid binder kommunen räntan för en del av låneportföljen med hjälp av ränteswapar i syfte att begränsa riskerna. Vid årsskiftet var 750 mnkr räntesäkrade på detta sätt, därmed begränsas effekten av en räntehöjning avsevärt under något år. Samtidigt innebär ränteswaparna en viss merkostnad jämfört med helt rörliga lån under en lågränteperiod.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden avser till allra största delen dotterbolaget VärmdöBostäder AB. Genom borgen begränsas upplåningskostnaderna genom att dyrare upplåning mot pantbrev undviks.

Kommunala företag (mnkr)	2015	2016	2017
Värmdö Bostäder AB	421,4	252,0	117,0
Övriga åtaganden			
Förlustansvar för egna hem	0,5	0,3	0,0
Övriga borgensåtaganden	31,9	30,6	30,6
Summa	453,8	282,9	147,6

Kommunens samlade borgensåtaganden ligger på en lägre nivå jämfört med föregående år, främst förklarar av den markanta minskningen gällande VärmdöBostäder AB.

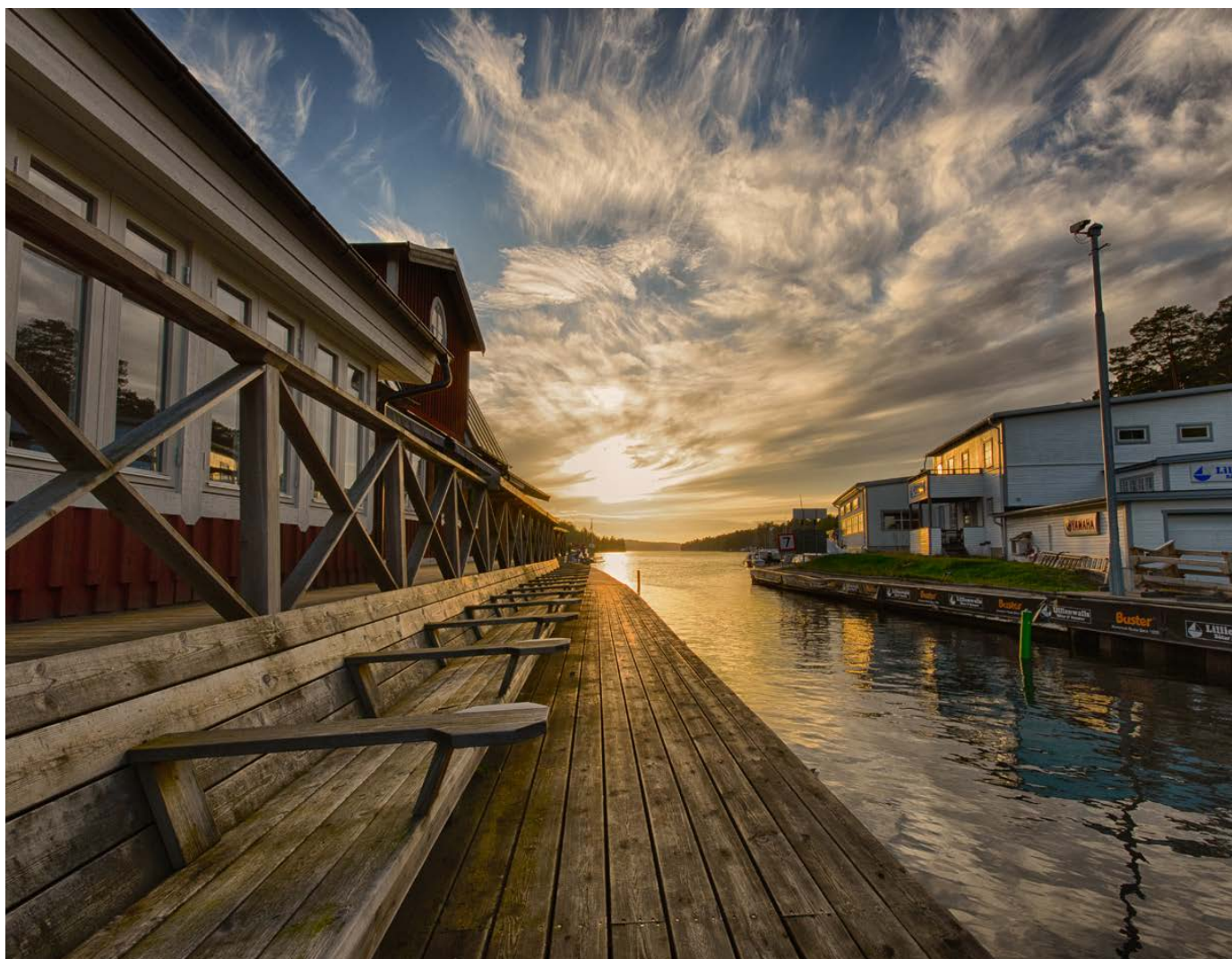
VärmdöBostäder AB uppvisar en stabil ekonomisk utveckling och därvidlag är kommunens ekonomiska risk på kort sikt måttlig. Bolaget betalar en särskild borgensavgift till kommunen i relation till kommunens borgensåtaganden.

Kommunens övriga åtaganden avser till övervägande del borgen till föreningar och föreningsägda bolag. Åtaganden avser Ekvallen Värmdö AB, Gestio Ingarö AB, Möja idrottsförening, Gustavsbergs Tennisklubb samt Gustavsbergs Ryttersällskap AB. Kommunens resterande förlustansvar för statliga bostadslån avseende småhus är nu helt avvecklat.

Kommunen ingick 2010 en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och lands-ting/regioner som är medlemmar har ingått likalydande borgensförbindelser. För 2017 överstiger dock kommunens andel av Kommuninvests totala tillgångar andelen av de totala förpliktelserna, därför ses den finansiella effekten av den solidariska borgen som 0.

Pensionsåtagande inklusive särskild löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtagande avseende avtalspension uppgick vid årsskiftet till 830,1 mnkr, det innebär en ökning med ca 10 mnkr

Höst i Strömma kanal. Foto: Gunnel Bratt.

jämfört med föregående år. Utbetalningarna av pensioner uppgick år 2017 till 32,3 mnkr inklusive löneskatt.

Pensionsåtagandet för tiden före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen i balansräkningen. Det uppgick 2017 till 524 mnkr, därmed ligger 63,1 procent av kommunens pensionsåtaganden utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen minskar numera från år till år.

Sedan 1998 belastar kostnaderna för pensioner kommunens resultat det år pensionerna faktiskt intjänas. Nuvarande avtal innehåller dels en avgiftsbestämd, individuell del, som utbetalas årligen och vars placering arbetstagaren själv råder över, dels

en förmånsbestämd del för inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp. Sistnämnda åtagande ackumuleras successivt som en avsättning i kommunens balansräkning och "återlämnas" i kommunens verksamhet. Kostnaderna för den förmånsbestämda pensionen stiger relativt snabbt och avsättningen uppgår nu totalt till 249 mnkr.

Ett helt avgiftsbestämt pensionsavtal gäller från 2014. Detta avtal gäller dock bara arbetstagare som är födda från och med 1986, vilket innebär att det kommer att ha begränsad omfattning och betydelse de närmaste åren.

Mnkr	2015	2016	2017
Individuell del, placeras av anställda	50,3	53,4	57,1
Långfristig pensionsavsättning	218,7	233,1	249,0
Pensioner äldre än 1998 (ansvarsförbindelse)	552,9	533,8	524,0
Totalt pensionsåtagande	821,9	820,3	830,1

Budgetföljsamhet, prognossäkerhet

Mnkr	2015	2016	2017
Årets resultat	100,1	157,2	63,8
Budgetavvikelse i årets resultat	75,5	112,2	38,6
varav nämnderna	5,7	27,6	-2,1
varav finansförvaltningen	69,7	84,6	40,7

Resultatet på 63,8 mnkr är 38,6 mnkr bättre än budgeterade 25,2 mnkr. Nämndernas budgetunderskott uppgår till -2,1 (+37,6) mnkr, vilket motsvarar 0,1 procent av netobudgetomslutningen. Samtidigt gör finansförvaltningen ett bättre resultat än budget, +40,7 (+82,6) mnkr. Mera om budgetutfallet finns att läsa i avsnittet Nämndernas och bolagens utfall samt i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Årets utfall för nämnderna blev bättre än förväntat i prognosen per 30 september, en avvikelse med knappt 2 procent. Flertalet nämnder har förbättrat sina resultat sedan BUP 3. Tre nämnder hade marginella försämringar av sina resultat jämfört BUP 3.

En god prognossäkerhet ger förutsättningar för att kunna göra relevanta korrigeringar i ekonomin. Det är naturligtvis särskilt viktigt när marginalerna är små.

Känslighetsanalys

Värmdö kommun påverkas av en mängd olika ekonomiska händelser, en del av dessa ligger utanför kommunens kontroll. Känslighetsanalysen visar hur olika förändringar påverkar kommunens kostnader och intäkter.

Tabellen indikerar att förutsättningarna för kommunens ekonomi

snabbt kan förändras, att små förändringar kan innebära stora belopp. Tabellen illustrerar ganska väl kommunens behov av att ha en finansiell beredskap för oförutsedda händelser.

Händelseförändring (mnkr)	Kostnad/Intäkt
Ränteförändring med 1 %	+ / - 18
Löneförändring med 1 %	+ / - 13
Förändrad utdebitering med 1 kr	+ / - 109
Skatteunderlagsutveckling netto med 1 %	+ / - 10
Bruttokostnadsförändring med 1 %	+ / - 29
Antalet anställda förändras med 10 heltidstjänster	+ / - 5

Driftsredovisning (mnkr)	Budget	Utfall	Prognos	Avvikelse mot budget	Avvikelse mot Prognos
Kommunfullmäktige	-7,1	-6,9	-7,3	0,1	0,3
Överförmyndarnämnden	-3,0	-3,4	-2,9	-0,4	-0,5
Kommunstyrelsen	-163,6	-136,4	-144,4	27,3	8,0
Utbildningsnämnden	-1 137,7	-1 124,4	-1 140,5	13,3	16,2
Kultur- och fritidsnämnden	-113,7	-107,3	-108,8	6,3	1,4
Socialnämnden	-170,9	-207,9	-208,3	-37,0	0,4
Vård- och omsorgsnämnden	-439,1	-458,1	-462,3	-19,0	4,2
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden	-7,5	-6,0	-5,9	1,5	-0,1
Näringslivsnämnden	-41,8	-32,8	-41,0	8,9	8,2
Tekniska nämnden (skattefin.)	-39,4	-42,6	-42,2	-3,2	-0,4
Summa nämnder	-2 123,8	-2 125,9	-2 163,6	-2,1	37,7
Finansförvaltningen	2149,0	2189,7	2195,6	40,7	14,2
Totalt	25,2	63,8	32,0	38,6	51,9

Sammanfattning av nämndernas och bolagens investeringar

Investeringar – kommunkoncernen

Kommunkoncernens investeringsvolym uppgick till 625 (413) mnkr. Kommunen stod för 550 (380) mnkr vilket är en kraftig ökning jämfört 2016. 223 (99) mnkr av årets investeringar avser kommunens taxefinansierade verksamhet, varav det mesta hänförs till utbyggnad av vatten och avlopp. Bolagens samlade investeringar har ökat till 75 (32) mnkr. Investeringarnas självfinansieringsgrad uppgår till 50,7 (56,9) procent.

Nämndernas investeringar

Budgettekniken innebär att enskilda projekt budgeteras i sin helhet det år investeringen ska påbörjas, oberoende av om investeringen pågår under flera år. Det är en viktig förklaring till att 906 mnkr kvarstår oförbrukade vid årets slut. Om investeringen pågår under flera år förväntas överskottet överföras till kommande år.

Av årets utfall på 550 mnkr är 61,1 mnkr hänfödda till avslutade investeringar och 20,4 mnkr till direktinvesteringar. Budgetöverskottet för avslutade investeringar uppgår till +84,4 mnkr och för direktinvesteringar till +36,3 mnkr.

Kommunstyrelsens investeringar under 2017 uppgår till 130,7 mnkr där en stor del består av köp av mark eller fastigheter. Bland de större investeringarna under 2017 kan nämnas exploateringsprojektet Östra Mörtnäs, ett stort garage i Porlinskvarteren, moduler och bostadshus för nyanlända samt iordningställande av Kattholmen med bryggor och hamnar. En omfattande mängd projekt rör Gustavsbergprojektet med bland annat stora infrastrukturella investeringar.

Utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden har främst in-

Nämnd/styrelse (tkr)	Utfall	Årets budget (inkl överföring av oförbrukade budgetmedel)	Resterande budgetmedel
Kommunstyrelse	130 678	581 992	478 005
Utbildningsnämnd	12 040	22 462	10 422
Vård- och omsorgsnämnd	1 812	0	-1 812
Kultur- och fritidsnämnd	11 009	55 578	44 569
Socialnämnd	0	0	0
Näringslivsnämnd	0	0	0
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd	0	0	0
Teknisk nämnd (skattefinansierad)	171 107	405 129	234 022
Teknisk nämnd (taxefinansierad)	223 368	364 187	140 819
Summa investeringar	550 014	1 429 348	906 025

vesterat i inventarier och datorer och iPads.

Kultur- och fritidsnämnden har investerat bl a i offentlig utsmyckning och inventarier i sporthallar och gymnastiksalor. De större investeringarna rör Ösby konstgräsplan, ridstigen i Tjustvik och bryggor till Mörtnäs jolleseglare.

Tekniska nämndens investeringar rör främst anläggning av gästhamn på Kattholmen, föreningshus vid Ingårö idrottsplats och färdigställande av renovering av Gustavsgården. Under året har uppstart skett av projekt som förskola vid Charlottendal, tillbyggnad av Djuröhemmet och renovering av Farstavikens skola/Ekedal.

Den taxefinansierade verksamheten har investerat i utbyggnad av VA-ledningar framför allt inom områdena centrala Gustavsberg, Värmdövik/Strömman/Herrviksnäs samt Djurö.

Bolagens investeringar

Bolagen fortsatte att öka sin sammanlagda investeringstakt under 2017. Sammanlagt investerades för 75 mnkr (32,4 mnkr), varav Värmdö-Bostäder AB svarade för merparten,

70,1 mnkr. Bostadsbolagets investeringar avser huvudsakligen ROT-renoveringsprojekt i Hästhagenområdet, relining och fönsterbyten i Lugnet samt successionsrenoveringar av lägenheter. Värmdö Hamnar AB har investerat i bl.a. pontoner till Stavnäs Vinterhamn samt i det pågående planprojektet i Stavnäs Vinterhamn. Gustavsbergbadets investeringar har varit av mindre omfattning.

Älgöfjärden. Foto: Anders Molin.

Sammanfattning av nämndernas och bolagens ekonomiska utfall

Nämnderna – jämfört med budget

Nämndernas samlade nettounder-skott mot budgeten uppgår till -2,1 mnkr. Det innebär en försämring jämfört med 2016, då ett överskott om 37,6 mnkr redovisades. Avvikelsen mot den senaste prognosen uppgår till knappt +38 mnkr. Här kommenteras några faktorer av övergripande karaktär och större avvikelser, nämndernas ekonomiska utfall analyseras närmare i respektive nämndavsnitt och ytterligare mer i detalj i nämndernas verksamhetsberättelser.

Kommunstyrelsens budgetöverskott beror framförallt på oförbrukade projektmedel. I flertalet fall handlar det om att projekten tar flera år att genomföra, således förutsätts att kvarstående projektmedel delvis överförs till år 2018. Därtill har intäkterna för exploateringsavgifter och marksanering varit högre än budgeterat.

Utbildningsnämndens finansieringsdel visar ett överskott om 16,3 mnkr (1,4 procent av budget), huvudsakligen beroende på volymavvikelser, dvs antalet barn/elever blev färre än budgeterat. Verksamheten i egen regi redovisar ett underskott mot budget på 3,8 mnkr (0,4 procent av budget).

Kultur- och fritidsnämndens överskott avser främst Porslinsfabriken där öppnandet är framskjutet och Gustavsbergs Porslinsmuseum vars drift tagits över av Nationalmuseum. Vidare redovisar idrotts- och fritidsanläggningar överskott om 2,8 mnkr då flera investeringar färdigställs senare än planerat.

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet i egen regi står för ett underskott om -21,7 mnkr. De största underskotten återfinns, likt förra året, inom hemtjänst och särskilt boende. Den främsta orsaken är de högre personalkostnaderna som

Budget/Prognos/Avvikelse 2017 (tkr)					
Nämnd	Reviderad budget 2017	Utfall december 2017	Prognos 2017	Avvikelse mot budget	Avvikelse mot Prognos
Kommunfullmäktige	-7 064	-6 944	-7 264	120	320
Överförmyndarnämnden	-3 036	-3 391	-2 936	-355	-455
Kommunstyrelsen	-163 628	-136 352	-144 368	27 276	8 016
Utbildningsnämnden	-1 137 661	-1 124 353	-1 140 507	13 308	16 154
Kultur- och fritidsnämnden	-113 654	-107 334	-108 774	6 320	1 440
Socialnämnden	-170 909	-207 910	-208 279	-37 001	369
Vård- och omsorgsnämnden	-439 147	-458 147	-462 327	-19 000	4 180
Bygg-, miljö- och hälsoskydds-nämnden	-7 538	-6 021	-5 933	1 517	-88
Näringslivsnämnden	-41 753	-32 836	-41 003	8 917	8 167
Tekniska nämnden (skattefin.)	-39 373	-42 620	-42 231	-3 247	-389
Nämndernas nettokostnader	-2 123 763	-2 125 908	-2 163 622	-2 145	37 714
VA (taxefinansierad)	-5 929	-13 018	-13 579	-7 089	561
Renhållning (taxefinansierad)	-3 958	-2 400	-2 883	1 558	483

överskrider budgeten med 20 procent. Nämndens finansieringsdel redovisar ett överskott om 3 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett resultat som avviker från budget med -37 mnkr. Avvikelsen beror till stor del på minskade ersättningar från Migrationsverket för mottagandet av ensamkommande barn. Nämnden har även haft höga personalkostnader beroende på den stora bristen på socionomer i hela landet. Under året har enheter som prognosticerat underskott arbetat med åtgärdsplaner för att minimera kostnaderna.

Bygg-, miljö- och hälsoskydds-nämnden redovisar ett överskott om 1,5 mnkr. Budgetöverskottet beror på högre intäkter som, precis som förra året, är genererade av flera beslut i bygglovsärenden.

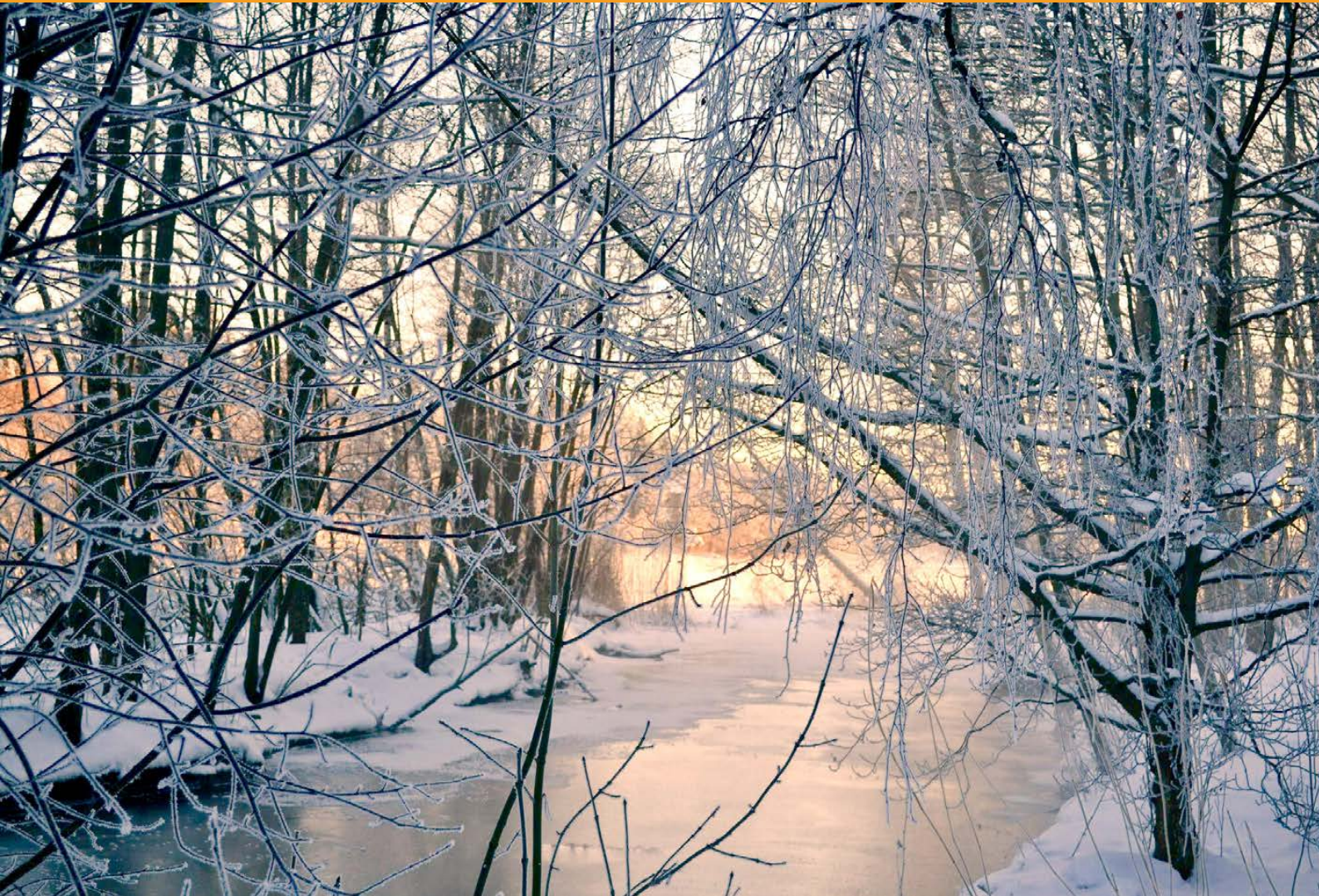
Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet visar ett sammanlagt underskott om -3,2

mnkr. Underskottet beror till stor del på reviderad redovisningsprincip för immateriella tillgångar.

VA (vatten och avlopp)-verksamheten redovisar ett nettoresultat om 13 mnkr vilket är 7,1 mnkr bättre än budgeterat. Orsakerna är främst lägre kapitalkostnader och därtill lägre kostnader beroende på förse-nat färdigställande av ombyggnad av reningsverk. Renhållnings- och slamverksamheten visar ett resultat om -2,4 mnkr vilket är 1,5 mnkr bättre än budgeterat. Orsak till överskottet är främst ett ökat antal kunder. Resultaten för VA och Renhållning balanseras inom verksamheterna och påverkar inte kommunens driftresultat.

Bolagens nettoresultat

En tidig vårmorgon vid Hemmesta träsk. Foto: Annika Broström.

Det sammanlagda resultatet för bolagen och bolagskoncernen är betydligt lägre än 2016 då utfallet till stor del kunde tillskrivas återföring av fastighetsnedskrivningar och betydande realisationsvinster i VärmdöBostäder AB. I siffrorna ingår 100 procent av VärmdöBostäder AB:s resultat där Kommunhuset i Värmdö AB är majoritetsägare med 51 procent av aktierna. Rikshem äger resterande 49 procent.

Moderbolaget har, likt 2016, lämnat ett koncernbidrag till Gustavsbergsbadet AB. År 2017 uppgick det till 6 922 tkr.

Tkr	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017
Koncernen	11 972	77 207	17 955
Kommunhuset i Värmdö AB	688 224	-126	4 562
VärmdöBostäder AB	8 099	68 374	16 944
Värmdö Hamnar AB	3 010	1 589	4 092
Gustavsbergsbadet AB	1	-13	-549
Gustavsbergs Porslinsmuseum AB	29	-10	18

Värmdö kommuns medarbetare 2017

Kommunens medarbetare är vår största och viktigaste resurs. I tjänsteintensiva verksamheter har medarbetarnas engagemang, kunskap, och förhållningssätt en avgörande betydelse för vilken kvalitet och kundnöjdhet som organisationen lyckas leverera. Precis som alla andra resurser ska även medarbetarresursen användas hållbart och med effektivitet, och precis som andra resurser kräver den noggrann planering för en positiv utveckling och tillväxt.

Den enskilt viktigaste faktorn för att uppnå en effektiv verksamhet genom ett starkt medarbetarengagemang, en attraktivitet som arbetsgivare och en god arbetsmiljö, är ett gott ledarskap. Därför satsar kommunen mycket på ledarutveckling.

Den totala personalomsättningen i Värmdö kommun har ökat 2017. Ökningen tros till stor del bero på ett ökat marknadstryck avseende yrkeskategorier som är att hänföra till bristyrken och att denna ökning i marknadstrycket påverkar Värmdö kommun.

Utvecklingsinsatser 2017

Värmdö kommun vill vara en attraktiv arbetsgivare med modiga, handlingskraftiga och engagerade ledare. I Värmdö kommun ska varje medarbetare, med hjälp av sin chef, ha möjlighet att växa, frihet att välja väg och frihet att göra skillnad. Våra ledare står för en tydlig kommunikation som uppmuntrar till dialog och främjar delaktighet och ansvarstagande.

I Värmdö kommun är ledarskapet chefens viktigaste arbetsuppgift. Det innebär att våra ledare skapar förutsättningar för medarbetarna att kunna fullgöra sina uppdrag samt eftersträvar partnerskap i en organisation där vi tar ett gemensamt ansvar för att lyckas med våra olika uppdrag. För att hjälpa våra ledare på vägen satsar kommunen på ledarna genom en rad olika kompetensutvecklingsinsatser.

Inom ramen för ledarakademin har kommunen under året bjudit in till utbildningar inom bland annat arbetsmiljö, arbetsrätt, samverkan, lönebildning samt rekrytering.

Våren 2017 genomfördes den fjärde utbildningsomgången i ”*Klart ledarskap*”, ledarutvecklingsprogrammet för erfarna ledare. Kommunen avslutade under året den nya utvecklingsinsatsen för nya chefer ”*Nychefsprogrammet*” som startade i oktober 2016. Utbildningarna har varit mycket uppskattade och fått höga poäng i kursutvärderingarna.

2017 innebar även en lansering av en e-learning inom samverkan. Utvärderingen visade att verksamheterna tycker att utbildningsformen var ett utmärkt komplement till den lärarledda utbildningen som genomförs en gång per år.

Som ett led i vårt arbete att öka frisknärvaron i kommunen har extra utbildningsinsatser inom rehabilitering erbjudits vid två tillfällen. Utbildningarna har genomförts tillsammans med försäkringskassan och företagshälsovården. De har varit inriktade på ”case” där cheferna fått öva sig i olika rehabiliteringsärenden. Båda utbildningstillfällena har varit fullbokade och utbildningen har uppskattats för att den är verksamhetsnära och ger konkreta verktyg för hur chefen kan agera i vissa situationer.

Personalavdelningen har under året även erbjudit och genomfört 15 individuella introduktioner för nya chefer.

Samverkan

Under 2017 har Personalavdelningen inom ramen för samverkansavtalet med fackliga organisationer utfört olika aktiviteter för att stärka samverkansarbetet i kommunen. Aktiviteterna har bestått av:

- En lärarledd utbildning där 10 personer, skyddsombud och chefer har deltagit.
- 15 nyanställda chefer har fått en chefsintroduktion där samverkan ingår som en del av flera block.
- Uppföljning av hur samverkan fungerar i organisationen. Nedan beskrivs hur uppföljningen är genomförd samt resultatet av den.

Uppföljning av samverkansavtalet

Uppföljning av samverkan ska enligt avtalet ske en gång per år. 2017 års uppföljning har letts av personalchef och HR-chef och ett antal möten med de fackliga organisationerna har genomförts. Uppföljningens syfte har varit att kartlägga hur samverkan fungerar i kommunens olika verksamheter och att ta fram en handlingsplan för att vid behov stärka samverkan. De gemensamma mötena med de fackliga organisationerna har resulterat i en gemensam plan med aktiviteter som ska ske under 2018 med avsikt att förstärka samverkan.

Medarbetarundersökning

Den medarbetarundersökning som genomfördes under 2017 syftar till att kartlägga den psykosociala arbetsmiljön, precis som tidigare mätningar, för att kunna vidta förbättringsåtgärder.

Svarsfrekvensen har ökat från 78 procent 2015 till 84 procent 2017. En del av förklaringen till att andelen svarande har ökat kan vara att det, för första gången, fanns en möjlighet att svara på enkäten via telefon.

I årets undersökning används begreppet organisatorisk och social arbetsmiljö i frågeformuläret eftersom

Brandinspektör Leif Malmström i Värmdö kommun.

Arbetsmiljöverket gav ut en ny föreskrift 2015 som ersatte den som benämndes Psykiska och sociala aspekter på arbetsmiljön (AFS 1980:14). Den nya föreskriften heter Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4).

Medarbetarundersökningen genomfördes med färre antal frågor än tidigare undersökningar. Nu ställdes 16 frågor och beroende på hur man svarade dök ytterligare följdfrågor upp. I enkäten ställdes frågor om organisatorisk och social arbetsmiljö, attraktiv arbetsgivare, frågor om likabehandling, hot och våld samt de 9 frågorna som är framtagna av SKL, Hållbart medarbetarengagemang (HME). Dessa frågor ger oss möjligheten att jämföra oss med övriga kommuner i landet. Resultatet visar att HME-index har sjunkit från 81 till 78. Hur vi står oss mot övriga kommuner går ännu inte att jämföra i Kolada. Det är främst inom index Ledarskap som resultatet sjunkit.

Arbetsmiljö och hälsa

Värmdö kommun fortsätter att satsa på hälsofrämjande arbete inom arbetsmiljö, hälsa och rehabilitering.

Totalt utbetalades drygt 3,2 mnkr i friskvårdsbidrag under 2017. Vilket innebär en ökning med 52 procent jämfört föregående år. En bidragande orsak till ökningen är förmodligen den friskvårdsapp som Värmdö kommun började använda januari 2017 och som innebär ett förenklat sätt att använda friskvårdsbidraget. Det innebär att köp av friskvårdsaktiviteter och nyttjande av friskvårdsbidraget görs antingen via en app i mobilen eller genom friskvårdskuponger och medarbetaren behöver inte ligga ute med egna pengar eller spara kvitton för sitt köp.

Den förebyggande satsning som påbörjades under november 2016, att Värmdö kommun anlidade en rehabiliteringskonsult från Feelgood för att öka frisknärvaron, fortsatte under 2017. Syftet med satsningen var att ge chefer stöd och avlastning i att driva rehabiliteringsprocessen, både för medarbetare med korttids- och långtidssjukfrånvaro. De verksamheter som har prioriterats är de med en andel höga sjuktal samt där chefer flaggat för att de önskar stöd i komplicerade ärenden. 13 förskolor, 4 grundskolor, 4 verksamheter inom

Omsorg- och välfärdssektorn samt 1 enhet inom Styrning och kvalitetsavdelningen, har fått stöd från rehabiliteringskonsult.

Personalavdelningen har arbetat fram ett informations- och diskussionsunderlag med temat medarbetarskap, rehabilitering, hälsa och glädje som presenterats på arbetsplats-träffar och som har fått ett positivt gensvar.

Arbets-skador och tillbud

Under 2017 rapporterades det 204 arbets-skador mot 2016 då det rapporterades 195 stycken. Ökningen ligger inom Omsorg- och välfärdssektorn. Inom Kultur- och utbildningssektorn har rapporterades arbets-skador minskat marginellt, från 105 till 102. Den allra största faktorn till arbets-skadorna uppges bero på vårdtagarens/elevens/klientens problematik. Samma som uppgavs föregående år. Förra året rapporterades stress/tidspress som den näst största orsaken till arbets-skada/tillbud, i år har istället bristande rutiner angetts som näst största orsak.

Även tillbuden har ökat, från 278 till 347 stycken. Ökningarna rapporteras bero på brister i kommunikation med elev/kund samt elevs/kunds funktionsnedsättning. Man ser även en ökning av kategorin brister i arbetsorganisation, arbetsinstruktioner, bristande rutiner, brister i kommunikationen mellan medarbetare och/eller chef.

Under året har chefer och skyddsombud erbjudits två arbetsmiljöutbildningar genom företagshälsovården. Den har givit grundläggande kunskaper om systematiskt arbetsmiljöarbete, hot och våld samt arbetsskador och tillbud.

Sjukfrånvaro

Värmdö kommun har under året arbetat systematiskt med att få ned sjukfrånvaron.

Den totala sjukfrånvaron uppgår år 2017 till 7,9 procent vilket är en minskning med 0,8 procentenheter från föregående år. Den stora minskningen har skett för långtidssjukfrånvaro, dvs sjukfrånvaro under sammanhängande tid av minst 60 dagar, från 4,9 procent (2016) till 4,6 procent (2017). Korttidssjukfrånvaron har minskat marginellt från 3,8 procent (2016) till 3,7 procent (2017).

Den största minskningen kan ses i kvinnors sjukfrånvarsiffror från 10,0 procent (2016) till 9,0 procent (2017) medan männens sjukfrånvaro ligger kvar på samma nivå som tidigare dvs 4,6 procent (2016) och 4,6 procent (2017). Tabellen nedan visar sjukfrånvaron i procent för Värmdö kommun i olika kategorier. En minskning har skett inom samtliga redovisade kategorier med undantag för mäns sjukfrånvaro – som ligger kvar på samma nivå som förra året.

Tabellen nedan visar den totala sjukfrånvaron i de kommunala bolagen.

Jämställdhet

Könsfördelning

Vid Värmdö kommun är könsfördelningen 76,3 procent kvinnor och 23,7 procent män, vilket är en förändring med 0,1 procent ökning av män jämfört med 2016. Kvinnor dominerar främst inom vård och omsorg medan män dominerar inom de tekniska yrkena. Vid nyrekrytering eftersträvas en jämnare könsfördelning vid samtliga arbetsplatser.

Lönekartläggning 2017

2017 års lönekartläggning, som har gjorts bland tillsvidareanställda medarbetare, påvisar inga osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män.

Löner

Utbetald lönesumma

Under 2017 betalade Värmdö kommun ut 955 miljoner kronor i löner exkl. sociala avgifter. Det är en ökning med 48 miljoner kronor eller 5,29 procent jämfört med 2016.

Medellöner för kvinnor och män

Kvinnornas medellön är i år 99,9 procent av männens medellön. Skillnaden har minskat med 1,9 procentenheter sedan 2016.

Personalomsättning

Den totala personalomsättningen vid kommunen har ökat under 2017 från 10,1 procent 2016 till 13,7 för 2017. Ökningen tros bland annat bero på ett ökat marknadstryck avseende yrkeskategorier som är att hänföra till bristyrken och att detta påverkar i såväl Värmdö kommun som i andra kommuner.

Av det totala antalet avgångar om 336 individer (230 under 2016) hänförs 85,7 procent till uppsägning på egen begäran, 8,6 procent till pensionsavgångar, 2,7 procent till uppsägning från kommunen och 3,0 procent till övriga orsaker.

Sjukfrånvaro	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total sjukfrånvaro/ Samtliga medarbetares ordinarie arbetstid	6,2	6,0	6,2	6,7	8,0	8,5	8,7	7,9
Långtidssjukfrånvaro (minst 60 dagar)/ Samtliga medarbetares ordinarie arbetstid	2,2	2,1	2,5	2,9	4,2	4,6	4,9	4,6
Kvinnors sjukfrånvaro/ Kvinnors sammanlagda ordinarie arbetstid	6,7	6,3	6,8	7,4	8,9	9,5	10,0	9,0
Mäns sjukfrånvaro/ Mäns sammanlagda ordinarie arbetstid	4,9	4,9	4,5	4,4	4,9	4,9	4,6	4,6

Sjukfrånvaro i olika åldersgrupper	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Medarbetare - 29 år	6,4	7,2	7,4	6,9	7,9	7,3	6,9	6,8
Medarbetare 30-49 år	6,0	5,4	5,9	6,1	7,3	7,9	8,4	7,9
Medarbetare 50-år	6,6	6,6	6,5	7,3	8,9	9,5	9,9	8,4

Sjukfrånvaro kommunala bolag	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gustavsbergsbadet	6,6	4,1	5,4	3,6	3,1	4,0	2,5
Värmdö hamnar	0,0	0,0	0,0	3,7	2,4	1,4	1,0

Antal månadsavlönade Värmdö Kommun	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal tillsvidareanställda	2 185	2 190	2 209	2 231	2 243	2 309	2352
Antal visstidsanställda med månadslön	278	276	305	322	314	312	306
Totalt antal månadsavlönade	2 463	2 466	2 514	2553	2557	2621	2658

Medellöner per 31 december	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kvinnor	26 190	27 077	27 746	28 555	29 559	30 773	31846
Män	27 852	28 454	29 293	29 729	30488	31391	31878
Kvinnors lön i % av männens	94%	95%	95%	96%	97%	98%	99,9%

Övertid och mertid

Med övertidsarbete avses den tid medarbetare arbetar utöver heltidsmättet. Med mertid menas den tid medarbetaren arbetar utöver sin deltidssysselsättning upp till heltidsmättet. Den sammanlagda över- och mertiden för 2017 uppgick till totalt 42 222 timmar, vilket är en minskning med över 7 procent jämfört med 2016 års värde som var 45 249 timmar. Kvinnornas övertid och mertid har sjunkit från förra åren med 953 timmar och männens övertid och mertid har sjunkit med 2074 timmar.

Kommunens medarbetare i siffror

Medarbetare delas i denna redovisning in i tre olika kategorier: tillsvidareanställda, visstidsanställda med månadslön samt visstidsanställda med timlön. Begreppet antal medarbetare i det följande inkluderar inte visstidsanställda med timlön om det inte uttryckligen anges.

Antal anställda per anställningsform

Totalt var 3 349 personer anställda vid Värmdö kommun den 31 decem-

ber 2017 inkluderat visstidsanställda med timlön. Av dessa är 2 658 månadsavlönade, varav merparten, 88,5 procent, är tillsvidareanställda, vilket är en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med 2016. Antalet visstidsanställda med timlön har sjunkit med 2 procent jämfört med 2016.

Antal årsarbetare

Antalet årsarbetare inom Värmdö kommun uppgick under 2017 till 2 484, vilket är en ökning med 55 stycken från föregående år. Nedanstående tabell visar fördelningen av antal anställda, antal årsarbetare och medelsysselsättningsgrad fördelat mellan kvinnor och män. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden bland Värmdö kommuns medarbetare 2017 uppgår till 93,4 procent.

Årsarbetare	Kvinnor	Män	Totalt
Antal anställda	2 029	629	2 658
Medelsysselsättningsgrad (%)	0,935	0,934	0,934
Antal årsarbetare	1896,3	587	2 484

Dekorering på Gustavsbergs Porslinsfabrik omkring 1890.

Årets verksamhet

Värmdö kommuns organisation

Politisk organisation

Kommunfullmäktige är kommunens högsta politiska organ och består av 51 ledamöter, som väljs av värmdöborna vart fjärde år. Fullmäktige fattar beslut om frågor av stor betydelse för kommunen, som exempelvis skattesats och nivå på taxor och avgifter. Kommunfullmäktige beslutar även om den politiska organisationen och väljer ledamöter och ersättare till nämnderna och kommunstyrelsen.

Den nuvarande politiska organisationen trädde i kraft den 1 januari 2015. Då inrättades en organisation med, utöver kommunstyrelsen, nio nämnder enligt skissen på nästa sida.

Förvaltningsorganisation

Kommunens medarbetare är samlade i en förvaltning, med kommundirektören som högsta tjänsteman. Förvaltningen har i uppgift att stödja de politiska nämnder som de är kopplade till och verkställa de beslut som politikerna har fattat.

Värmdö kommuns förvaltning är indelad i fem sektorer. Tre av dessa är sektorer som omfattar kommunens kärnverksamheter:

- Kultur- och utbildningssektorn
- Omsorgs- och välfärdssektorn
- Samhällsbyggnads- och tillväxtsektorn

Vidare finns en plan- och exploateringsavdelning placerad direkt under kommundirektören.

Förvaltningen har även två sektorer som har i uppdrag att stötta de andra sektorerna och säkerställa en samordning inom hela förvaltningen:

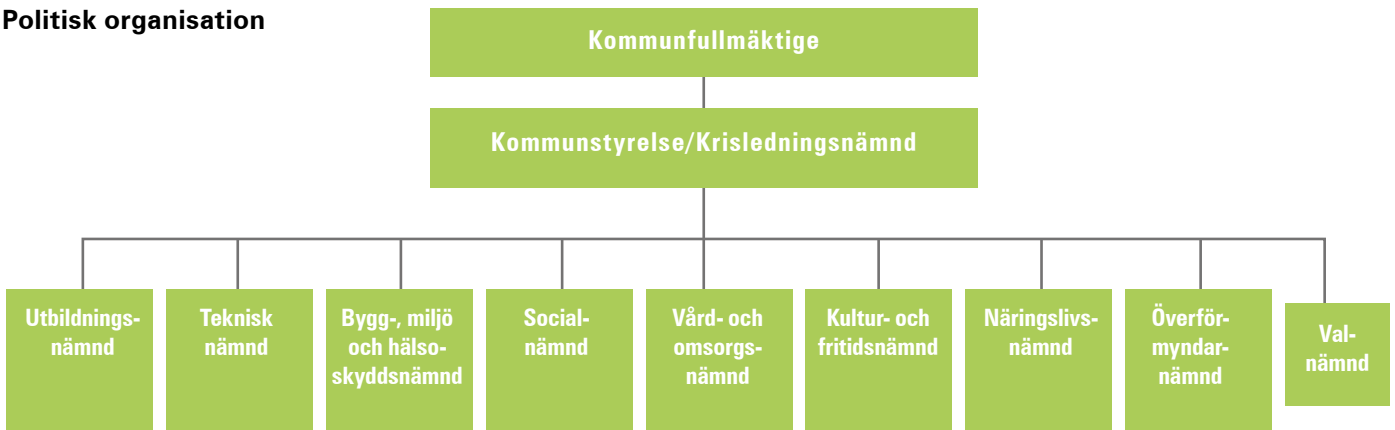
- Ekonomi och uppföljningssektorn
- Sektorn för administration, ledning och service

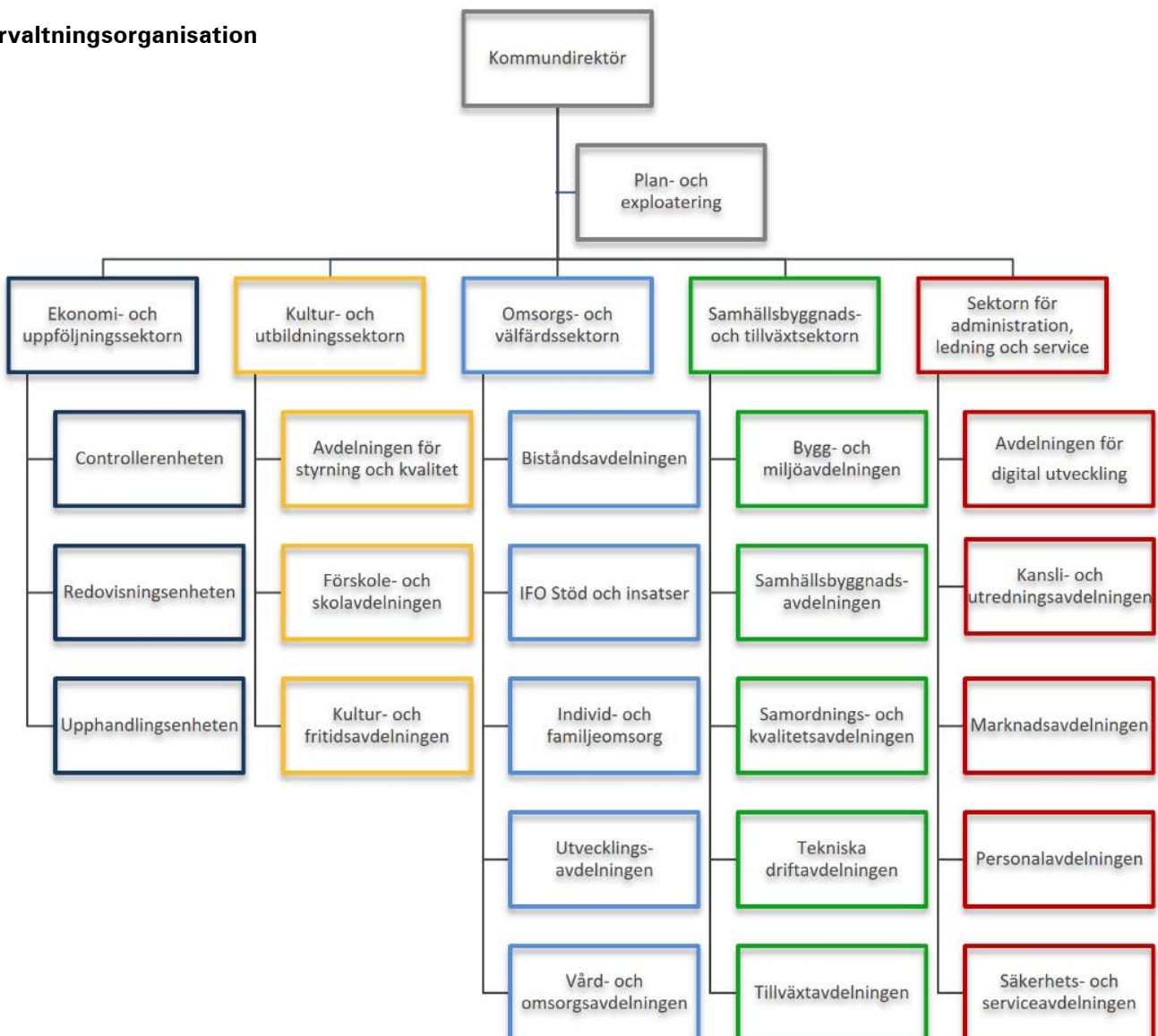
Trädgårdsanläggningsutbildning på Säby Säteri.

Politisk organisation

Förvaltningsorganisation

Värmdö kommuns styrsystem

Värmdö kommun ska styras långsiktigt och genomtänkt mot Vision Värmdö 2030 – Skärgårdens mötesplats. Visionen är kommunens övergripande styrdokument som utgör grunden för kommunens styrmodell och ska bidra till att kommunens resurser prioriteras på rätt sätt.

Utifrån Vision 2030 bestämmer kommunfullmäktige vid början av varje mandatperiod ett antal inriktningsmål. Varje nämnd fastställer utifrån inriktningsmålen sedan årligen effektmål, som ska bidra till att inriktningsmålen kan uppfyllas vid mandatperiodens slut. Till nämndernas effektmål sätter förvaltningsorganisationen indikatorer, för att kontinuerligt kunna mäta måluppfyllelsen.

Budgetprocess

Genom budgetprocessen ska mål och medel kopplas samman inom respektive verksamhetsområde. Därför är arbetet med mål och budget en central del i styrningen av kommunens verksamhet och planeringen av arbetsåret.

Budgetprocessen startar under våren när kommundirektören lämnar ett underlag till budget för nästkommande år till politikerna. Efter politisk beredning av budgetunderlaget fattar kommunfullmäktige under hösten beslut om rambudgeten för nästkommande år, med bland annat skattesats och nivå på avgifter och taxor.

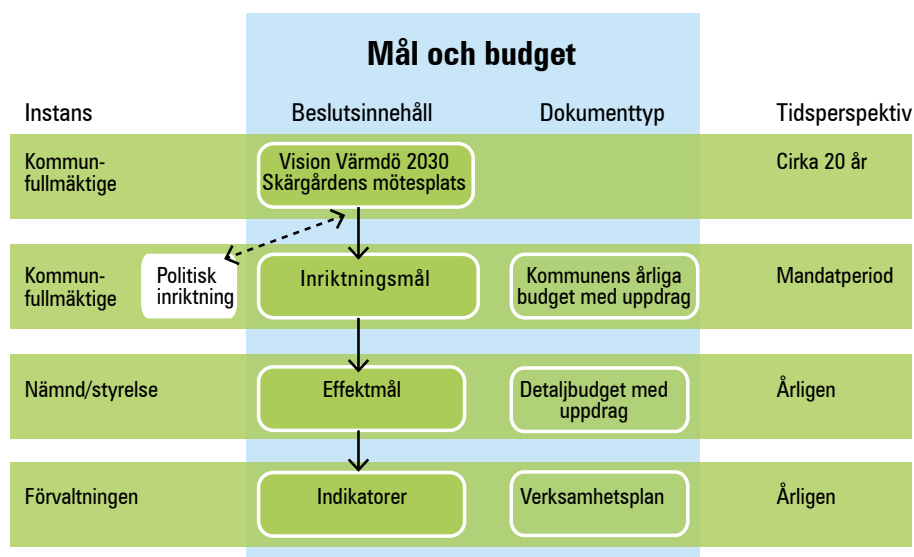
Internkontroll

En kommun omfattar många olika verksamheter och processer som ställer krav på kvalificerad styrning och god uppföljning. En del i detta är internkontroll, som handlar om att säkerställa att det som ska genomföras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

Syftet med internkontrollen är att Värmdö kommun ska ha en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel. En god internkontroll ska bidra till att

verksamheten i kommunen bedrivs effektivt och säkert för medborgarnas bästa.

I Värmdö kommun ska varje nämnd årligen upprätta en riskbaserad internkontrollplan inom sitt verksamhetsområde. Om några risker identifieras i en verksamhet, ska förslag till åtgärder tas fram och följas upp. Uppföljning av planen ska ske av respektive nämnd samt av kommunstyrelsen, som har en samordnande roll för samtliga verksamheter.

Vision Värmdö 2030 – Skärgårdens mötesplats

Kommunfullmäktige antog 2009 en vision för hur kommunen ska se ut år 2030 – Vision Värmdö 2030. Visionen är utgångspunkten för den långsiktiga verksamhetsplaneringen och styrningen i kommunen. Visionen utgår från fem teman:

- Vi möter framtiden
- Naturens lugn möter ett pulserande lokalt samhälle
- Vi möter varandra med öppenhet och delaktighet
- Morgondagens företagande möter ett anrikt kulturarv
- Värmdö möter Stockholm, Sverige och världen

Värmdö är skärgårdens mötesplats. Här möter vi framtiden genom att ligga i framkant för den nödvändiga

omställningen till långsiktig hållbarhet. Vi använder förnybar energi, har moderna och miljövänliga transporter och bygger kretsloppsanpassat. Vi vågar pröva nya lösningar.

I Värmdö möter naturens lugn ett pulserande lokalt samhälle. Naturen är tillgänglig för alla och det finns ett rikt rörligt friluftsliv. Vi värnar orörd natur, samtidigt är det nära mellan täta lokala samhällen. Värmdö är en plats för möten mellan människor. Här finns många mötesplatser. Tolerans, öppenhet och mångfald skapar grunden för möten mellan olika människor – yngre och äldre, kvinnor och män, nya och infödda

svenskar. Politiken bygger på delaktighet och dialog mellan medborgare och valda.

Vi har ett anrikt kulturarv som möter och ger styrka åt morgondagens företagande. Här finns traditioner som förs vidare till framtidsbranscher som ekologisk turism, kunskapsnäring, miljöteknik och kultur. Här finns kreativt skapande, livskraftigt företagande och utbildning av hög klass. Värmdö är en del av Stockholmsregionen, Sverige och världen. Vi är nära storstaden samtidigt som vi erbjuder ett självständigt alternativ till den. Kommunikationer till och från Värmdö är effektiva och klimatsmarta. Vi engagerar oss i Östersjöfrågorna – vattenkvaliteten är en gemensam resurs för alla länder runt Östersjön, liksom havsmiljön allmänt. Våra livskraftiga lokala samhällen är en del av en global värld.

Illustrationer: Kjell Ström
Reklambyrå: Edenvik

Politisk inriktning för mandatperioden

Kommunfullmäktige har vid inledningen av mandatperioden antagit följande sex inriktningsmål:

- En hållbar kommun
- Inflytande och dialog
- Omsorg och trygghet
- Livslångt lärande för livet och arbetslivet
- Ledarskap och medarbetarskap
- Resurshushållning

Till inriktningsmålen sätter sedan kommunstyrelsen och nämnderna årligen effektmål, som ska bidra till att inriktningsmålen kan uppnås. Måluppfyllelsen bedöms som helt uppfylld, delvis uppfylld eller inte uppfylld. Detta baseras såväl på en kvalitativ uppföljning av genomförda åtgärder och aktiviteter som på en bedömning av nyckeltal och indikatorer för respektive effektmål. Bedömningen av måluppfyllelse har genomförts av respektive nämnd.

Uppföljningen av inriktningsmålen utgörs av en sammanställning

av bedömd måluppfyllelse för sammanlagt 40 effektmål från kommunstyrelsen och nämnderna. Valnämnden har inte antagit några effektmål för 2017 och omfattas därmed inte av uppföljningen. Den sammantagna bedömningen visar att 22 av 40 effektmål bedöms vara uppfyllda per helåret 2017. 14 mål bedöms vara delvis uppfyllda och fyra mål inte uppfyllda.

Siffrorna i cirkeldiagrammen nedan visar måluppfyllelsen för det totala antalet effektmål för respektive inriktningsmål. Gröna och gula fält

signalerar att kommunen antingen helt uppnått 2017 års målsättning alternativt att utvecklingen gått i önskvärd riktning, men inte nått hela vägen fram till en fullständig måluppfyllelse. Röda fält i diagrammen visar att målet inte har uppnåtts.

Flera av nämnderna och kommunstyrelsen har valt att anta effektmål som sträcker sig över hela mandatperioden vilken nu börjar gå mot sitt slut. Det innebär att de är mer långsiktiga och därmed behöver inte alla nås redan 2017. Mål som sträcker sig över hela mandatperioden, och som är delvis uppnått, är för sådana ett bra resultat. Det visar på en positiv utveckling som kommer leda till att målet i slutet av mandatperioden kan komma att bli uppfyllt. I vissa fall har nämnden skapat interna delmål för denna typ av mål. I det fallet bedöms målet vara helt uppfyllt om delmålet uppnåtts för respektive år.

Inriktningsmål	Antal effektmål	Måluppfyllelse
En hållbar kommun	12	Delvis uppfylld
Inflytande och dialog	8	Delvis uppfylld
Omsorg och trygghet	9	Delvis uppfylld
Livslångt lärande för livet och arbetslivet	4	Delvis uppfylld
Ledarskap och medarbetarskap	3	Uppfylld
Resurshushållning	4	Delvis uppfylld

En hållbar kommun

Vi ska ge förutsättningarna att utveckla Värmdö kommun, så att en omställning till en mer hållbar livsstil kan underlättas. Vi vill skapa ett modernt samhälle som i alla aspekter är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart för generationer framåt.

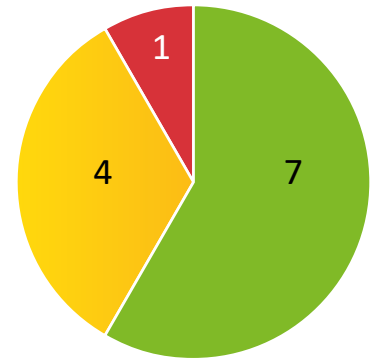
Värmdö kommun ska vara aktiv och berikande att vistas och arbeta i. Vi vill erbjuda en livskraftig skärgårdskommun där naturens lugn möter pulserande lokala samhällen, där vårt kulturarv tas tillvara.

Till inriktningsmålet En hållbar kommun finns 12 effektmål kopplade. Per helåret 2017 bedöms sju effektmål vara uppfyllda och fyra effektmål delvis uppfyllda. Ett ef-

fektmål bedöms inte vara uppfyllt. Detta effektmål avser socialnämnden som har som målsättning att andelen beslutade åtgärder och beviljade insatser som inte verkställts inom tre månader successivt ska minska.

Kommunens ekonomi är balanserad i bemärkelsen att årsresultatet uppgår till ett överskott om +2,8 procent, överskottsmålet om +1 procent är därmed uppnått med marginal. Samtidigt kan noteras att resultatet har sjunkit markant jämfört med år 2016.

Värmdö kommun har låg arbetslöshet och en stark befolkningstillväxt men samtidigt har kommunens ekonomi försämrats. Den ökande befolkningstillväxten avspeglas i en sti-

gande efterfrågan på kommunal service samt boende. Detta resulterar i ett allt större investeringsbehov både på kort och något längre sikt. Kommunen kan nå överskottsmålet även på längre sikt men det räcker inte till att finansiera investeringsbehovet.

Detta gör att inriktningsmålet En hållbar kommun sammantaget bedöms vara delvis uppfyllt för 2017.

 Effektmål är uppfyllt

 Effektmål är delvis uppfyllt

 Effektmål är inte uppfyllt

Inflytande och dialog

Demokrati och brukares påverkan i Värmdö kommun ska utvecklas och därmed ge ett ökat inflytande, bland annat genom olika former av dialoger, möjlighet till medborgarförslag samt att ställa frågor när kommunfullmäktige sammanträder.

Ungdomars och unga vuxnas inflytande ska öka och följas upp. Mellan kommunen och olika intressegrupper ska samverkan vara stark och förbättras kontinuerligt.

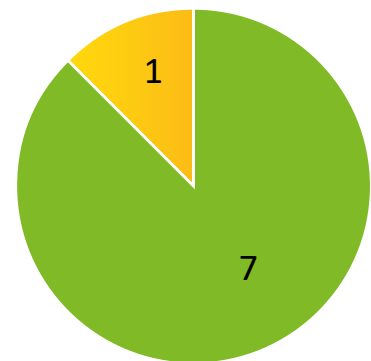
Till inriktningsmålet Inflytande och dialog finns åtta effektmål från nämnderna och kommunstyrelsen. Av dessa bedöms sju vara uppfyllda och ett mål delvis uppfyllt. Detta mål avser kommunstyrelsens effektmål om medborgarnas förtroende för den offentliga servicen samt utfall på NKI-index avseende tillgänglighet, telefoni och e-post.

Kommunen arbetar aktivt med att på olika sätt öka medborgarnas

demokratiska deltagande samt möjlighet till inflytande och dialog. De senaste åren har kommunen haft en positiv trend då medborgarna har bedömt att deras möjligheter till inflytande och delaktighet i beslutsfattandet har ökat. Fler medborgare har utnyttjat möjligheten att lämna e-förslag och delta i medborgardialog, men också att utöva sitt inflytande genom flera kommunikationskanaler.

Tillgängligheten avseende telefoni har ökat totalt sett och kommunen är bland de bästa deltagande kommunerna avseende bemötande. Dock har svarstiden blivit längre. Tillgängligheten för e-post har ökat med tolv procentenheter jämfört med 2016.

Dialog och samverkan med medborgare och den idéburna sektorn har fortgått och delvis utvecklats, inte minst gäller det ungdomsverksamheten som väsentligen baseras på ungas egna önskemål och idéer.

Exempel är moppemeckarverkstad, föreningen Cool Girls samt initiativet Grabbarna på G. Föreningsdialoger har genomförts. Tematräffar har anordnats i samarbete med föreningar med olika inriktningar, exempelvis fotbollsföreningar och skridskoföreningar. Samarrangemang omfattar löpande verksamhet och vissa arrangemang såsom exempelvis Vi på Värmdöfestivalen.

Detta gör att inriktningsmålet sammantaget bedöms vara delvis uppfyllt för 2017.

Omsorg och trygghet

I Värmdö kommun ska social hållbarhet vara grunden för medborgarnas trygghet och välfärd. Utsatta personer och grupper ska stöttas på bästa möjliga sätt. Värmdö kommun ska i sina verksamheter och tjänsteskrivelser beakta ett barnperspektiv.

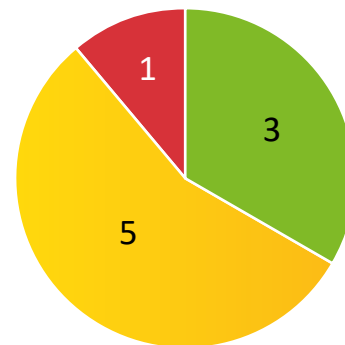
Personer som omfattas av kommunens omsorg ska erbjudas möjlighet till förebyggande hälso- och friskvård. Alla omsorgsalternativ i Värmdö ska alltid hålla hög kvalitet och anpassas efter individuella önskemål.

Värmdö ska vara en attraktiv kommun för boende, studerande och besökare där alla, oavsett kön, ålder, funktionshinder, etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning ska känna sig trygga och säkra.

Till inriktningsmålet Omsorg och trygghet finns nio effektmål. Av dessa bedöms tre vara uppfyllda, fem

delvis uppfyllda samt ett effektmål inte uppfyllt. Detta mål avser vård- och omsorgsnämndens effektmål om att insatser ska ges så att den enskildes delaktighet främjas och den egna förmågan utvecklas och tillvaratas. Detta eftersom andelen genomförandeplaner som inkommit ska öka för att säkerställa den enskildes delaktighet. De indikatorer som har satts till effektmålet har i ett fall antingen inte uppnått målvärdet eller inte kunnat mätas.

Under året har workshops och seminarier genomförts för att stärka kommunens generella beredskap. Fokus har legat på områdena vatten och avlopp samt kommunens psykologiska- och socialomhändertagande vid kris (POSOM). Efter de vattenhändelser som har inträffat i kommunen finns nu en förbättrad rutin och beslutsstöd för de som arbetar med vatten och avlopp inom

kommunen. Under hösten inleddes ett mer övergripande arbete med att revidera kommunledningens krisplanering. Syftet är att skapa en generell struktur för samtliga verksamheters krisplanering och beredskap för att underlätta sektorsövergripande samarbete och möta de behov av överensstämmelse med såväl regional som nationell organisation och funktion.

Detta gör att inriktningsmålet sammantaget bedöms vara delvis uppfyllt per helåret 2017.

● Effektmål är uppfyllt

● Effektmål är delvis uppfyllt

● Effektmål är inte uppfyllt

Livslångt lärande för livet och arbetslivet

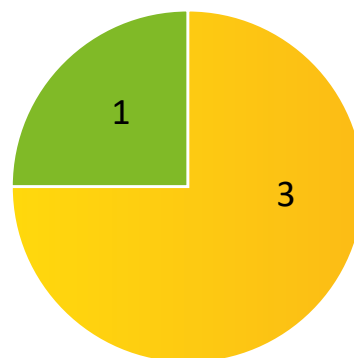
Alla Värmdös invånare, oavsett ålder, ska erbjudas möjligheter till livslångt lärande i de inriktningar de själva önskar. Värmdö kommun ska stimulera sina medborgare till att höja och utveckla sin kompetens, i förhållande till arbetsmarknaden, för att stärka sina möjligheter till ett rikt arbetsliv.

Eleverna ska erbjudas en kreativ skola som skapar bra förutsättningar för lärande, med utbildningar av hög kvalitet. En skola som uppmuntrar till aktiv rörelse, kritiskt tänkande och ger en stark kunskapsbas.

Till inriktningsmålet Livslångt lärande för livet och arbetslivet finns fyra effektmål från näringslivsnämnden och utbildningsnämnden. Tre av

dessa bedöms vara delvis uppfyllda och ett uppfyllt.

Värmdö kommun har en hög andel förvärvsarbetande i befolkningen. Många kommuninvånare är även företagare; andelen nystartade företag per 1 000 invånare uppgår i Värmdö till 7,6 för 2017. Detta placerar Värmdö på plats 24 bland landets kommuner vilket är något lägre än förra mätningen. Däremot har företagsklimatet förbättrats med 10 indexenheter jämfört med förra mätningen och det ligger numera runt genomsnittet för riket, enligt service-mätningen Löpande Insikt som genomförs av Sveriges kommuner och landsting (SKL) i samarbete med bl.a. Stockholm Business Alliance (SBA).

Detta gör att inriktningsmålet sammantaget bedöms vara delvis uppfyllt per helåret 2017.

Ledarskap och medarbetarskap

Medborgarnas behov, statens krav i lagar och förordningar samt de kommunala styrdokumenterna är grunden för vårt uppdrag.

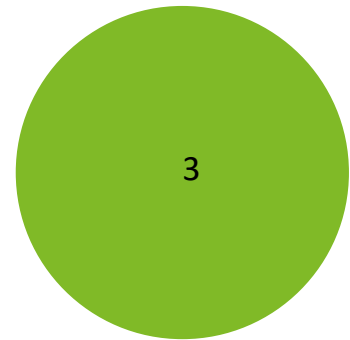
Politiker, chefer, ledare och medarbetare ska ges bästa möjliga förutsättningar för att skapa en gemensam kultur som inger mod, öppenhet och engagemang. Det i sin tur möjliggör för ständiga förbättringar. Ett tydligt och moget ledarskap utgör också en viktig grund för en organisation i ständig utveckling.

Värmdö kommuns personal, vår viktigaste resurs, förverkligar kommunens mål och utvecklar verksamheter. Medarbetarna ska få ett aktivt och bra stöd från chefer och ledare för att de ska kunna uppnå ett engagerat och delaktigt medarbetarskap i en god och utvecklande arbetsmiljö.

Värmdöborna kan därmed få bästa möjliga service och goda insatser i livets alla skeden.

Till inriktningsmålet om Ledarskap och medarbetarskap finns tre effektmål från kommunstyrelsen respektive överförmyndarnämnden knutna, vilka samtliga bedöms vara uppfyllda.

Kommunstyrelsen avsatte 2017 resurser för ökad frisknärvaro. Satsningar har skett inom kultur- och utbildningssektorn samt omsorgs- och välfärdssektorn. Under våren har satsningar på rehabilitering genomförts med fokus på att hitta metoder att arbeta förebyggande och därmed minska den befintliga sjukfrånvaron. Ett flertal riktade utbildningar med fokus på arbetsmiljöförbättringar

har genomförts samtidigt som ett webbaserat verktyg för arbetsmiljöuppföljning har utvecklats. De fokuserade insatserna har samvarierat med en ökad frisknärvaro under året med 0,8 procentenheter från 91,3 procent per december 2016 till 92,1 procent per december 2017.

Inriktningsmålet bedöms vara uppfyllt per helåret 2017.

 Effektmål är uppfyllt

 Effektmål är delvis uppfyllt

 Effektmål är inte uppfyllt

Resurshushållning

Politiker, chefer, ledare och medarbetare ska gemensamt ansvara för effektiva arbetssätt samt utveckla smarta och kvalitetssäkrade rutiner med löpande uppföljning. De ska också tillsammans se till att kommunens resurser utnyttjas så effektivt som möjligt.

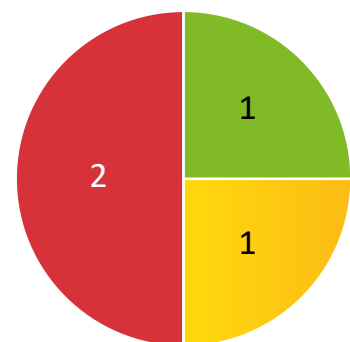
Kommunen ska ha en ekonomi i balans och en tydlig ekonomisk styrning som möjliggör minskad upplåning, med lägsta möjliga skatter och avgifter för Värmdöborna, med bibehållen god kvalitet i välfärd och omsorg. Kommunen ska även följa direktiv om cirkulär ekonomi för EU.

Värmdö kommuns naturresurser utgör livsförutsättningarna för människor, djur och växter och kommande generationers möjlighet att nyttja dessa naturresurser och ska

ligga till grund för dagens beslut för en hållbar tillväxt med mindre negativ miljöpåverkan.

Till inriktningsmålet om resurshushållning finns fyra effektmål. Ett mål bedöms vara uppfyllt och ett mål delvis uppfyllt. Två av målen bedöms inte vara uppfyllda, ett avseende detaljplanering (kommunstyrelsen) samt ett avseende ökad andel bruna tunnor för matavfall (tekniska nämnden).

Värmdö kommuns låneskuld har ökat under 2017. Ökningen hänger samman i första hand med omfattande investeringar, som i allt väsentligt får anses gagna kommuninvånarna. Det finns dock anledning att vara uppmärksam på utvecklingen på längre sikt, en stadigt ökande låneskuld kan leda till räntekostnader

som får undanträngningseffekter av verksamheter.

Ett effektmål inom kommunstyrelsen om en genomsnittstid för antagande av detaljplaner på ett år har inte uppfyllts. Genomsnittstiden för antagna detaljplaner under 2017 var 27,7 månader. Detta är dock en markant förbättring från föregående år då genomsnittstiden var 43 månader.

Detta gör att målet sammantaget bedöms vara delvis uppfyllt för 2017.

Kommunfullmäktige m fl

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande instans, som fattar beslut bland annat avseende budget och skattesats, övergripande mål och riktlinjer samt nämndorganisation. Därtill fattas beslut om val av ledamöter och ersättare samt val av revisorer.

Ekonomiskt resultat

Drift

Den sammantagna verksamheten som omfattas av kommunfullmäktige m.fl. redovisar vid årets slut ett överskott om 0,1 mnkr, vilket främst beror på att engångsmedel avseende det valadministrativa systemet kommer att förbrukas under fyra årsperioder (2017-2020).

Utsmyckning på Farstavikens skola av konstnär Monica Larsson i samarbete med skolans elever.

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter	0	0	0
Verksamhetens kostnader	6,9	7,0	0,1
Nettokostnad	6,9	7,0	0,1
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
Kommunfullmäktige	1,9	1,8	-0,1
Partistöd	1,2	1,2	0
Politisk sekreterare	2,4	2,2	-0,2
Revision	1,4	1,4	0
Valnämnd	0,0	0,4	0,4
Totalt	6,9	7,0	0,1

Årets viktiga händelser och beslut

- Vid sammanträdena i mars och i augusti genomfördes allmänhetens frågestund. Sammanlagt tio frågor från allmänheten framställdes och besvarades, exempelvis inom områdena demensvård, uppförande av gruppboheter, LSS-insatser, SFI och medborgarförslag.
- I maj 2017 antog kommunfullmäktige en ny rese- och transportpolicy för Värmdö kommun. Policyn syftar till en tydligare styrning inom rese- och transportområdet, vilket på sikt ska medföra ett mer effektivt användande av kommunala fordon och därmed minskade kostnader för kommunen. Genom policyn tydliggörs en miljöprioritering i bilvalen för att sträva mot minskade utsläpp av växthusgaser, där eldrift ska väljas i första hand. Vidare införs genom policyn krav på alkoholås.
- Vid sammanträdet i november beslutade kommunfullmäktige att tillsätta en fullmäktigeberedning

inför ny mandatperiod. Beredningen ska överlämna sina förslag till kommunstyrelsen, för vidare behandling fullmäktige, senast den 30 april 2018.

- Kommunfullmäktige antog i november en strategisk plan mot våldsbejakande extremism i Värmdö kommun. Planen syftar till att Värmdö ska vara en plats utan förekomst av våldsbejakande extremism.
- I december förlängdes avtalet mellan Värmdö kommun och Vaxholms stad om en gemensam överförmyndarnämnd till den 31 december 2022.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunfullmäktiges beredande och verkställande organ och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs, följs upp och utvärderas. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för hela kommunens verksamhet och ansvarar bland annat för kommunens ekonomi, central förvaltning, utveckling och planering. Till kommunstyrelsens viktigaste uppgifter hör att:

- leda och samordna arbetet inom kommunen
- ansvara för kommunens ekonomi, lämna förslag till budget och leda budgetarbetet
- ha uppsikt över kommunens nämnder och egna bolag
- genomföra kommunfullmäktiges beslut

Måluppfyllelse

Målet är uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
En hållbar kommun		
Kommunen ska ha en balanserad och stark ekonomi, säkerställa att naturkapitalet tas tillvara och ständigt utveckla socialt ansvarstagande.	Kommunen bedöms ha en balanserad ekonomi trots det lägre resultatet jämfört 2016. Sammanvägt visar övriga indikatorer efter genomförda aktiviteter och åtgärder att målet är delvis uppfyllt.	◆
Inflytande och dialog		
Kommuninvånarna ska alltid känna förtroende för den offentliga servicen. Nöjd-kund-index avseende bemötande samt utfall på tillgänglighet, telefoni och e-post ska öka.	Målet bedöms vara delvis uppfyllt efter en mängd aktiviteter. Exempelvis arbetet med kommunens webbplats och kommunens ökade användande av sociala medier som verktyg i kommunikationsarbetet. Av de sju indikatorer som mäter måluppfyllelsen är det inte alla som har förbättrats.	◆
Ledarskap och medarbetarskap		
Värmdö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och utmärkas av goda ledare. Frisknärvaron ska öka.	Frisknärvaron har ökat något i jämförelse med föregående år och skillnaden mellan könen har minskat. Ett antal aktiviteter har genomförts för att bidra till målet om att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som utmärks av goda ledare.	●
LEAN-processen är påbörjad i ytterligare en enhet.	Processen har slutförts inom ytterligare en enhet, Mark- och exploateringsenheten, under 2017. Utvärdering av effektmålet rekommenderas inför planeringen av 2018.	●
Resurshushållning		
Låneskulden ska minskas eller prolongeras i nivå med investeringar som gagnar kommuninvånarna. Den kommunala skattesatsnivån ska minska under mandatperioden.	Kommunens låneskuld ökade under 2017 till följd av omfattande investeringar som bedöms vara till gagn för kommuninvånarna. Utvecklingen behöver dock uppmärksammas då ökande räntekostnader riskerar att skapa undanträngningseffekter av verksamheter.	◆
Nya detaljplaner tar, vid mandatperiodens slut, i genomsnitt 1 år från start till antagande.	Genomsnittstiden för antagna detaljplaner under 2017 var 27,7 månader vilket är mer än dubbelt så lång tid som målet om 12 månader. Dock är resultatet en markant förbättring från föregående år då genomsnittstiden var 43 månader.	■

Ekonomiskt resultat

Drift

Kommunstyrelsen redovisar ett budgetöverskott om 27,3 mnkr, vilket motsvarar 16,7 procent av nettobudgeten. Budgetöverskottet är föranlett av att en del av kommunstyrelsens fleråriga projektmedel ej tagits i anspråk samt av högre intäkter än budget. Intäktsöverskottet förklaras av högre exploateringsavgifter samt ersättning för marksanering i Porslinskarveran.

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter	-116,2	-101,9	14,3
Verksamhetens kostnader	252,5	265,5	13,0
Nettokostnad	136,3	163,6	27,3
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
Politisk ledning	5,1	5,3	0,2
Politiska projekt	6,4	7,7	1,3
SALS/SEU	71,9	91,8	19,9
Fastigheter, KS	13,2	13,5	0,3
Storstockholm Brandförsvarsförbund	24,6	24,7	0,1
Plan, mark och exploatering	15,1	20,6	5,5
Totalt	136,3	163,6	27,3

Kattholmen håller på att iordningställas med bryggor och hamnar samt utveckling av tillgänglighet för allmänheten.

Investeringar

Kommunstyrelsens totala investeringar, inklusive Gustavsbergsprojektet för året uppgår till 130,7 mnkr. Årets budget uppgår till 582 mnkr varav 396,3 mnkr avser oförbrukade investeringsmedel från 2016. Kvarvarande investeringsmedel om 478 mnkr vid årets slut kommer främst från pågående investeringar som pågår under flera år.

Bland de större investeringarna under 2017 är en av dem exploateringsprojektet Östra Mörnäs med infrastruktur som lokalgata, park- och naturmark samt vatten- och avlopp. En annan är Garaget i Porlinskvarteren med plats för totalt ca 530 bilar som beräknas vara färdigställt kvartal fyra 2018. En tredje är iordningställandet av Kattholmen med bryggor och hamnar samt utveckling av tillgängligheten för allmänheten som beräknas vara helt klart kvartal ett 2018.

Årets viktiga händelser och beslut

- Kommunstyrelsen beslutade att Värmdö kommun även fortsatt ska vara del i samverkansöverenskommelsen i Stockholms län samt Håbo kommun för gemensam energi- och klimatrådgivning. Det övergripande målet är att bidra till en minskad energianvändning och klimatpåverkan genom information och kunskapsspridning om effektiv energianvändning samt hållbara lösningar avseende energi och transporter för privatpersoner, företag och organisationer.
- I oktober fattade kommunstyrelsen beslut om den framtida Farstavikens skola/Ekedal. De gamla byggnaderna på Ekedalstomten, förutom rektorsvillan, renoveras för att främja en god lär- och undervisningsmiljö. En utredning har tillsatts för att utreda hur rektorsvillan ska användas i framtiden.
- Värmdö kommun har under året anslutit sig till en länsgemensam samverkansplan kring ensamkommande barn som försvinner. Målet med överenskommelsen är att myndigheternas och andra aktörers arbete ska bli mer samordnat, proaktivt och effektivt vid misstanke om ett försvinnande.
- Värmdö kommun har under 2017 antagit en länsgemensam överenskommelse om utveckling av samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Överenskommelsen, som tagits fram av Storstockholm, gäller under 2018 och 2019 som ett tillfälligt avtal för att möta de nya krav som ställs i en ny lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, som anger att huvudmännen ska komma överens om centrala frågor i utskrivningsprocessen.
- I enlighet med den nya kommunallag som trätt i kraft den 1 januari 2018 ska kommunstyrelsen ta fram en instruktion för kommundirektören. Instruktionen fastställer hur kommundirektören ska leda förvaltningen samt dennes övriga arbetsuppgifter. Syftet med instruktionen är att tydliggöra rollfördelningen mellan kommundirektören och de förtroendevalda.
- Värmdö kommun har åtagit sig att vara lead partner i projektet SEASTOP - Modern ports in historic waters. Projektet syftar till att investera cirka 2 mnkr i vardera 21 mindre hamnar vid Östersjön, vara nio i Värmdö. I november fattade kommunstyrelsen beslut om att för Värmdö kommuns del teckna genomförandevalt mellan hamnoperatörer och partners inom projektet för att tydliggöra ansvar och befogenheter.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden är en obligatorisk kommunal myndighet som i de flesta avseenden innebär myndighetsutövning. Överförmyndarnämnden är tillsynsmyndighet för respektive kommuns gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med verksamheten är att de som har ställföreträdare, exempelvis barn och sjuka, inte skall lida rättsförluster. Sedan 2011 har Vaxholms stad och Värmdö kommun en gemensam överförmyndarnämnd.

Måluppfyllelse

● Målet är uppfyllt   ◆ Målet är delvis uppfyllt   ■ Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
Inflytande och dialog	Kommentar	
Medborgarna ska erbjudas god tillgänglighet och service.	Under 2017 ökades servicenivån successivt från det att all fast personal var på plats i januari. Ärendebalansen minskade och handläggningstiden blev acceptabel. Flera förbättringar för medborgare genomfördes såsom tre timmars telefontid varje dag under året, möjlighet att boka in personliga besök via e-post och förbättringar på websidan.	●
Omsorg och trygghet	Kommentar	
Verksamheten ska genomsyras av rättssäkerhet och kompetens.	Då överförmyndarhandläggarna var nyanställda satsades det på kompetensutveckling och omvärldsorientering under året. Beskrivningar av processer och rutiner togs fram. Utbildning hölls för de gode männen för ensamkommande barn och ett utbildningspaket togs fram för nya ställföreträdare för att underlätta deras uppdrag. Rekryteringar av ställföreträdare gjordes för att ha tillräckligt antal som bas vid behov.	●
Ledarskap och medarbetarskap	Kommentar	
Värmdö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.	Alla överförmyndarhandläggarna anställdes under perioden oktober 2016 till januari 2017. En ny enhetschef tillträdde i september 2016 och har arbetat tillsammans med gruppen med uppbyggnad av rutiner och arbetssätt. Teamet har blivit inarbetat och medarbetarna har den kompetens som krävs för en säker handläggning av överförmyndarärenden.	●
Resurshushållning	Kommentar	
Nämndens verksamhet ska ha en ekonomi i balans.	Avvikelsen på intäkterna beror på att kostnaderna för god man avseende ensamkommande ej kan återsökas efter att de har fått PUT/TUT (permanent uppehållstillstånd eller tillfälligt uppehållstillstånd). Under 2018 kommer antalet ensamkommande barn att minska.	●

Ekonomiskt resultat

Drift

Överförmyndarnämnden redovisar ett resultat för verksamhetsåret 2017 på 3,4 mnkr vilken är en avvikelse jämfört mot budget på -0,4 mnkr.

Avvikelsen härrör sig till verksamheten för gode män åt ensamkommande barn och beror på att samtliga kostnader för gode män inte kunnat återsökas efter den 1 juli p.g.a. de nya ersättningsreglerna från Migrationsverket. De nya reglerna innebär att kostnader för god man till ensamkommande barn som fått PUT/TUT (permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd) inte kan återsökas. Dessa motsvarar 25 procent av de totala ärendena.

Årets viktiga händelser och beslut

- Handbok för överförmyndarhandläggning med beskrivning av processer, rutiner och checklistor togs fram. Handläggningen underlättas och blir mera enhetlig mellan handläggarna. Lagregler tillämpas lika för medborgarna vilket är en del i kvalitetssäkringsarbetet.
- Rapport från Länsstyrelsens revision 31 januari inkom 19 april 2017. Revisionen avsåg handläggningen 2016. Kritik erhöles för följande: Ingen omprövning av förvaltarens åtgärder 2016, hanteringen av en anmälan om behov av förvaltare samt handläggningen i förmyndarskap i samband med ett arvskifte. Orsakerna var personalomsättning, svårigheter att rekrytera personal och vakanser. Åtgärdsplan togs fram vilken har åtgärdats under 2017.

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter	-2,7	-3,3	-0,6
Verksamhetens kostnader	6,1	6,3	0,2
Nettokostnad	3,4	3,0	-0,4

Tranarö. Foto: Hans Otter

- På uppdrag av Värmdö kommuns och Vaxholms stads förtroendevalda revisorer har PwC granskat huruvida överförmyndarnämnden har en tillräcklig intern kontroll för sitt uppdrag vad gäller kontinuitet för personal och verksamhet samt sårbarhet. Rapport daterad 27 november 2017 lämnades och yttrande togs upp på överförmyndarnämnden som svar till förtroendevalda revisorer. Svaret var att verksamheten har en god intern kontroll, bra kontinuitet och stabil bemanning samt att större sårbarheter inte föreligger.
- Den årliga enkäten som avser huvudmännens och ställföreträdarens bedömning av kvalitet, bemötande och service av verksamheten visar på resultatet att flertalet är nöjda. Redovisning kommer att ske i eget ärende till överförmyndarnämnden.
- Från den 1 juli 2017 är det möjligt för den som fyllt 18 år och är beslutsförmögen att upprätta en framtidsfullmakt. Framtidsfullmakten får omfatta ekonomiska och personliga angelägenheter, men inte åtgärder inom hälso- eller tandvård. Framtids-

fullmakten träder i kraft då fullmaktsgivaren på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande varaktigt och i huvudsak inte längre har förmåga att ha hand om de angelägenheter som fullmakten avser.

Statistik

Godmanskap för ensamkommande barn har minskat. Orsakerna är att myndighetsålder har uppnåtts, överflyttning har gjorts till annan kommun, åldersuppskrivning, permanent- eller tillfälligt uppehållstill-

stånd har erhållits och särskild förordnad vårdnadshavare har tillsatts samt att antalet barn som söker asyl i Sverige har minskat.

Förmyndarskap har minskat på grund av att omyndiga blivit myndiga och nya inte har tillkommit.

Antalet nya ärenden har ökat. Orsaken är ett utökat behov av ställföreträdarskap under 2017 samt att flera blandade godmanskap/förvaltarskap förordnades under 2016 och 2017.

Antalet anmärkningar har minskat på grund av bättre rutiner hos handläggarna och bättre kompetens hos ställföreträdarna.

Överförmyndarnämnden, Värmdö kommun och Vaxholm stad			
Verksamhetsstatistik	2015	2016	2017
Godmanskap FB 11:4	194	204	204
Förvaltarskap FB 11:7	24	35	37
Förmyndarskap	198	232	199
Godmanskap FB 11:1-3	15	7	6
Godmanskap, ensamkommande	70	105	35
Antal ställföreträdarskap	501	583	481
Antal årsräkningar	225	251	232
Redovisningshandlingar med anmärkning	2	29	12
Antal nya ärenden under året	181	155	187
Antal avslutade ärenden under året	122	127	132
Antal tjänster på ÖFM	3	3,75	3,4

Utbildningsnämnden

Nämnden är finansierings- och myndighetsnämnd samt ansvarar för kundval och utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för följande verksamhetsformer:

- förskola
- annan pedagogisk verksamhet
- fritidshem
- förskoleklass, grundskola och grundsärskola
- gymnasieskola och gymnasiesärskola

Verksamhet i egen regi består av verksamheterna ovan förutom gymnasiesärskola.

Måluppfyllelse

Målet är uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
Omsorg och trygghet		
Eleverna och barnen ska känna sig trygga i skolan/förskolan och uppleva att skolan/förskolan medvetet motverkar mobbning och andra former av kränkningar.	Målet mäts av tio indikatorer gällande trygghet och sju gällande arbetet att motverka mobbning och andra former av kränkande behandling. Resultaten visar att föräldrar och elever anser att förskolan/skolan är trygg. Överlag är resultaten höga. Gymnasiernas resultat ligger på samma nivå som genomsnittet i Stockholms län.	◆
Livslångt lärande för livet och arbetslivet		
Elevernas och barnens kunskaper ska öka.	Målet mäts med resultaten på totalt 16 indikatorer varav åtta indikatorer från kundundersökningen och åtta indikatorer som visar elevresultat inklusive andel studieavbrott på gymnasiet. Resultaten på indikatorerna varierar från höga till måttliga där sex har ökat, sex har minskat, tre är oförändrade och en indikator är ny och jämförande resultat saknas.	◆
Eleverna och barnen ska ges studiemotivation genom handledning av kunniga och behöriga lärare.	Målet mäts av 14 indikatorer. Jämfört med föregående år har resultaten sjunkit på nio av indikatorerna och ligger på samma nivå på två. Tre av indikatorerna är nya och saknar resultat för föregående år.	◆

Ekonomiskt resultat

Drift

Utbildningsnämndens nettokostnader uppgår till 1 124,4 mnkr och visar överskott mot budget med 13,3 mnkr vilket motsvarar 1,2 procent av årets budget.

Nämndens finansieringsdel visar sammanlagt ett överskott om 16,3 mnkr, vilket motsvarar 1,4 procent av budget. Budgetavvikelserna för nämndens finansieringsdel förklaras huvudsakligen av volymavvikelser, alltså att utfallet för antal barn/elever avviker mot budgeterat antal.

Egen regi verksamhet redovisar ett underskott mot budget på -3,8 mnkr vilket motsvarar 0,4 procent av budget.

Förskola egen regi redovisar ett överskott mot budget uppgående till 0,8 mnkr där resultatenheterna redovisar ett överskott på 3,5 mnkr

och fastighet ett underskott på - 2,7 mnkr. Resultatenheternas överskott beror främst på att personalkostnaderna blivit lägre än budget. Statsbidragsintäkterna har blivit högre än budget, vilket framför allt beror på lågt budgeterade statsbidrag då dessa bedömdes som osäkra vid budgetläggningen.

Grundskola i egen regi redovisar ett underskott mot budget uppgående till -4 mnkr där resultatenheterna redovisar ett underskott på -10,2 mnkr, fastighet ett överskott på 6,1 mnkr och övrig verksamhet ett överskott på 0,1 mnkr. Resultatenheternas underskott beror framför allt på att personalkostnadernas andel av intäkterna är högre än i budget. Verksamhetens intäkter i utfallet är högre än budget, vilket avser både skolpeng och statsbidrag. Statsbidragen var

lågt budgeterade då dessa till viss del bedömdes som osäkra vid budgetläggningen. Verksamhetens kostnader är högre än budget och det gäller framför allt personalkostnaderna.

Gymnasium egen regi redovisar ett underskott mot budget uppgående till -2 mnkr där Värmdö gymnasium redovisar ett underskott på -2,1 mnkr och Gustavsbergs gymnasium ett överskott på 0,1 mnkr.

Utbildningssektorn centralt inklusive ledning och styrning redovisar ett överskott på 1 mnkr.

Politisk ledning redovisar ett underskott på -0,2 mnkr.

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	-1 040 596	-1 025 395	15 201
Verksamhetens kostnader	2 164 949	2 163 056	-1 893
Nettokostnad	1 124 353	1 137 661	13 308
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
Finansiering förskola	297 776	299 764	1 988
Finansiering grundskola	638 807	649 150	10 343
Finansiering gymnasieskola	173 009	176 946	3 937
Övrig verksamhet i egen regi	0	0	0
Förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola egen regi	-839	0	839
Grundskola egen regi	4 026	0	-4 026
Grundsärskola egen regi	-1 462	0	1 462
Gymnasieskola egen regi	2 039	0	-2 039
Utbildning centralt inklusive ledning och styrning	10 004	11 002	998
Politisk ledning UTN	994	800	-194
Totalt	1 124 353	1 137 661	13 308

Årets viktiga händelser och beslut

- Skolinspektionen godkände i april 2017 Värmdö kommuns redovisning av åtgärder efter den regelbundna tillsyn som genomfördes 2015. Åtgärderna har framför allt fokuserat på det systematiska kvalitetsarbetet i samtliga verksamhetsformer. Utbildningsnämnden har under 2017 tagit del av redovisning över såväl läsåret 2015/16 som 2016/17. Samtliga kommunala skolor arbetar nu systematiskt med redovisningar i ett digitalt system.
- I oktober 2017 deltog förtroendevalda politiker som representanter från central förvaltning, rektorer och förskolechefer i en workshop om systematiskt kvalitetsarbete. Syftet med workshopen var att

"Buddabebisen" av Hanna Beling utanför Värmdö kommunhus.

klargöra hur verksamheter, förvaltning och utbildningsnämnd bäst kan stödja varandra inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och bidra till samsyn.

- Förtroendevalda i utbildningsnämnden har under våren genomfört ett antal verksamhetsbesök i de kommunala förskolorna och skolorna under temat digitalisering i förskola till gymnasium samt modersmålsstöd för förskola och förskoleklass.
- En kapacitetsutredning har genomförts utifrån byggnadsmässig kapacitet, pedagogiska och organisatoriska förutsättningar i befintliga lokaler, standard och underhåll, utomhusmiljö, tillgänglighet och trygghet/säkerhet samt förskolorna/skolornas användningsområde.
- Utbildningsnämnden har hemställt hos tekniska nämnden om nybyggnation av förskola i Charlottendal för cirka 160 barn. Ett arbete är påbörjat för att verkställa kommunstyrelsens beslut som innebär att de gamla byggnaderna på Ekedal, förutom rektorsvillan, renoveras på ett yteffektivt sätt som främjar en god lär- och undervisningsmiljö.
- Under våren 2017 har Värmdö kommun tillsammans med sex andra kommuner startat det treåriga forsknings- och utvecklingsprogrammet (FoU) om inkluderande lärmiljöer i samarbete med iFous och Högskolan i Borås. Programmet syftar till att främja utvecklingen av inkluderande lärmiljöer, öka kunskaperna på skol- och huvudmannanivå samt genom forskning bidra till att stärka den samlade kunskapen om inkluderande lärmiljöer.
- På uppdrag av utbildningsnämnden genomfördes en ungdoms-

dialog med elever i högstadiet med temat trygghet i skolan. I november genomfördes Ungdomsting. Medverkande vid dialogen var utbildningsnämndens ordförande, ledamöter från utbildningsnämnden och trettioåttal elevrepresentanter från Värmdös kommunala skolor. Syftet med dialogen var att tillsammans med eleverna fördjupa sig i resultaten från VÅGA VISA-enkäten.

- Under 2017 har Värmdö kommun fått statsbidrag för olika åtgärder inom ramen för regeringens satsningar. Dessa rör bland annat fortbildning inom olika yrkesgrupper, lovskola, läxläsning samt pedagogisk utveckling. Vidare har Värmdö kommun fått statsbidrag för personalförstärkning i skolbibliotek

samt pedagogisk omsorg under kvällar, nätter och helger.

Förskola

- Thorén framtid AB öppnade en förskola i Gustavsbergs porslinskvarter i januari. Förskolan Kulskolan övertogs av Pysslingen förskolor och skolor AB i januari.

Grundskola

- I oktober 2017 beviljade Skolverket en utökning av försöksverksamheten med fjärrundervisning vid Värmdö skärgårdsskola (innevarande läsår). Utökningen omfattar samhällsorienterande ämnen.
- I slutet av 2017 beslutade riksdagen att förskoleklassen blir obligatorisk från och med läsåret

2018/19, vilket innebär att skolplikten träder ikraft ett år tidigare

Gymnasium

- Skolinspektionen har genomfört en kvalitetsgranskning om yrkesprogrammets ändamålsenlighet där Gustavsbergs gymnasium var en av flera granskade skolor. Skolinspektionen bedömde utifrån granskningen att examensmålen är styrande för hur undervisningen planeras och genomförs och att det finns etablerade rutiner och arbetssätt samt uppföljning. Arbetet med att skapa bättre förutsättningar behöver ytterligare förbättras.

Statistik

Antal barn i förskola/pedagogisk omsorg har ökat med 87 barn jämfört med föregående år och uppgår till 2 607. 70 procent av barnen har gått i Värmdös kommunala verksamhet och 30 procent i fristående verksamhet eller kommunal förskola i annan kommun. Andelen barn i Värmdös kommunala verksamhet har minskat med 4 procentenheter jämfört med förra året.

Antal grundskoleelever fortsätter att öka och uppgår till 6 235. Det är en ökning med 93 elever jämfört med förra året. Under 2017 har 73 procent av grundskoleeleverna gått i Värmdös kommunala skolor, 25 procent i friskolor och 2 procent i kommunal skola i annan kommun. Andelen elever i Värmdös kommunala skolor har minskat med 1 procentenhet jämfört med förra året.

Antal gymnasieelever från Värmdö kommun har ökat med 26 elever och uppgår till 1 635. Av dessa går 16 procent i någon av Värmdös kommunala gymnasieskolor. Andelen är oförändrad jämfört med förra året.

Statistik	2015	2016	2017
Antal förskolebarn fördelade per huvudman/verksamhet			
Kommunal skola Värmdö kommun	1 848	1 835	1 834
Fristående förskola	613	615	713
Kommunal förskola annan kommun	11	27	15
Kommunal pedagogisk omsorg Värmdö kommun	34	23	21
Fristående pedagogisk omsorg	21	20	24
<i>Summa</i>	<i>2 527</i>	<i>2 520</i>	<i>2 607</i>
Grundskola.			
Antal elever fördelat per huvudman			
Kommunal grundskola Värmdö kommun	4 483	4 519	4 570
Kommunal grundskola annan kommun	150	128	130
Fristående grundskola	1 420	1 495	1 535
<i>Summa</i>	<i>6 053</i>	<i>6 142</i>	<i>6 235</i>
Gymnasieskola.			
Antal elever fördelat per huvudman			
Kommunal skola Värmdö kommun	229	259	264
Kommunal skola annan kommun	563	555	593
Fristående gymnasieskola	751	795	778
<i>Summa</i>	<i>1 543</i>	<i>1 609</i>	<i>1 635</i>

Kultur och fritidsnämnden

Nämnden är finansieringsnämnd samt ansvarar för kundval och utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för fritidsgårdar, kulturskola samt för idrotts-, biblioteks- och kulturverksamhet. Nämnden ansvarar också för anläggning, drift och underhåll av anläggningar, idrottsplatser, leder, naturstig, motionsspår samt för kommunala bad och stränder. Nämnden ansvarar därtill för drift av Värmdö bibliotek, Värmdö kulturskola, Gustavsbergs Porslinsmuseum, Gustavsbergs Konsthall, Ungkulturhuset Gurraberg, Ung i Värmdö/ fritidsgårdar och kultur- och upplevelsehuset Porslinsfabriken. Nämnden ska stödja nya uttrycks- och verksamhetsformer i kulturlivet samt ansvara för de konstinköp och den konstnärliga utsmyckningen som kommunen finansierar. Nämnden ska verka för att bredda utbudet av verksamheter i alternativa driftsformer.

Målpuppfyllelse

Målet är uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
En hållbar kommun		
Social hållbarhet ska stärkas genom åtgärder så att fler målgrupper kan skapa och ta del av kultur- och fritidsutbudet.	Förutsättningarna för social hållbarhet bedöms ha stärkts genom att åtgärder för att fler målgrupper ska kunna skapa och ta del av kultur- och fritidsutbudet har genomförts. Det har skett genom utökad befintlig verksamhet och ny verksamhet såsom e-sport och besöksprogram för konstnärer.	●
Medborgarnas tillgång till ett rikt kultur- och fritidsutbud ska öka.	Medborgarnas tillgång till ett rikt kultur- och fritidsutbud bedöms ha ökat, främst genom att ny infrastruktur i form av anläggningar har tillkommit samt att ny verksamhet har utvecklats. Flertalet av indikatorerna som används för att mäta målpuppfyllelsen visar förbättringar.	◆
Inflytande och dialog		
Samverkan och dialog med medborgare och idéburna sektorn ska utvecklas.	Dialog och samverkan med medborgare och den idéburna sektorn har fortgått och delvis utvecklats. Föreningsdialoger har genomförts. Tematräffar har anordnats i samarbete med föreningar med olika inriktningar, exempelvis fotbollsföreningar och skridskoföreningar. Samarrangemang omfattar löpande verksamhet och vissa arrangemang såsom exempelvis Vi på Värmdö-festivalen.	●
Inflytande och dialog med barn och unga ska finnas vid utvecklingen av kommunens kultur- och fritidsutbud.	Inflytande och dialog med barn och unga är i vissa avseenden en del av den faktiska verksamheten inom kultur- och fritidsområdet. Inte minst gäller det ungdomsverksamheten som väsentligen baseras på ungas egna önskemål och idéer. Exempel är moppemeckarverkstad, föreningen Cool Girls samt initiativet Grabbarna på G.	●

Ekonomiskt resultat

Drift

Nämnden totalt visar en nettokostnad på 107,4 mnkr och ett överskott på 6,3 mnkr, motsvarande sex procent av nettobudgeten. Överskottet avser främst verksamhet i egen regi där öppnandet av Porslinsfabriken är framskjutet och driften av Gustavsbergs Porslinsmuseum under sommaren tagits över av Nationalmuseum för att därefter ha varit stängt. Dessa två verksamheter ger ett sammantaget överskott på 4,9 mnkr. Övriga verksamheter inom egen regi visar underskott på 0,9 mnkr, vilket var planerat för Värmdö bibliotek och Gustavsbergs Konsthall som nyttjar tidigare års överskott. Även Ungkulturhuset Gurraberg nyttjar tidigare års överskott, liksom Ung i Värmdö/ fritidsgårdsenheten som har fått öka bemanningen under årets sista måna-

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter	-58,8	-56,9	1,9
Verksamhetens kostnader	166,2	170,6	4,4
Nettokostnad	107,4	113,7	6,3
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
Finansiering kulturverksamhet	47,1	46,4	-0,7
Finansiering fritidsverksamhet	55,1	58,2	3,1
Kultur- och fritidsverksamhet i egen regi	-4,0	0	4,0
Kultur och fritid centralt inkl ledning, styrning och administration	8,5	8,4	-0,1
Politisk ledning	0,7	0,7	0
Totalt	107,4	113,7	6,3

der då det varit otruggt i flera ungdomsgrupper. Värmdö kulturskola visar underskott främst till följd av minskat antal elever i den frivilliga undervisningen.

Idrotts- och fritidsanläggningar ger ett överskott med 2,8 mnkr för kapitalkostnader och projektering av

nya anläggningar då flera större investeringar färdigställs senare än planerat. Kostnaderna för egen skötsel av anläggningarna har varit lägre då fokus har legat på att förbereda för kommunens övertagande av driften av kommunägda anläggningar, vilket sker från januari 2018. Driften av

Kultur- och upplevelsehuset Porslinsfabriken öppnas våren 2018.

Ösby idrottshall återtog redan vid halvåret 2017.

Finansiering av bibliotek har extraordinära kostnader. Bibliotekens utlåningsautomater, som införskaffades år 2010, blev aktiverade som investering först i år, vilket innebär att tidigare års avskrivningar på 0,9 mnkr belastar årets resultat.

Investeringar

Flera nya anläggningar har tagits i drift under året och upprustning har skett av befintliga. Grisslinge havsbad har fått nya bryggor och beachvolleyplanen har fått nationell tävlingsstandard. Konstgräsplanen vid Ösby stod klar till sommaren. Ridstigar vid Gottholma och Sandön färdigställdes. Ingarö sportfält och Bosses backe i Hemmesta har fått nya vindskydd och toaletter. Belysningen har förbättrats på motionsspåren vid Ekedal och Hemmesta. Ingarö föreningshus med omklädningsrum, kansli- och möteslokal samt cafeteria blev klart under hösten.

Årets viktiga händelser och beslut

- Ingarö föreningshus i Brunn har färdigställts. Byggnaden innehåller åtta omklädningsrum, kansli-lokal för Ingarö IF, cafeteria och en större möteslokal.
- Ett nytt digitalt bokningssystem för Värmdö kulturskolas kursutbud har implementerats som gör det enklare att anmäla sig till lediga platser.

Statistik

Statistik	2015	2016	2017
KULTUR			
Kulturutbud för förskola och skola			
Scenkonst och skolbio - antal tillfällen	174	169	177
Scenkonst och skolbio - antal besökare	13 529	13 286	13 141
Obligatorisk kulturskola för årskurs 1-3, antal elever	1 947	1 840	1 796
Familjeföreställningar - antal tillfällen	10	10	14
Kulturskola - frivillig undervisning			
Antal elever i frivillig ämnesundervisning	1 699	1 795	1 684
varav pojkar	37 %	33 %	32 %
Bibliotek			
Utlån totalt	217 968	206 333	203 439
varav utlån barn	65 %	64 %	64 %
Utlån per invånare	5,3	5,0	4,7
Antal besök	185 934	178 431	167 952
Antal kulturprogram	280	327	326
Gustavsbergs Konsthall			
antal besök	12 247	13 906	15 147
antal barn och unga i workshops	235	355	531
Ungkulturhuset Gurraberg			
antal besök	7 476	7 668	4 420
FRITID			
Föreningsstöd och medlemmar i ungdoms- och idrottsföreningar			
Antal bidragsberättigade medlemmar 7-20 år	8 711	9 004	8 916
varav flickor	44 %	45 %	47 %
Utbetalt bidrag per medlem 7-20 år (kr)	368	387	392
Idrotts- och fritidsanläggningar			
Total nettokostnad anläggningar (tkr)	38 774	38 648	38 594
Total nettokostnad för anläggningar per invånare (kr)	946	940	892

- Festivalen Vi på Värmdö genomfördes 5-6 juni 2017. Årets festival genomfördes i Gustavsbergs hamn med ett stort antal deltagare och besökare.
- Ösby konstgräsplan har färdigställts och kunde tas i bruk innan sommaren.
- Nya promenadslingor har tillkommit - "Tre promenader i Gustavsberg" samt nystart av Hälsans stig.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden är finansierings- och myndighetsnämnd samt ansvarar för kundval och utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för vård och omsorg för personer med funktionshinder och äldreomsorg. Dessutom ingår att bevaka att de vårdgivare som finns inom Värmdö kommuns produktion planerar, leder och kontrollerar sin verksamhet så att kravet på god vård och hälsa upprätthålls.

Måluppfyllelse

 Målet är uppfyllt Målet är delvis uppfyllt Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
Omsorg och trygghet		
Den enskilde och anhöriga ska ges ett gott och professionellt bemötande.	Bemötandet uppnår inte målvärdet fullt ut för alla verksamheter.	
Insatser ska ges med hög personalkontinuitet.	Personalkontinuiteten inom hemtjänsten har minskat och ligger under önskad nivå.	
Insatser ska ges på sådant sätt att den enskildes delaktighet främjas och att den egna förmågan utvecklas eller tillvaratas.	Även om enskilda verksamheter når sina mål bedöms indikatorerna för verksamheten sammantaget inte nå målvärdet.	
Omsorgen och vården ska präglas av hög kvalitet.	Målvärdet för indikatorn upplevd nöjdhet nås inte av alla enheter. Målvärdet för kompetens och kvalitet ligger på 100 procent och nås inte av de flesta verksamheterna.	
Insatser ska följas upp.	Målet bedöms uppfyllt för biståndsavdelningen men ett par verksamheter saknar mätvärden och ytterligare ett par ligger strax under målvärdet.	
Den enskilde ska ha kännedom om och tillgång till förebyggande insatser.	Samtliga personer över 77 år får ett besök och information av kommunens uppsökare. En Seniorlots och en LSS lots är inrättad. Information om förebyggande arbete ges via hembesök, broschyrer, hemsida samt vid personliga möten. Kommunen erbjuder en rad förbyggande insatser. Målvärdet innebar att redovisa för insatser samt antal brukare som deltar i insatserna.	

Ekonomiskt resultat

Drift

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett resultat för verksamhetsåret 2017 på 458,1 mnkr vilken är en avvikelse jämfört mot budget på -19,0 mnkr. Merparten av underskottet står Vård- och omsorgsavdelningen (utförare egen regi) för med -21,7 mnkr. Nämndens finansieringsdel (Biståndsavdelningen) redovisar ett överskott på 3 mnkr.

Verksamheter i egen regi med det största underskottet är hemtjänsten och särskilt boende. Den främsta orsaken till avvikelsen i dessa verksamheter är höga personalkostnader som avviker med -20 procent mot budget.

Biståndsavdelningens resultat består av ett underskott på bistånd SoL med -3,3 mnkr och ett över-skott på Bistånd LSS med 6,3 mnkr. Underskottet beror på ökade kostnader för beställd hemtjänst.

Inom LSS har det funnits medel för fritid, arbete och praktik. Dessa

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budget avvikelse
Verksamhetens intäkter	-337,6	-365,9	-28,3
Verksamhetens kostnader	795,7	805,0	9,3
Nettokostnad	458,1	439,1	-19,0
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
Bistånd SoL	275,6	272,3	-3,3
Bistånd LSS	144,9	151,1	6,3
IFO Stöd och insatser	2,2	0	-2,2
Boende LSS	3,8	0	-3,8
Assistans och sysselsättning	0,5	0	-0,5
Särskilt boende	6,7	0	-6,7
Hemtjänst	10,8	0	-10,8
Dagverksamhet äldre	0,2	0	-0,2
Ledning VOA	-0,5	0	0,5
Ledning och kvalitet VON	13,0	14,9	1,9
Politisk ledning	0,8	0,8	0
Totalt	458,1	439,1	-19,0

medel har inte använts i sin helhet i perspektivet av nämndens stora prognosticerade underskott.

Årets viktiga händelser och beslut

- På Slottsovalens äldreboende har 21 platser omvandlats från somatiska till demensplatser. Detta har gjorts inom ramen för den ramhöjning som gjordes i budget 2017. Utöver detta har de boende som har brukare med demens och som bor på somatiska platser ersatts för demensplats.
- Renoveringen av Gustavsgården har genomförts och avslutats och samtliga brukare har flyttat tillbaka till sitt ordinarie boende. För Gustavsgården har året varit händelserikt annars också; ombyggnation av C-huset, ny chef, rekrytering av Silviasyster och en undersköterska med specialistkunskap inom demenssjukdomar, problem med patientsäkerheten, viss omorganisering och intensivt arbete för att förbättra kvaliteten och ekonomin

- En ny tjänst, seniorlots/demenssjuksköterska har tillsatts.
- Pensionärsråd har skett vid sex tillfällen under året.
- Funktionshinderrådet har haft sammanträden vid fyra tillfällen. Därutöver har samverkan skett enligt LSS mellan sektorns tjänstemän och intresseorganisationerna. En särskild satsning på fritid och praktik har gjorts under året.
- LSS-hälsan har höjt kvalitén för hälso- och sjukvården inom särskilda boenden enligt LSS.
- Hemtjänsten har under flera år dragits med stora underskott. En ny hemtjänstorganisation startade i januari 2017 och arbetet med den pågick till april månad. Nyckelfria lås är installerade och provperiod genomfördes under våren.

Statistik

Statistik	2015	2016	2017
Antal personer i särskilt boende 31 dec	238	232	238
Antal personer i hemtjänst 31 dec	369	406	458
Antal hemtjänsttimmar	173 872	180 540	194 678
varav i kommunal regi	48 %*	51 %	45 %
varav i privat regi	52 %*	49 %	55 %
Antal personer under året i demensdaggvård	58	68	65
Antal biståndsbeslut	1 436	2 000	2 268

*avser endast september-december

Socialnämnden

Nämnden är finansieringsnämnd och ansvarig för kundval samt utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar bland annat för individ- och familjeomsorg, försörjningsstöd, familjerätt och förebyggande insatser. Nämnden ska arbeta för att bredda utbudet av utförare i kommunen, privat-, förenings- och kommunalt drivna verksamheter.

Nämnden ansvarar också för prövning och tillsyn enligt alkohollagen samt tillsyn enligt tobakslagen.

Måluppfyllelse

● Målet är uppfyllt   ◆ Målet är delvis uppfyllt   ■ Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
En hållbar kommun		
Insatser för den enskilde ska i ökad omfattning ges i hemkommunen. Utforska möjligheter till nya insatser och former av hemmaplanslösningar.	IFO myndigheten har prioriterat förebyggande såväl som behovsbedömda insatser för barn och ungdom samt öppenvård och boende för vuxna. IFO stöd och insatser har rekryterat inom utförarenheten och deltagit i projekt som "Tillbaka till skolan".	●
Andelen hushåll med försörjningsstöd ska successivt minska genom kontinuerlig genomlysning av processerna.	Antalet hushåll med försörjningsstöd har haft en ökning, främst gällande etableringsärenden. Andelen hushåll med försörjningsstöd är dock lägre än hos jämförbara kommuner.	◆
Andelen beslutade åtgärder och beviljade insatser som ej verkställs inom tre månader ska successivt minska.	Under 2017 har socialnämnden haft totalt 21 beslutande insatser som ej verkställts inom tre månader. Det rör främst ärenden gällande kontaktperson och olika typer av ekonomiskt bistånd som inte har betalats ut.	■
Omsorg och trygghet		
Förebyggande arbete för socialt utsatta individer och grupper ska stärkas i samverkan med andra aktörer.	Aktiviteter som har påbörjats har upprätthållits och utvecklats. Samverkan har genomförts med bland andra Röda Korset, kyrkan och primärvården.	●

Ekonomiskt resultat

Drift

Socialnämnden redovisar ett resultat för verksamhetsåret 2017 på 207,9 mnkr vilken är en avvikelse jämfört mot budget på -37,0 mnkr.

Nämnden har resultatmässigt kraftigt påverkats av att ersättningsarna för ensamkommande barn sänktes fr.o.m 1 juli 2017. Resultatet för enheten var 2016 8 mnkr och för 2017 -10,6 mnkr. Detta motsvarar en

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter	-151,3	-162,3	-11,0
Verksamhetens kostnader	359,2	333,2	-26,0
Nettokostnad	207,9	170,9	-37,0
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
IFO myndigheten	187,7	145,4	-42,3
IFO Söd och insatser	10,7	11,6	0,9
Utvecklingsavdelningen	8,7	13,0	4,3
Politiskt verksamhet	0,8	0,9	0,1
Totalt	207,9	170,9	37,0

försämring mellan åren på -18,6 mnkr. Under året har ett stort arbete gjorts med att omförhandla befintliga avtal för köp av placeringar till en lägre kostnad för att anpassa dessa till de nya ersättningsarna.

Nämnden har även haft högre personalkostnader beroende på stor brist på socionomer inom socialtjänsten i hela landet. Svårigheten att rekrytera har medfört behov av att köpa bemanningstjänster. Kostnaderna för bemanningstjänster uppgick 2017 till 13,9 mnkr (8,8 mnkr 2016). Löneutvecklingen hos socionomer påverkar även kostnaderna i.o.m att lönenivån i dag är högre vid nyanställningar.

Samtliga enheter inom nämnden som prognostiserat underskott har haft åtgärdsplaner för att minska sina underskott. De stora åtgärderna har främst gällt rekrytering av ordinarie personal i stället för köp av bemanningstjänster samt olika aktiviteter för att minska kostnaderna för köp av placeringar och försörjningsstöd.

Årets viktiga händelser och beslut

- Projektet "Tillbaka till skolan" i samverkan med Kultur- och utbildningssektorn har bedrivits där pilottester har börjat genomföras för att ta fram en fungerande samverkansmodell.
- MIA-projektet startade under 2017. Projektet bedrivs av samordningsförbundet VärNa där arbetsförmedlingen, försäkringskassan, landstinget och Nacka kommun ingår. MIA erbjuder ett utökat utbud av förrehabiliterande insatser och vänder sig till personer i behov av försörjningsstöd och som står långt ifrån arbetsmarknaden.
- Metoden Signs of safety har införts. Den stödjer involvering av brukaren och deras nätverk i utredningsprocessen och i planerade insatser.

Statistik

Statistik	2015	2016	2017
Familjehem			
Antal placeringar	35	39	35
Antal dygn	9 011	12 526	10 124
Kostnad (tkr)	6 822	9 713	9 151
Genomsnittligt antal dygn/placering	257	321	289
Genomsnittligt pris/dygn (kr)	757	775	904
Genomsnittligt pris/placering (kr)	194 914	249 055	261 457
HVB			
Antal placeringar	53	61	59
Antal dygn	8 802	8 260	7 040
Kostnad (tkr)	17 931	20 268	18 865
Genomsnittligt antal dygn/placering	166	135	119
Genomsnittligt pris/dygn (kr)	2 037	2 459	2 680
Genomsnittligt pris/placering (kr)	338 321	332 271	319 746
Försörjningsstöd			
Totalt antal hushåll	565	515	576
Genomsnittligt antal hushåll/månad	270	260	n/a
Genomsnittligt antal biståndsmånader/hushåll	6,5	6,7	6,4
Antal hushåll med försörjningsstöd >10 mån	204	187	199
Medelbistånd/månad (kr)	7 570	7 016	7 188
Antal biståndsmånader	3 203	3 392	3 682
Utbetalt bistånd (tkr)	24 248	23 800	27 127
Stödboende för vuxna			
Antal dygn	18 370	16 511	14 201
(varav antal dygn internt)	(10 915)	(9 194)	(5 773)
(varav antal dygn internt, %)	59%	56%	41%
Kostnad (tkr)	14 070	14 047	16 236
(varav kostnad för internt stödboende, tkr)	(8 308)	(6 887)	(7 380)
Genomsnittligt pris/dygn (kr)	766	851	1 143
(varav genomsnittligt pris/dygn internt, kr)	(761)	(755)	(1 278)

- På nuvarande HVB-boende för ensamkommande barn/ungdomar har en utökning med 13 boendeplatser i anslutande lokaler genomförts. En omfattande vattenskada i de nya lokalerna medförde en försening.
- En droginformatör har anställts med hjälp av statligt bidrag (50 procent) för informationsarbete riktat mot vuxna i barn och ungas liv.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för att med utgångspunkt från fullmäktiges riktlinjer samt regler i plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen med tillhörande lagstöd inom verksamhetsområdet pröva frågor om anmälningar/ansökningar till bygglov, enskilda avloppsanläggningar, strandskydd m.m. Nämnden ska även utföra fortlöpande tillsyn av regelefterlevnaden inom området och tillsynen omfattar även kommunens verksamheter. Arbetet består till största delen av myndighetsutövning.

Inför varje verksamhetsår antar bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden en verksamhets- och tillsynsplan för hela nämndens ansvarsområde. Nämnden ska även fortlöpande inför varje verksamhetsår göra en behovsbedömning av arbetsbelastning och personalresurser.

Måluppfyllelse

Målet är uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
En hållbar kommun		
Alla fastigheter i Värmdö kommun med små avlopp ska ha inventerats vid utgången av 2020.	Under året har information om inventering skickats ut till 1 400 fastigheter.	●
Fastighetsägare och samfällighetsföreningar ska informeras proaktivt om gällande bestämmelser om ny-, om- och tillbyggnader, miljöhänsyn samt andra regler inom nämndens verksamhetsområde.	Den 28 september genomfördes två seminarier i kommunhuset. Samtliga verksamheter inom nämndens ansvarsområde informerades om gällande bestämmelser, lagstiftning och de vanligaste ärendena. Det första seminariet hade 44 besökare och det andra seminariet 25. Dagen var väldigt uppskattad och de närvarande har lämnat positiv återkoppling.	●
Inflytande och dialog		
Våra kunder och vårt näringsliv ska känna sig nöjda med vårt bemötande och vår kompetens.	Två enkätundersökningar om kommunikation har genomförts där majoriteten av inkomna svar var bra eller mycket bra.	●
All form av kommunikation med medborgarna ska präglas av hög servicegrad, tillgänglighet och lättbegriplig information.	En enkät har genomförts och de synpunkter som inkommit gällande hemsidan har genomförts. Arbetet med att uppdatera hemsidan är viktigt, högaktuellt och ständigt pågående.	●
Näringslivsperspektivet/företagarperspektivet ska beaktas i kommunens bygg-, miljöskydds-, livsmedels- och hälsoskyddsarbete.	En enkät har skickats ut till de lokala näringsidkare som varit i kontakt med nämnden i syfte att undersöka näringslivets behov. Genomgång av näringslivspolicyn har gjorts på avdelningsmöte och en handlingsplan har tagits fram för det fortsatta arbetet.	●

Ekonomiskt resultat

Drift

Nämnden redovisar ett överskott om 1,5 mnkr för 2017. Överskottet beror på högre intäkter främst för bygglov som genererades i samband med fler beslut i bygglovsärenden. För övriga verksamheter har inte intäkterna kommit upp i budgeterad nivå.

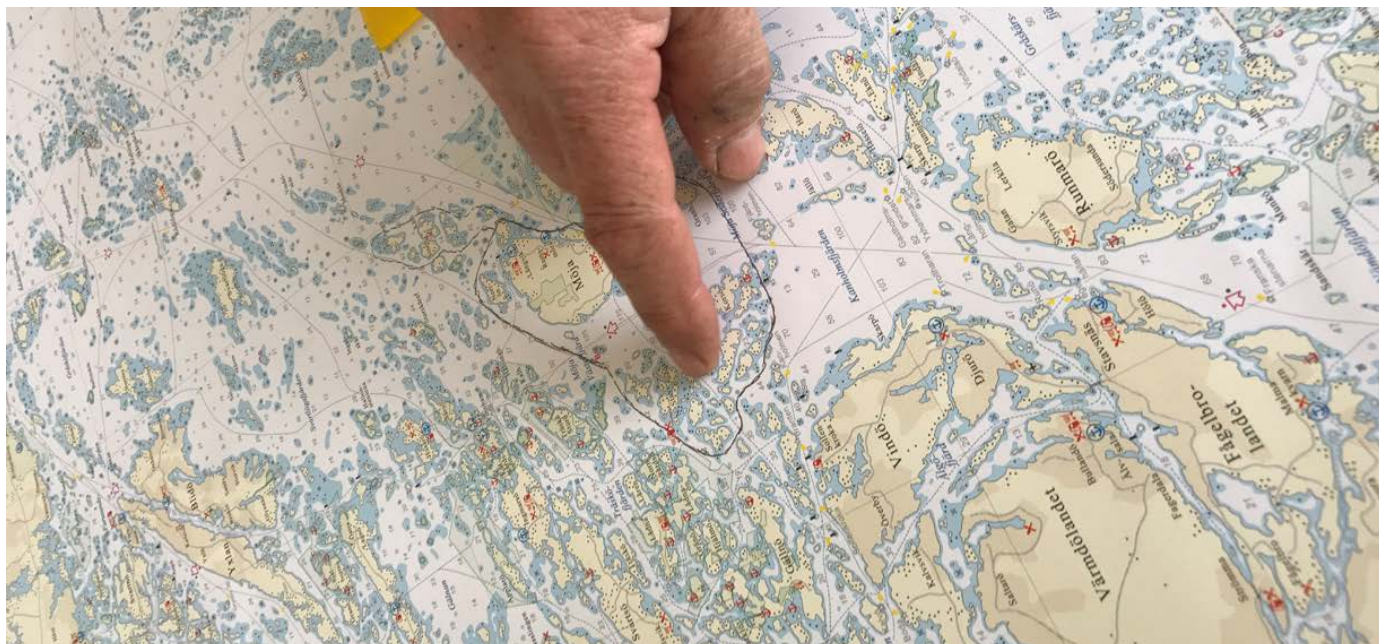
Totalt har personalkostnaderna varit högre än budgeterat. När resurserna har förstärkts och organisationen förändrats för att bättre möta behovet inom verksamheten har det inneburit att fördelningen av budget under året inte har stämt.

VA-rådgivning som nämnden inte har budgeterade medel för har kostat 0,5 mnkr.

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter	-34,1	-31,9	2,2
Verksamhetens kostnader	40,1	39,4	-0,7
Nettokostnad	6,0	7,5	1,5
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
Politisk ledning	0,9	1,0	0,1
Stabsenheten	7,5	6,1	-1,3
Byggenheten	-7,7	-5,7	2,0
Miljö-, hälsoskydd- och livsmedelsenheten	4,0	5,9	1,9
Enheten för små avlopp	0,3	-0,4	-0,8
Totalt	6,0	7,5	1,5

Årets viktiga händelser och beslut

- Utvecklings- och förbättringsarbete har också uppmärksammas externt. Flertal externa besökare har gjort studiebesök för att ta del av utvecklingsarbetet med digitalisering och hur förbättringsarbetet gjorts, bland besökarna kan nämnas Uddevalla, Timrå och Sundsvalls kommuner samt SMOF (Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund).
- ”Ö för Ö” har under 2017 genomförts vid tre tillfällen där Länsstyrelsen är sammankallande. I april var det Sandhamn, i september var det Gällnö och i oktober var det på Runmarö.
- Öppet-hus-seminariet genomfördes den 28 september och var välbesökt. Totalt kom det ca 65 personer som lyssnade på föredragningarna kring de olika regelverk som finns inom nämndens ansvarsområde.
- Enheten för små avlopp har genomfört ett projekt under sommaren avseende inventering på Nämndö i syfte att dra lärdom och nya erfarenheter inför kommande inventeringsarbete.

Statistik

Statistik	2015	2016	2017
Handläggningstid kompletta ärenden, antal veckor			
Bygglovsärenden	6,3	7	7,5
Anmälningssärenden bygg	1,7	1	1
Strandskyddsärenden	11	9	11,4
Ansökningsärenden avlopp	7	8,5	9,7
Startdatum antal veckor			
Bygglovsärenden	12,8	21	21,2
Anmälningssärenden bygg	6	5	10
Strandskyddsärenden	22	23	26,3
Ansökningsärenden avlopp	22	24	22,2
Utförda kontroller av beslutad plan			
Livsmedelskontroll	100 %	99 %	93 %
Miljöskyddstillsyn	100 %	94 %	73 %
Hälsoskyddstillsyn	98 %	50 %	82 %
Antal registrerade ärenden Byggenheten			
Bygglovsärenden	952	915	952
Anmälanärenden	444	319	381
Anmälan av eldstad	235	228	190
Anmälan av Attefall	444	320	381
Antal tillsyns- och klagomåls ärenden	94	93	149
Antal mottagna besök bygg	1 076	995	1 061
Antal beslut	3 164	2 983	2 977
Strandskydds-enheten			
Antal registrerade ärenden	460	459	542
Antal beslut	381	379	505
Enheten små avlopp			
Antal registrerade ärenden	1 822	2 263	2 509
Antal beslut	1 581	1 615	1 658
Antal inventeringar (som utförts)	666	654	900

Radhusområdet Seglarbyn i Gustavsberg var inflyttningsklart hösten 2017 och byggt av Besqab tillsammans med Kod Arkitekter. Husens form är inspirerade av de gamla fabriksbyggnadernas formspråk med sågtandade tak och sammanhållna volymer. Radhusen är energieffektiva hus, då uppvärmningen av bostäderna och tappvarmvattnet kommer genom frånluftsvärmepump. (Källa Vårt Värmdö 2, 2017).

Näringslivsnämnden

Näringslivsnämnden fattar beslut i frågor som rör arbetsmarknad, näringsliv, vuxenutbildning och integration. Näringslivsnämnden är finansieringsnämnd, myndighetsnämnd och ansvarar för kundval och utförande av verksamhet inom områdena SFI, integration, arbetsmarknad, näringsliv och vuxenutbildning.

Måluppfyllelse

Målet är uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
En hållbar kommun		
Besöksnäring och turism ska växa i hela Värmdö kommun.	Konsumtionsomsättningen inom besöksnäring och turism fortsätter att öka i kommunen, vilket visar att branschen växer. Utmaningar är kompetensförsörjning för arbetsgivare inom besöksnäring och att utveckla Värmdö till en året-runtdestination för turister.	
Utvecklad service till våra företagare, företagervänligt bemötande. Värmdö kommun ska vara bland de 50 bästa i Svenskt näringslivs ranking.	Värmdö når inte målet att placera sig bland de 50 högst rankade kommunerna i Svenskt näringslivs årliga ranking, och har sedan 2016 tappat 19 placeringar. Däremot uppnås goda resultat, över genomsnittet för medverkande kommuner, i Sveriges Kommuner och Landstings årliga mätning av kundnöjdhet.	
Livslångt lärande för livet och arbetslivet		
Individens kompetens (utbildning och erfarenhet) ska i större utsträckning kunna matchas till arbetsgivares behov.	Även om 100 procent av deltagarna i lärlingsutbildningen gått till arbete bjuder målgruppen arbetssökande på omfattande utmaningar. Personer som trots högkonjunkturen inte fått arbete står av olika orsaker i regel mycket långt ifrån arbetsmarknaden.	
Vuxenutbildningen ska tillgodose värmdöbornas behov av kunskapsutveckling och livslångt lärande.	Trenden med en minskande andel godkända betyg tycks ha vänt under andra halvåret 2017, även om målet att 90% av eleverna inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning ska klara godkända betyg inte har uppnåtts.	

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budget-avvikelse
Verksamhetens intäkter	-48,5	-41,9	6,5
Verksamhetens kostnader	81,3	83,7	2,4
Nettokostnad	32,8	41,8	8,9
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
Politisk ledning	0,7	0,8	0,1
Administration	2,0	2,5	0,4
Näringsliv	3,7	4,8	1,1
Arbetsmarknad och Integration	6,9	10,3	3,5
Vuxenutbildning (beställare)	21,8	23,4	1,5
Komvux	-2,3	0	2,3
Totalt	32,8	41,8	8,9

Ekonomiskt resultat

Drift

Näringslivsnämnden redovisar ett överskott om 8,9 mnkr jämfört med budget. Med anledning av personalvakanser inom näringslivs-, arbetsmarknads- och integrationsenheten har medel för verksamhetsutveckling inte utnyttjats. Personalkostnaderna har inte heller använts fullt ut. Verksamheten *Offentligt skyddad*

anställning (OSA) har inte haft full beläggning vilket har medfört ett överskott mot budget.

Vuxenutbildning (beställare) visar överskott främst beroende på att elever har valt utbildningar med lägre ersättningar som har gjort att enheten inte utnyttjat alla medel för köp av verksamhet.

Resultatenheten Komvux redovisar ett positivt resultat främst

beroende på fler elever inom SFI samt fler elever som har gått kurser inom yrkesprogram vilket ger högre ersättning.

Det föreligger en betydande skillnad mellan hyresintäkter från boende nyanlända och verklig kostnad, skillnaden har dock täckts av bidrag från Migrationsverket.

Årets viktiga händelser och beslut

- Näringslivsnämnden antog den 15 juni Näringslivsstrategi 2017-2020 med årlig handlingsplan för Tillväxtavdelningen.
- Näringslivsnämnden antog den 15 juni Integrationsstrategi med årlig handlingsplan för Tillväxtavdelningen.
- SFI ingår från och med den 1 januari i auktorisationsmodellen för kommunal vuxenutbildning och skolpeng för SFI har därmed införts.
- Värmdö kommun har tillsammans med Nacka kommun och Arbetsförmedlingen Nacka/Värmdö tagit fram en gemensam etableringsprocess för nyanlända, som började gälla 1 april. I december 2017 undertecknade Arbetsförmedlingen Nacka/Värmdö och Värmdö kommun DUNA-överenskommelsen; en lokal modell på hur vi tillsammans organiserar och bedriver arbete i olika spår för nyanländas etablering i arbetslivet. Överenskommelsen inkluderar också vuxenutbildning och det lokala näringslivet.
- Intensifierat samarbete med civilsamhället kring de nyanlända genom bl.a. två arbetsmöten där ett hundratal personer från kommunen och civilsamhället tillsammans har pratat integration samt inspirations- och upplevelseträff i Värmdö Bygdegård med ca 100 besökare. Idéburet offentligt partnerskap (IOP) har ingåtts med Diversity Partner ("Välkommen till Värmdö") för bland annat möblering av bostäder, stöd i boende och bostadssökande samt språkstödande aktiviteter.
- Värmdö kommun har beviljats projektmedel från Länsstyrelsen för utveckling av samverkan mellan kommun, civilsamhälle, näringsliv och nyanlända samt ett särskilt mottagningsprogram för Kvotflyktingar. Projektet startade hösten 2017.
- Arbetsmarknadsgruppen har tillsammans med SFI och Konstmuseet genomfört ett textilprojekt kring textil och konst för nyanlända med svag språkutveckling.
- Komvux Värmdö har under 2017 skapat fyra nya utbildningspaket där målgruppen är nyanlända. Utbildningspaketen är *Barnskötare*, *Trädgårdsanläggare*, *Cafébiträde* samt *Vårdbiträde*. Start sker under VT 2018.
- Komvux Värmdö beviljades inte någon ny yrkeshögskoleutbildning med kursstart hösten 2017.

Tekniska nämnden

Nämnden ansvarar för drift och nyanläggning beträffande renhållning, VA-verksamhet, väghållning, operativa trafik- och lokala kollektivtrafikfrågor, samt skötsel av skogs- och parkmark m.m. Nämnden ansvarar också för de fastigheter som har kommunala anläggningar/verksamhetslokaler. Nämnden ska arbeta för att bredda utbudet av utförare i kommunen innefattande privat-, förenings- och kommunalt drivna verksamheter.

Måluppfyllelse

● Målet är uppfyllt   ◆ Målet är delvis uppfyllt   ■ Målet är inte uppfyllt

Mål	Kommentar	
En hållbar kommun		
Antalet anslutna kunder till kommunens VA-nät ska öka.	Utfallet för 2017 är 128 st nyuppsatta vattenmätare. En vattenmätare kan försörja ett flerbostadshus och innefatta flera abonnenter. Totalt i år har 615 stycken nya kunder anslutits till kommunens VA-nät.	●
Minskad andel uppvärmning av kommunens verksamhetslokaler med fossila bränslen (olja).	Två oljepannor har tagits bort under 2017. Målet är att färdigställa de återstående fem objekten innan 2020. Kommunfullmäktige har beslutat att all uppvärmning med fossila bränslen ska ha fasats ut till 2030.	●
Inflytande och dialog		
Mäta nöjd-kund-index (NKI).	En enkät har skickats ut till fastighetsägare på fastlandet. 82 procent är positiva och nöjda med den avfallshantering som kommunen bedriver. Det avser sophämtning, återvinningscentraler samt insamling av grovavfall och farligt avfall.	●
Resurshushållning		
Andel bruna tunnor för matavfall ska öka.	Under 2017 har 183 nya kunder tillkommit för enbostadshus och 339 nya kunder som avser flerbostadshus.	■

Ekonomiskt resultat

Drift

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet redovisar ett underskott om -3,2 mnkr jämfört med budget. Underskottet beror till stor del på reviderad redovisningsprincip för immateriella tillgångar.

Den ändrade redovisningsprincipen berör Kart och GIS och innebär att kostnader som tidigare bokförts som investering (tillgång) numera ska bokföras direkt i driftredovisningen.

Vatten och avlopp samt renhållning redovisas separat och ingår inte i kommunens resultat. Dessa verksamheter balanserar sina resultat inom verksamheten i bokslutet.

VA-verksamheten redovisar ett positivt resultat om 13 mnkr för helåret, vilket är 7,1 mnkr bättre än budgeterat. Det beror främst på lägre kapitalkostnader men även lägre kostnader beroende på försenat färdigställande av ombyggnationen av Telegrafholmens reningsverk.

Renhållning- och slamverksamheten redovisar ett nettoresultat om -2,4 mnkr för helåret, vilket är +1,5 mnkr bättre än budgeterat. Förbättringen beror i huvudsak på att det tillkommit fler kunder. Medel för flytt av återvinningscentralen i Brunn har inte utnyttjats under 2017.

Nettokostnad, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter	-253,2	-230,7	22,5
Verksamhetens kostnader	295,8	270,1	-25,7
Nettokostnad	42,6	39,4	-3,2
Nettokostnad per verksamhet, mnkr			
Politisk ledning	0,6	0,8	0,2
Samordning och Kvalitet	14,1	9,5	-4,6
Fastighet	-5,0	-6,0	-1,0
Teknisk drift	32,9	35,0	2,1
Totalt skattefinansierad verksamhet	42,6	39,4	-3,2
Nettokostnad taxefinansierad verksamhet, mnkr			
Vatten och Avlopp	-13,0	-5,9	7,1
Renhållning	2,4	3,9	1,5
Totalt taxefinansierad verksamhet	179 093	189 711	10 618

ringen beror i huvudsak på att det tillkommit fler kunder. Medel för flytt av återvinningscentralen i Brunn har inte utnyttjats under 2017.

Investeringar

Tekniska nämndens skattefinansierade del har under 2017 investerat för 171,1 mnkr. Större projekt är gästhamnen på Kattholmen, renovering av Gustavsgården och färdigställ-

lande av nytt föreningshus vid Ingarö idrottsplats. Under hösten har det varit uppstart av projekt såsom ny förskola vid Charlottendal, tillbyggnad av Djuröhemmet, renovering av Farstavikens skola/Ekedal samt nytt trygghetsboende på Djurö.

Årets viktiga händelser och beslut

- Under året har arbetet påbörjats med att rensa upp och gallra längs kommunens gång- och cykelvägar för att medborgarna ska känna en större trygghet på grund av utökade fria ytor i anslutning till vägarna.
- Det har varit fokus på fastighetsunderhåll under 2017. Under hösten startades ett projekt upp om underhållsinventering som beräknas vara klart våren 2018.
- Med anledning av kommunens avloppsinventering har beställningar av kartor ökat. För att ytterligare anpassa våra produkter har vi utvecklat den ”förenklade nybyggnadskartan” så att den bättre stämmer överens med det innehåll som krävs för att ansöka om enskilt avlopp. Vi har sedan den 1 januari i år infört produkten ”karta för enskilt avlopp/strandskydd” som är av enklare format och då till ett lägre pris för kunden. Kartan används även vid ansökan om strandskyddsdispens.
- Kikarn är Värmdö kommuns interna webbkarta. Den har under året helt ersatt det tidigare systemet som kallades ”Solen”. Syftet med Kikarn är att sprida information som på något vis är lägesbunden och kan visas på en karta.

Eva Baggström, VA-utredningsingenjör i Värmdö kommun. Grundvattennivåerna i östra Sverige har varit lågt de senaste åren. (Källa Vårt Värmdö 2,2017).

Statistik

Statistik	2015	2016	2017
Folkbokförda m. kommunalt VA (antal)	27 693	28 275	29 630
VA-abonnenter/anläggningar (antal)	6 177	6 277	6 361
Debiterad mängd vatten, (m3)	1 684 519	1 725 642	1 768 711
Egen producerat vatten, (m3)	706 430	682 009	782 928
Köpt Stockholmsvatten, (m3)	1 301 758	1 322 704	1 251 450
Avloppsvatten till Käppala (m3)	2 061 741	2 176 202	2 441 923
Mottaget brunns slam, Tjustvik (m3)	60 288	59 074	62 069
LTA-enheter (antal)	807	852	918
Vattenledning (km)	317	310	324
Spillvattenledning (km)	329	323	340
Dagvattenledning (km)	97	95	97
Abonnemang, enfamiljshushåll (antal)	22 326	22 487	22 589
varav matavfall	3 898	4 043	4 226
Abonnemang, flerfamiljshushåll (antal)	6 277	6 829	7 655
varav matavfall	2 320	3 523	3 862
Slamkunder fastland (antal)	8 379	8 461	8 648
Slamkunder skärgård (antal)	1 111	1 195	1 278
Sopmajor (antal)	48	48	48
Hushållsavfall (ton/år)	9 822	9 730	9 692
Matavfall (ton/år)	723	824	840
Grovavfall (ton/år)	11 724	11 127	11 579
Utsorterat grovavfall (ton/år)	5 284	4 392	4 539
Slamtömningar fastland (st/år)	18 403	19 442	19 757
*Slamtömningar skärgård (st/år)	702	1 049	778
Nybyggnadskartor (antal)	1 042	1 644	1 660
Gång- och cykelväg totalt (km)	52,7	52,7	55,7
Belysningspunkter totalt, (antal)	2 626	2 708	2 803
Hyra (kr per kvadratmeter)	1 107	1 077	1 116
Media (kr per kvadratmeter)	190	184	195
Underhåll (kr per kvadratmeter)	91	60	78

*) I regel har man slamtömning vartannat år i skärgården vilket är en förklaring till differensen.

Koncern Värmdö kommun

Värmdö kommuns bolag är ordnade i en koncern där Kommunhuset i Värmdö AB utgör moderbolag. I koncernen finns tre aktiva, verksamhetsdrivande dotterbolag (två helägda och ett majoritetsdelägt) samt ett vilande bolag. Tillsammans med kommunens nämnder utgör bolagen kommunkoncernen. Bolagen bedriver kommunal verksamhet genom att erbjuda medborgarna service och tjänster som bostäder, hamnanläggningar samt simhall.

Kommunhuset i Värmdö AB

Kommunhuset i Värmdö AB äger och förvaltar aktier i aktiebolag som Värmdö kommun använder för sin verksamhet. Bolaget ska genom koncernbildningen åstadkomma en samordning för optimalt resursutnyttjande och har ägarens uppgift att företräda Värmdö kommuns strategiska intressen och utöva ägarstyrning i kommunens hel- och delägda bolag. Utöver nämnda samordningsuppdrag förvaltar bolaget den likvid (ca 700 mnkr) som bolaget erhöll vid försäljningen år 2015 av 49 procent av aktierna i VärmdöBostäder AB.

Moderbolagets intäkter består uteslutande av ränta som bolaget erhåller för den ovan nämnda försäljningslikviden, vilken i sin helhet är utlånad till kommunens internbank. Bolagets kostnader består huvudsakligen av styrelsearvoden och administration. Moderbolaget uppvisar för 2017 ett resultat på 4,6 mnkr (2016: -0,1 mnkr), efter att ett koncernbidrag om 6,9 mnkr lämnats till dotterbolaget Gustavsbergbadet AB.

VärmdöBostäder AB

VärmdöBostäder äger och förvaltar hyresbostäder i Gustavsberg, Hemmesta, Brunn, Stavsnäs och Djurö inom Värmdö kommun, samt närbutiker och andra lokaler

utgörande komplement till bostadsbeståndet. Bolaget svarar för ca 12 procent av antalet helårsbostäder i kommunen. Från och med den 1 december 2015 äger Rikshem Bostäder Holding AB 49 procent av aktierna i VärmdöBostäder AB och Kommunhuset i Värmdö AB 51 procent.

Bolagets årsresultat uppgår till 16,9 mnkr (68,4 mnkr). Avvikelsen jämfört med föregående år förklaras huvudsakligen av att återföringar av fastighetsnedskrivningar gjordes år 2016. Siffran utgör 100 procent av VärmdöBostäder AB:s redovisade resultat. Detta utifrån rådande redovisningsprinciper och att Kommunhuset i Värmdö AB är majoritetsägare, även om Rikshem de facto äger 49 procent av aktierna i bolaget.

Årets investeringar uppgår till 70,1 mnkr (28,3 mnkr). Dessa avser huvudsakligen ROT-renoveringsprojekt i Hästhagenområdet, relining och fönsterbyten i Lugnet, samt successionsrenoveringar av lägenheter.

Planarbete inför nybyggnation pågår och har fortskridit längst i Munkmoraområdet, Gustavsberg och Brunns centrum på Ingarö.

Värmdö Hamnar AB

Värmdö Hamnar AB äger, förvaltar och vidareutvecklar fastigheter och hamnanläggningar i Värmdö kommun. Bolaget arrenderar ut mark

för parkering, båtuppställning samt gods- och sophantering. Bostäder och lokaler hyrs ut liksom båt- och kajplatser. Bolaget driver godsterminalen i Stavsnäs Vinterhamn, vilken på helårsbasis förser stora delar av Stockholms skärgård med gods.

Årets resultat uppgår till 4,1 mnkr (1,6 mnkr). Skillnaden mot föregående år förklaras dels av att bolaget för 2017 inte lämnat något koncernbidrag (2016: 2,5 mnkr), dels av att bolaget under 2017 gjorde en beskattningsbar reavinst om 3,6 mnkr.

Bolagets investeringar uppgår för året till 4,4 mnkr (3,7 mnkr) och avser huvudsakligen nya pontoner till Stavsnäs Vinterhamn, samt kostnader hänförliga till planläggning och tillståndsprövning gällande projektet Stavsnäs Vinterhamn.

Gustavsbergbadet AB

Bolaget driver och utvecklar verksamheten i Gustavsbergbadets bad- och friskvårdsanläggning.

Antalet besökande under året uppgick till knappt 226 000, vilket är en ökning med ca 5 000 jämfört med 2016.

Bolaget redovisar efter erhållet koncernbidrag om 6,9 mnkr (2016: 8,1 mnkr) ett resultat på -0,5 mnkr vilket är i nivå med tidigare års resultat.

Gustavsbergs Porslinsmuseum AB

Hela bolagets verksamhet överfördes 1 januari 2015 till Värmdö kommun. Bolaget är sedan dess vilande.

Värmdö Kommun

Kommunstyrelsens Ordförande Deshira Flankör	Antal anställda 2 658	Balansomslutning 4 386 mnr
Kommundirektör Camilla Broo	Årets resultat 63,8 mnr	Soliditet 28,1%
	Investeringsvolym 550 mnr	

Kommunhuset i Värmdö AB

Ordförande Anders Bergman	Ägarandel 100 %	Soliditet 98,9 % (98,9 %)
VD Camilla Broo	Balansomslutning 760,3 mnr (756,2 mnr)	Bolaget agerar endast som moderbolag och bedriver ingen egen verksamhet

Värmdö Bostäder AB

Ordförande Göran Jansson
VD Anders Hörnqvist
Antal anställda 21 (22)
Ägarandel 51 %
Omsättning 179,4 mnr (187,9 mnr)
Årets resultat 16,9 mnr (68,4 mnr)
Investeringsvolym 70,1 mnr (28,3 mnr)
Balansomslutning 942,9 mnr (883,7 mnr)
Soliditet 28,4 % (29,3 %)

Värmdö Hamnar AB

Ordförande Björn Ulfvin
VD Michael Larkner
Antal anställda 3 (3,25)
Ägarandel 100 %
Omsättning 14,7 mnr (15,1 mnr)
Årets resultat 4,1 mnr (1,6 mnr)
Investeringsvolym 4,4 mnr (3,7 mnr)
Balansomslutning 114,0 mnr (113,7 mnr)
Soliditet 21,4 % (17,7 %)

Gustavsbergsbadet AB

Ordförande Affi Stork
VD Elisabeth Strömberg
Antal anställda 18 (18)
Ägarandel 100 %
Omsättning 22,2 mnr (20,1 mnr)
Årets resultat -0,5 mnr
Investeringsvolym 0,5 mnr (0,4 mnr)
Balansomslutning 108,1 mnr (113,4 mnr)
Soliditet 22,9 % (22,4 %)

Gustavsbergs Porslinsmuseum AB

Bolaget är vilande sedan 2015-01-01

Gustavsbergsprojektet

Efterfrågan på att bo i Gustavsberg är stor med närhet till både skärgård och storstad. De spännande industrihistoriska miljöerna i centrala Gustavsberg utvecklas genom Gustavsbergsprojektet till en unik boendemiljö med både kultur och skärgård. Inom projektet planeras för cirka 4000 nya bostäder, gator, parker med promenadstråk och en äventyrslek.

Flygfoto över centrala Gustavsberg

Projektet har delats upp i flera olika delområden och detaljplaner som är i olika faser när det gäller planering och genomförande. Följande områden ingår i Gustavsbergsprojektet; Porslins kvarteren, Seglarbyn, Stallet, Gustavsbergs hamn, Strandvik, Kvarnbergsterrassen, Gustavsbergs centrum, Stadsparken, Mariaterrassen, Vattentornsberget, Idrottsområdet och Kråkberget.

Mariaterrassen är färdigbyggd och därmed avslutat. I Porslins kvarteren (f d Fabriksstaden) pågår utbyggnaden. Strandvik är i genomförandeskede och utbyggnad av parken beräknas påbörjas våren 2018. Detaljplanen för Stallet antogs i april och genomförandet pågår. För de flesta andra delområden pågår detaljplaneringen.

På grund av de stora osäkerheter som råder kring tidsplaner och projektets storlek budgeteras Gustavsbergsprojektet separat. Utgifterna i projektet är till största del investeringsutgifter. Projektets driftredovisning, inkomster och utgifter påverkar kommunens resultat genom att de finansieras direkt via central finansiering.

Ekonomisk sammansättning

Kommunens kvalitet i korthet

Sedan 2010 deltar Värmdö kommun i SKL:s undersökning Kommunens kvalitet i korthet (KKIK). Resultat presenteras inom fem områden:

- Din kommuns tillgänglighet
- Trygghetsaspekter i din kommun
- Din delaktighet och kommunens information
- Din kommuns effektivitet
- Din kommun som samhällsutvecklare

Genom resultatredovisningen ska kommunens kvalitet och effektivitet kunna beskrivas. Cirka 260 av landets 290 kommuner deltar i undersökningen och den ger därmed en bra möjlighet att jämföra resultatet i förhållande till andra kommuner.

Undersökningen omfattar 40-talet mått inom de fem områdena. Utfallet på vissa av mått tas fram av kommunerna, medan andras fås genom olika statistikmyndigheter som exempelvis SCB, Skolverket och Socialstyrelsen.

Liksom flera andra kommuner har Värmdö inte haft möjlighet att inrapportera resultat på alla måtten. Resultatet som redovisas här baseras på de mått där Värmdö har ett resultat.

Kommunens tillgänglighet

Området kommunens tillgänglighet mäts genom åtta mått. Tre av måtten, avseende kvalitetsaspekter kopplat

till kontakter via telefon och e-post, genomförs av ett externt företag. Företaget kontaktar under en mätperiod på sammanlagt fem veckor kommunen genom 108 telefonsamtal och 108 e-postbrev med vanligt förekommande frågor. Företaget gör utifrån de svar som ges en bedömning av kommunens service, bemötande och tillgänglighet.

Värmdö kommuns resultat när det gäller tillgänglighet och bemötande via telefon och e-post är bra och ligger över genomsnittet för två av tre mått. Tillgängligheten via e-post är väldigt hög, där 98 procent av e-postbreven besvaras inom två arbetsdagar. Tillgängligheten via telefon till Värmdö ligger dock under genomsnittet, med 38 procent som får svar på en fråga inom 60 sekunder. 28 procent får svar inom två minuter och ytterligare 29 procent av samtalen har en svarstid på över två minuter. I fem procent av fallen fås

ingen kontakt, vilket kan bero på att samtalet har avbrutits eller har hänvisats vidare till en person som inte svarar.

Kommunens tillgänglighet mäts även genom mått kopplade till kommunens verksamheter, som väntetid till förskola, särskilt boende och försörjningsstöd. Även öppettider på simhall, återvinningscentral och biblioteket används som mått inom området tillgänglighet.

Utfallet för 2017 för Värmdö, en utvecklingstrend jämfört med 2016 års resultat för Värmdö samt en jämförelse med genomsnittet för samtliga deltagande kommuner framgår i tabellen nedan.

Kommunens tillgänglighet	Värmdö 2017	Utveckling	Genomsnitt 2017
Hur stor andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via epost får svar inom två arbetsdagar?	98 %	↑	86 %
Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får direkt svar på en enkel fråga?	38 %	↓	52 %
Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen?	88 %	↑	81 %
Hur många timmar/vecka har huvudbiblioteket, simhallen och återvinningsstationen öppet utöver tiden 8-17 på vardagar?	71 timmar	→	63 timmar
Hur stor andel av de som erbjudits plats inom förskoleverksamheten har fått plats på önskat placeringsdatum?	86 %	↑	60 %
Hur lång är väntetiden (dagar) för dem som inte fått plats på förskolan på önskat placeringsdatum?	22 dagar	↓	30 dagar
Hur lång är väntetiden i snitt för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats?	59 dagar	↓	56 dagar
Hur lång är handläggningstiden i snitt (dagar) för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök?	Uppgift saknas	—	16 dagar

↑ Positiv trend

→ Oförändrat resultat

↓ Negativ trend

— Resultatet är inte jämförbart

Trygghetsaspekter

KKIK omfattar tre mått inom området trygghet inom förskola, skola och hemtjänst. Måttet avseende hemtjänst baseras på egenrapporterade uppgifter från kommunerna, medan tryggheten inom förskola och skola baseras på uppgifter från Skolverket respektive Skolinspektionen.

Ett tidigare använt trygghetsmått, hämtat från SCB:s medborgar-

undersökning, har utgått. Detta har ersatts av måttet kring trygghet i skolan, som inrapporteras från Skolinspektionen. Denna förändring gör att det inte går att jämföra utfallet och uppvisa någon trendutveckling jämfört med tidigare år.

Ett tidigare använt mått om faktiskt utfall avseende antal barn per personal i kommunens förskolor har utgått. Måttet avseende planerat an-

tal barn per personal kvarstår dock även i årets mätning.

Värmdö kommuns resultat på trygghetsmåten är bra och är i samtliga fall i nivå med genomsnittet för riket. Förändringen i resultatet på måttet inom förskolan har endast uppvisat en marginell förändring jämfört med 2016, då utfallet var 5,2 barn per personal inom förskolan (planerad bemanning).

Trygghetsaspekter	Värmdö 2017	Utveckling	Genomsnitt 2017
Hur trygga är eleverna i skolan?	Index: 85,4	—	Index: 83
Hur många olika vårdare besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod?	17 personer	↑	15 personer
Hur många barn per personal är det i kommunens förskolor (planerad)?	5,4 barn	↓	5,3 barn

Delaktighet och information

Medborgarnas möjlighet till delaktighet och kommunens information mäts med två mått i KKIK. Måtten utgörs dels av en undersökning

av kommunens information på sin webbplats som genomförs av SKL samt en egenrapporterad uppgift baserat på ett delaktighetsmått med 18 frågor avseende medborgarinflytande.

För båda måtten uppvisar Värmdö kommun en positiv trend jämfört med kommunens resultat föregående år. Utfallet ligger i båda fallen väsentligt över genomsnittet för samtliga deltagande kommuner.

Delaktighet och information	Värmdö 2017	Utveckling	Genomsnitt 2017
Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	Index: 88	↑	Index: 79
Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?	70 %	↑	57 %

↑ Positiv trend

→ Oförändrat resultat

↓ Negativ trend

— Resultatet är inte jämförbart

Kommunen som samhällsutvecklare

Kommunen som samhällsutvecklare är det sista området som ingår i KKIK. Måtten utgörs av egenrapporterade mått från kommunerna samt från exempelvis SCB och SKL.

Trenderna inom de olika måtten uppvisar olika trender. I många fall har dock Värmdö kommun ett bättre resultat än genomsnittet i riket.

Kommunen som samhällsutvecklare	Värmdö 2017	Utveckling	Genomsnitt 2017
Andelen förvärvsarbetare i kommunen?	86 %	↑	80 %
Hur stor andel av befolkningen får försörjningsstöd?	1,7 %	↑	4,2 %
Hur många nya företag har startats per 1 000 invånare i kommunen?	7,6	↓	5,2
Vad ger företagare för sammanfattande omdöme om kommunens service för företagen?	Index: 71	↑	Index: 72
Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens invånare?	10,4	↓	12,1
Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall?	31 %	—	39 %
Hur stor är kommunorganisationens andel miljöbilar av totala antal bilar?	44 %	↑	34 %
Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?	24 %	→	28 %

↑ Positiv trend

→ Oförändrat resultat

↓ Negativ trend

— Resultatet är inte jämförbart

Skuldrådgivaren Helena Kindstrand på Värmdö kommun hjälper allmänheten på Gustavsbergs bibliotek.

Kommunens effektivitet

Den större delen av frågorna inom KKIK avser mått som ska visa på effektiviteten i kommunen. Underlagen utgörs av såväl egenrapporterade uppgifter från kommunerna som uppgifter från olika statistikmyndigheter som exempelvis SCB och Socialstyrelsen.

Utfallen på måtten och kommunens effektivitet mäts genom bland annat kostnadsmått. I dessa fall görs inte någon värdering av utvecklingstrenden och om denna är positiv eller negativ. Detta eftersom en kostnadsökning inom ett område kan spegla en riktad satsning och därmed inte i sig utgör en negativ utvecklingstrend.

Andra mått mäter utfallet på ett antal i förväg identifierade kvalitetsaspekter i vissa verksamheter, som exempelvis grupp- och serviceboende inom LSS eller omsorgs- och serviceutbud inom hemtjänst. Kommunens resultat redovisas för dessa mått i procent, vilket utgör kommunens andel av uppfyllda kvalitetsindikatorer. Detta kan till exempel avse andel boendeplatser inom LSS där den boende kan ta emot besök efter kl. 21.

I de fall resultatet redovisas som ett index är det maximala utfallet ett index om 100.

Utvecklingstrenderna för Värmdö kommuns utfall på effektivitetsmåtten går åt skiftande håll. I flera fall är det

fråga om marginella förändringar jämfört med 2016 års utfall. För flera av måtten, som provresultat i årskurs 6, behörighet till gymnasiet och kvalitetsaspekter i särskilt boende har Värmdö resultat som ligger högre än genomsnittet för riket. Avseende exempelvis omsorgs- och serviceutbud inom kommunal hemtjänst samt kvalitetsaspekter inom LSS har Värmdö dock utfall som är under rikssnittet.

Kommunens effektivitet	Värmdö 2017	Utveckling	Genomsnitt 2017
Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan? (tkr/år)	139 tkr	133 tkr	142 tkr
Vilket resultat når elever i årskurs 6 i kommunen i de nationella proven?	88 %	↓	76 %
Vilket resultat når elever i årskurs 3 i kommunen i de nationella proven?	73 %	↑	69 %
Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet?	91 %	→	84 %
Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8?	Index: 65	↓	Index: 70
Kostnad per betygspoäng?	376 kr	342 kr	440 kr
Andel elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen?	74 %	↑	72 %
Kostnad per elev i gymnasieskolan (tkr/år)	107 tkr	97 tkr	128 tkr
Vilka kvalitetsaspekter finns inom särskilt boende?	79 %	↑	69 %
Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende?	823 tkr	762 tkr	898 tkr
Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende?	82 %	↓	83 %
Vilket omsorgs- och serviceutbud har hemtjänst finansierad av kommunen?	55 %	↓	64 %
Vad är kostnaden per vårdtagare inom hemtjänsten i kommunen?	283 tkr	280 tkr	268 tkr
Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst?	90 %	→	92 %
Vilka kvalitetsaspekter finns inom LSS grupp- och serviceboende?	60 %	↓	81 %
Andelen ungdomar som inte kommit tillbaka inom ett år efter avslutad insats/utredning	82 %	—	78 %

↑ Positiv trend

→ Oförändrat resultat

↓ Negativ trend

— Resultatet är inte jämförbart

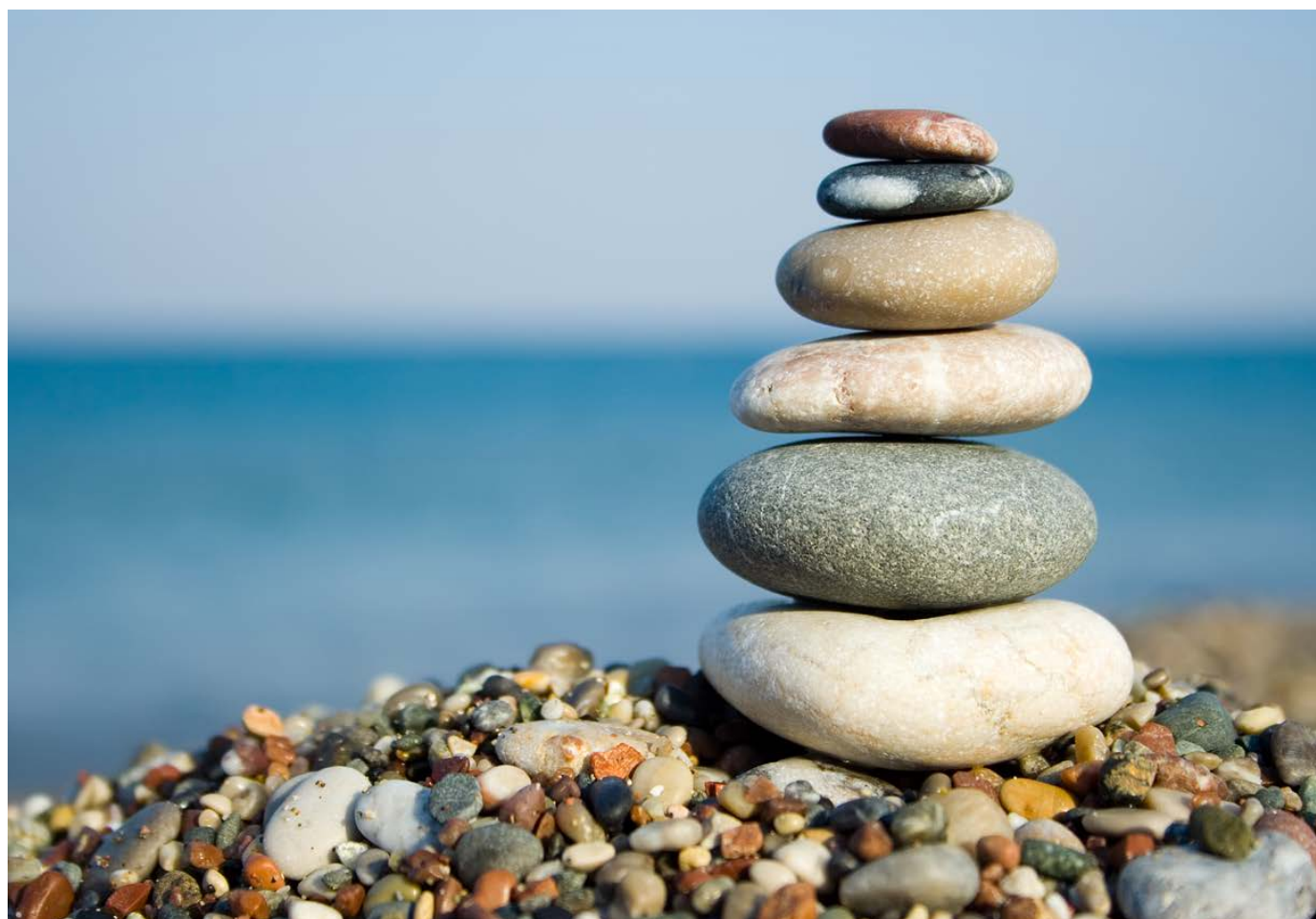

Anställningsförmåner

för kommunledningsgruppen och VD i bolagen

Chefsposition	Namn	Lön dec 2017 i heltidsmått	Förmånsbil
Kommundirektör samt VD KIVAB	Camilla Broo	125 000	Ja
Sektorschef Kultur och Utbildningssektorn	Pia Andersen	96 500	Ja
Sektorschef Samhällsbyggnad och tillväxtsektorn	Lars Öberg	93 000	Ja
Sektorschef för Omsorg och välfärdsektorn	Anne Lundkvist	f.n. köps funktionen som tjänst	Nej
Sektorschef för Administration, ledning och service	Frida Nilsson	84 500	Ja
Sektorschef för Ekonomi och uppföljning	Hans Ivarsson	85 500	Ja
VD Värmdö bostäder AB	Anders Hörnqvist	105 555	Nej
VD Värmdö hamnar AB	Michael Larkner	78 000	Ja
VD Gustavsbergsbadet AB	Elisabeth Strömberg	75 500	Ja

Visstidspension politiker	Kostnad 2017 exkl sociala avgifter
Visstidspensioner utbetalda 2017	18 170

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda med årsarvode 2017

Namn	Uppdrag	Arvoden och Ersättningar				
		Uppdragets omfattning i %	Månadsarvode dec 2017	Årsarvode 2017	Sammanträdesersättning under 2017	Arvode för förlorad arbetsinkomst 2017
Karin Aaseby [S]	55% SAM t.o.m. 171130	55,00	0	435 213	30 920	0
Lars Alenfalk [C]	SAM 20%	20,00	9 891	202 768	35 960	0
Lars-Erik Alversjö [M]	Ordförande KF, BMHN	60,00	29 674	340 772	0	0
Torbjörn Andersson	Revisor Ej politisk	8,00	3 957	47 484	0	0
Malin Bellander [M]	Ordförande TN	30,00	14 837	178 044	36 520	0
Carl-Johan Bildsten	Revisor	6,00	2 967	35 604	0	0
Sören Björnin [KD]	Revisor	6,00	2 967	35 604	0	0
Marie Bladholm [M]	Ordförande UTN, 1:e vice ordförande NÄN	80,00	48 257	579 084	30 160	0
Jösta Claeson [S]	2:e vice ordförande ÖFN	5,00	2 473	29 676	720	0
Claes Danielsson [S]	2:e vice ordförande TN	10,00	4 946	59 352	17 760	0
Jan Dolk [KD]	Ordförande VON 20% SAM	50,00	24 728	296 736	34 080	0
Ulf Falkenberg [L]	1:e vice ordförande SON, TN	35,00	17 310	207 720	32 880	0
Deshira Flankör [M]	Ordförande KS, KSAU, KSKLU, 1:e vice ordförande KSPU	100,00	76 773	921 276	0	0
Per-Olof Fransson [KD]	1:e vice ordförande BMH	20,00	9 891	118 692	22 240	0
Peter Frej [M]	Ordförande SCN	40,00	19 783	237 396	14 520	0
Juhani Inkinen [L]	Revisor	6,00	2 967	20 769	0	0
Carl Kangas [S]	2:e vice ordförande UTN, SAM 55%	90,00	47 227	101 633	12 680	0
Amie Kronblad [L]	1:e vice ordförande VON	15,00	7 418	89 016	6 840	0
Carl-Einar Lax [M]	Revisor	6,00	2 967	35 604	0	0
Camilla Lien [M]	Ordförande ÖFN	20,00	9 891	118 692	25 480	0
Mikael Lindström [S]	2:e vice ordförande KS, KSAU, KSPU, KSKLUT,	100,00	57 605	721 136	0	0
Ulrika Lundqvist	2:e vice ordförande KFN	10,00	4 946	4 946	0	0
Linda Nygren [S]	SAM 10%	10,00	4 946	59 352	48 920	0
Henrik Paulsen [S]	2:e vice ordförande VON SAM 5%	15,00	7 418	61 824	26 640	0
Helene Reduthe [KD]	1:e vice ordförande KF	10,00	4 946	59 352	6 800	0
Birgitta Rynnert [S]	2:e vice ordförande BMHN	10,00	4 946	59 352	0	0
Fredrik Snejbjerg [L]	1:e vice ordförande KS, KSAU, KSKLUT, ordförande KSPU, KFN, SAM30%	100,00	57 062	684 744	0	0
Allan Sooman	1:e vice ordförande UBN Saknar partitillhörighet	20,00	9 891	118 692	42 000	0
Ulla Staaf [S]	2:e vice ordförande SON SAM 5%	15,00	7 418	47 465	15 840	0
Christina Svenby [C]	1:e vice ordförande KFN	15,00	7 418	89 016	42 560	0
Ingela Thalen [S]	Revisor	6,00	2 967	35 604	0	0
Irene Ununger [C]	Ordförande NÄN	30,00	14 837	93 968	18 080	0
Ingemar Visteus [M]	1:e vice ordf Vaxholm	5,00	2 586	31 032	0	0
Karin Voltaire [S]	2:e vice ordförande NÄN SAM 10%	20,0	9 891	9 891	4 320	0
Total summa			129 380	40 923	170 303	0

Koltrast. Foto: Svetlana Podznoeva

Arvoden och Ersättningar						
Namn	Uppdrag	Uppdragets omfattning i %	Månadsarvode dec 2017	Årsarvode 2017	Sammanträdesersättning under 2017	Arvode f. förlorad arbetsinkomst 2017
KIVAB						
Anders Bergman [L]	Ordförande	20,0	9 891	118 692	0	0
Deshira Flankör [M]	1:e vice ordförande	0,0	0	0	0	0
Mikael Lindström [S]	2:e vice ordförande	0,0	0	0	0	0
Total summa			9 891	118 692	0	0
VÄRMDÖ HAMNAR AB						
Ulf Falkenberg [L]	1:e vice ordförande	10,0	4 946	59 352	0	0
Björn Ulfvin [M]	Ordförande	20,0	9 891	118 692	0	0
Jan Olsén [S]	2:e vice ordförande	5,0	0	2 447	2 447	0
Total summa			14 837	180 491	2 447	0
GUSTAVSBERGSBADET AB						
Affi Stork [M]	Ordförande	20,0	10 336	129 182	0	0
Helene Reduthe [KD]	1:e vice ordförande	10,0	5 168	64 591	0	0
Marielle Forstadius [S]	2:e vice ordförande	5,0	2 584	32 290	0	0
Total summa			18 088	226 063	0	0
VÄRMDÖ BOSTÄDER						
Göran Jansson	Ordförande	I.U.	I.U.	113 696	0	I.U.
Kenneth Ehrstedt	vice ordförande tom oktober	I.U.	I.U.	59 246	0	I.U.
Carl Kangas	vice ordförande from december	I.U.	I.U.	5 168	0	I.U.
Kjell Ununger		I.U.	I.U.	0	5 680	I.U.
Carl-Emil Sundberg		I.U.	I.U.	0	4 080	I.U.
Total summa				118 864	9 760	

Förtroendevalda per nämnd 2017

Nämnd, förtroendevald	
Kommunalråd/oppositionsråd	
Deshira Flankör	kommunalråd
Marie Bladholm	kommunalråd
Fredrik Sneibjerg	kommunalråd
Mikael Lindström	oppositionsråd
Kommunstyrelse	
Deshira Flankör	ordförande
Fredrik Sneibjerg	1:e vice ordförande tom okt
Mikael Lindström	2:e vice ordförande
Kommunfullmäktige	
Lars-Erik Alversjö	ordförande
Helene Reduthe	1:e vice ordförande
Christer Hedberg	2:a vice ordförande
Utbildningsnämnd	
Marie Bladholm	ordförande
Allan Sooman	1:e vice ordförande
Carl Kangas	2:e vice ordförande
Vård- och omsorgsnämnd	
Jan Dolk	ordförande
Ami Kronblad	1:e vice ordförande
Henrik Paulsen	2:e vice ordförande
Kultur- och fritidsnämnd	
Fredrik Sneibjerg	ordförande
Christina Svenby	1:e vice ordförande
Ulrika Lundqvist	2:e vice ordförande
Socialnämnd	
Peter Frej	ordförande
Ulf Falkenberg	1:e vice ordförande
Ulla Staaf	2:e vice ordförande
Teknisk nämnd	
Malin Bellander	ordförande
Ulf Falkenberg	1:e vice ordförande
Magnus Danielsson	2:e vice ordförande
Bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnd	
Lars-Erik Alversjö	ordförande
Per-Olof Fransson	1:e vice ordförande
Birgitta Rynner	2:e vice ordförande from okt

Nämnd, förtroendevald	
Näringslivsnämnd	
Ina Ununger	ordförande
Marie Bladholm	1:e vice ordförande
Karin Voltaire	2:e vice ordförande
Överförmyndarnämnd	
Camilla Lien	ordförande
Ingemar Visteus	1:e vice ordförande
Jösta Claesson	2:e vice ordförande
Valnämnd	
Bo Bladholm	ordförande
Lars-Erik Wählström	1:e vice ordförande
Jösta Claesson	2:e vice ordförande
Revisorer	
Carl Johan Bildsten	
Torbjörn Andersson	
Ingela Thalén	
Sören Björnlén	
Juhani Inkinen	
Ingmar Ehn	
Carl Lax	
Värmdö hamnar AB	
Björn Ulfvin	ordförande
Ulf Falkenberg	1:e vice ordförande
Jan Olsén	2:e vice ordförande
Gustavsbergbadet AB	
Affi Stork	ordförande
Helene Reduthe	1:e vice ordförande
Marielle Forstadius	2:e vice ordförande
VärmdöBostäder AB	
Göran Jansson	ordförande
Carl Kangas	1:e vice ordförande
Sophia Mattsson-Linnala	2:e vice ordförande
Kommunhuset i Värmdö AB	
Anders Bergman	ordförande
Deshira Flankör	1:e vice ordförande
Mikael Lindström	2:e vice ordförande

Andra politiska uppdrag 2017

Uppgifter lämnade av de förtroendevalda

Namn	Andra politiska uppdrag, utöver dem i Värmdö kommun	Huvudsaklig sysselsättning utöver politiska uppdraget	Reducerad sysselsättningsgrad
Har politiska uppdrag utöver dem i Värmdö kommun			
Claeson, Jösta	Ordförande i Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation	Arbete	Nej
Druid, Chris	Södra Roslagens miljö- och hälsoskydds nämnd	Pensionär	Nej
Fransson, Per-Olof	Svenska kyrkan	Egenföretagare	Nej
Hedberg, Christer	Ordförande i Gustavsberg-Ingår församlingens valnämnd	Pensionär/Egenföretagare	Nej
Joelsson, Filip	Ersättare i landstingsfullmäktige	Egenföretagare	Ja, 40%
Kjellson, Ulf	Lekmannarevisor i Värmdö församling	-	Nej
Kågström Aste, Gunilla	Svenska kyrkan	Egenföretagare	Nej
Lundqvist, Ulrika	Vice ordförande i kyrkorådet Gustavsberg/Ingår församling	Arbete	Nej
Tedenfors, Johnny	Gustavsberg-Ingår församling	Pensionär	Nej
Wikberger, Anette	Tingsrätt	Arbete	Nej
Östergren, Aino	Kyrkofullmäktige/Ersättare Gustavsbergs församling	Pensionär	Nej
Har inga uppdrag utöver dem i Värmdö kommun			
Berg, Vera	Inga	Egenföretagare	Nej
Bergman, Barbro	Inga	Pensionär	Nej
Björk, Torbjörn	Inga	Arbete	Nej
Egerblom, Kerstin	Inga	Pensionär	Nej
Ekroth, Peter	Inga	Pensionär	Nej
Engberg, Andreas	Inga	Egenföretagare	Nej
Falkenberg, Ulf	Inga	Pensionär	Nej
Hertting, Anna	Inga	Arbete	Nej
Josephsson, Anders	Inga	Arbete	Nej
Kangas, Carl	Inga	Arbete	Ja, 100% from 1/12
Karlsson, Per Lars Ove	Inga	Studerande	Nej
Lindgren, Ulrik	Inga	Arbete	Nej
Lindström, Mikael	Inga		Ja, 100%
Mileblom, My	Inga	Arbete	Nej
Paulsen, Henrik	Inga	Pensionär	Nej
Reduthe, Helene	Inga	Arbete	Nej
Skogslund, Mats	Inga	Pensionär	Nej
Sneibjerg, Fredrik	Inga	Arbete	Ja, 100%
Strömmer, Cecilia	Inga	Egenföretagare	Nej
Tegelstam, Johanna	Inga	Arbete	Nej
Tenorio, Jorge	Inga	Egenföretagare	Nej
Wennberg, Sandro	Inga	Egenföretagare	Nej
Westerberg, Ulf	Inga	Egenföretagare	Ja, 15%
Öhman, Lars	Inga	Pensionär	Nej
Öztürk, Ali	Inga	Studerande	Nej

Revisionsberättelse

Karta över Värmdö kommun

VÄRMDÖ KOMMUN

Skogsbovägen 9 - 11 • 134 81 Gustavsberg
Telefon 08-570 470 00 • Fax: 08-570 483 05
varmdo.kommun@varmdo.se
www.varmdo.se